

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRÁUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ft).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Páduai szent Antal kenyere.

Budapest, december 22.

(v.) Szegény szabadkőművesek, akik egy hét óta naponta tizenötezer karéj kenyeret osztogattak szét, ugyan kikaptok ezért a gonoszságokért. Az egyedül üdvözítő néppárt napilapja a fejtekhez vágta a Páduai szent Antal kenyerét. Hogy az idea nem a tiétek. Hogy megelőzték veie titeket az egyház. Hogy akik a szent Antal kenyereből juttatnak a szegényeknek, azok még ismeretlenebbek kívánnak maradni, mint ti. S hogy különben is hiába erőlködtek s cselekesztek színre keresztény szellemben, azért ti mégis kiközösített szakadárak maradtok. Így rivallt rátk a kegyesek újsága. Azóta eltelt vagy három nap. S ti irgalmatlanul kiközösített szakadárak csak osztogatjátok egyre az ingyen kenyeret. Sőt azóta még dúsabban, mint azelőtt. Ez a ti bosszuállástok. Lám, nem lehet sehogysen birni veletek. Közveszélyes intézmény vagytok... Minden jó lélek dicséri az Urat.

Abba a sarokboltjába a Podmaniczky-utcának, amelyben naponta tizenötezer szegény ember számára szel ingyen kenyeret a felebaráti szeretet, belép egy szelid tekintetű, érdekes megjelenésű idegen. Testét kámszás szőröcsuha fedi s orcájának nemes vonásaiban jóságos alázat tükröződik. Leereszkedik egy padra s onnan nézi a meglátó nyüzsgést. Nézi a bevándorló aggastyánokat, a sápadt asszonyokat, a rogyós lépésű, rongyokba burkolt férfiakat, akiknek alakjáról lerí a szörnyű nyomorúság, a vézna gyermekeket, akik félve kullognak be, s akiknek szegény kis orcácskáit szederjes színűvé csipte az utca nyirkos hidege. Nézi a szőröcsuhás ember azt a nagy munkát, ami itt folyik. Ennyi ezer ember s mind, mind éheznek. Az erdő vadjánál is nyo-

morultabbak ezek. Nekik nincs odvuk, nincs táplálékuk. Bitang éhenhalók a virágzó metropolisban. A testekből kicsente az erőt az inség, a lelkekből kiszorította az örömet a kétségbeesés. Sorvatag izmok, tompa bánattól kórságos szívek tömege ez. Hol van a hajlékuk? Olyikuk pincében huzza meg magát s vackoráért verekszik a patkányokkal. Olyikuk a csatornába búvik, s annak szennyében hajtja zugó fejét keserű pihenőre. Olyikuk a tar erdőbe menekül alkonyatkor s harasztból hord magának össze derekáját. Olyikuk éhetetlen, nem jut eszébe se pince, se csatorna, se lombtalan erdőnek harasztnyoszolyája: csatangol tehát alkonyattól hajnalig a téli utcákon, irigylve a kőbor ebet, amely dideregve szundikál egy-egy kapu küszöbén, s lesve a roráték szép évadját, amikor hajnalhasadás előtt templomajtó nyílását hirdeti a türelmetlenül várt harangszó és szél s fagy ellen oltalmat ad a nyomorúságos emberfiának az Isten hajléka. És miből táplálkoztak eddig? Ott lebzseltek a piacokon, a vásárcsarnokok körül, a vágóhid táján s a szemeteskocsik lerakódó helyein. És lesték a hulladékokat. Amit a jóllakó ember eldob magától, abból túrt ki magának eledelt ez a boldogtalan tömeg. Vagy elment koldulni, némán kinyujtva a sovány, reszkető kezét s esdeklő pillantásokat vetve a járókelőkre. Vagy elment a bűnnek országába s hozott magának onnét kenyeret. Talán habozott, mielőtt lopni ment volna. Ragaszkodott becsületéhez, amíg meghallhatta lelkiismeretének szavát. De amikor a korgó gyomor túllármázta ezt a szózatot, akkor megkabult a feje, összerázkódott, egy könnyecseppel vett bucsut tisztességétől s a zabolátlan létöszton pórázán vonszoltatta magát a gonoszettek birodalmába.

Nézi a szőröcsuhás idegen ezt a temérdek szomorúságot, ezt a tengernyi szenved-

dést. És jól megfigyeli az arcokat. Mert van mit nézni rajtuk. A dült ábrázatok átszellemlőnek e helyütt. Megjelen rajtuk a háladátosság, az ihletett szív derűjéből sugárzó fény, a visszatérő bizalom pitymallata s a dermedtségéből éledező édes hitnek ragyogó sugárzása. Könny rezeg csakhamar a szempillákon, boldog sóhajtás tör elő a keblekből s ezer arcnak millió vonása hirdeti, hogy a nyomor kezd megbékülni sajátmagával. S mi tette mindezt? Az a karaj kenyér? Óh, nem az. Vagy legalább nem egyedül az. Ennek a bűbajos átváltozásnak egyéb a forrása. Valami édes fuvallat leng itt át a szíveken, a magányos lelkek varázslatos módon egybekapcsolódnak, egy láthatatlan szentséges kéz láthatatlan szentséges frigyét köt itt azok közt, akiknek adnak s azok közt, akiknek adatik. A bűvös hatalom, amely kiüzi a lelkekből a komor bánatot s a boldogságnak ha nem is tartós érzetét, de legalább muló csalódását plántálja a szívekbe, ez a bűvös hatalom a szeretet.

Micsoda furcsa zsongás ebben a furcsa boltban. Kenyer felé mohón nyuló kezek suhogása, rekedten odavetelt hálászs, elcsukló, fájdalmas rebegek, visszafojtott zokogás, az éhség gyötrelméből megváltott embertestnek nyögéshez hasonló sóhajtása. S ennyi diszsonancia mégis összeolvad egy halk himnuszszá: az emberszeretet s az irgalom himnuszává. S a himnusz hangjai kiáradnak a csarnokból s ég felé törnek, tul a csillagok magasságain, fel a magasztos istenséghez, a világegyetem fenséges törvényéhez, a szeretet és irgalom ősforrásához. S a távolság nőttével megdagad a himnusz hangereje, keresztülrepülven a világűrön, tulcsengi a szférák zenéjét s viszi szerre végtelen időköz a végtelen térben a szentséges dalt, zsolnártát a megváltott gyötredésnek, offertóriumát a megváltó könyörületnek.

TÁRCA.

Csorba, a litterátus.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: **Goda Géza.**

Csorbának az olyan ibriket mondják, amelyek se nem repedt, se nem törött, se nem egész. Csak éppen hogy hiányzik belőle egy darab, minéltova semmire sem lehet használni.

Csorba János is éppen ilyen ember volt s soha ügyesebben bele nem született még senki a híres Csorba családba, mint ez a János, akinek nem volt törött a lelke, de egész sem volt, csak éppen hogy hiányzott belőle egy darab.

Ez a Csorba János, a mi városunkat bírálván, így szólott:

— Rongyos város ez a mi városunk. Az ember lámpával sem talál benne litterátus embert.

— János! — feleltem. Csak nem gondolod, hogy ebben a városban, melynek nagyszerű történelmi múltja, nagy hírű iskolái és kitünő dinnyetermése van, éppen csak litterátus ember ne teremne?

János idegesen kapott a szeméhez s hátrálta a kalapját.

— De igenis. Szent meggyőződés, hogy itt nincs senki, aki erre a címre és jellegre igényt formálhatna. Ezt lelkiismeretemre mondom neked, aki ugyan szintén városunk szülője vagy, de már régen elköltöztél közülünk.

— Köszönöm János — mondtam meghatottan. E szerint hát kivüled, e pillanatban, csak én —

Melléje ültem. Nagy, kopasz feje volt, fényes és sima fejbőre, amilyen csak a sokat gon-

dolkodó embereknek szokott lenni. Egy darabig a földre nézett.

— Hja-ja-! — mondta most s rám meresztette kékes, bágyadt szemét. Hidd el, hogy szomorú állapotok ezek. Itt élek most már huszonöt év óta, köztük járok, köztük élek s ha a lelke tenném a szemem helyébe, akkor sem tudnék felföldözni köztük valakit, aki az én dolgaimat megértene. Kiröhögnek, ha erről beszéllek s azt hiszik, hogy a Máté bolondja vagyok...

A Máté, a Csorba János unokatestvére. Nem kellene bővebben megmagyaráznom, hogy kiesoda. A legnagyobb magyar poeta s a Csorba-csalíia legnagyobb képessége.

— A Máté bolondja?

— Az. Azt hiszik, hogy annak a sikerei bontották meg az eszemet. Hát olyanforma ember vagyok én, mint akinek megbomlott az esze, elrepedt a lelke, vagy eltört benne valami?

— Nem vagy János. Dehogy vagy, deminek szídom őket, miért nem békülsz meg velük, miért nem ismered el, hogy van köztük litterátus ember is? Azt hiszem, hogy az általánosítás veszedelmét közé jutottál s elragadt a szabályalkotás vágya. Ezért mondd ki ilyen mereven, hogy nincs, egyetlen egy sincs! Nézz csak körül, vonulatsz föl szemed előtt az embereket, a hivatalnokokat, a kereskedőket, az iparosokat, gazdákat, az ifjuságot, a tanári kart. Bizonyosan akad ott egy ember, aki litterátus ember, — ahogy te mondd — aki megért téged, akivel együtt bírálgatható a világot, együtt olvasható az angol magazinokat, a francia revueidét s a cseremis grammatikát. Ti vidéki nagy emberek mindannyian abba fulladtok bele, hogy nem érintkeztek senkivel, csak szídjátok egymást s kételkedtek egymás nagy tehetségeiben. Vonulatsz csak föl őket, János.

János fölpillantott s mosolyogva mondta:

— Jól van no, a te kedvéért. Végig vonulatom őket. A ti utcákon kezdem. Ott hát nincs senki. Onnét lekerülök a Dunasorra. Ott csupa koremször van, meg lisztes. Az egy sem ember. A rá-uteán sines valamire való ember. A Bencsek közt az egyetlen Abódy Szulpic volna még, de ő sem az igazi. Tudok róla egy kompromittáló adatot.

— No?

— Igen. Nem olvasta a Pancsatantrát.

— A Pancsatantrát? Hát az mi?

— Hogy mi? Hát te sem tudod? Te sem olvastad? A Mózes öt könyvét azt bujjátok ugy-e? Ugy-e azt elolvastad már vagy tizenötöször, de a Pancsatantrát, amelyikben a világ legszebb meséi vannak, azt nem olvastátok, az nektek bliktri. Ilyenek vagytok ti mind. Felművelt barbárok, ami nincs az orrotok előtt, az nincs is a világon. Aztán még haragszol, ha azt mondom, hogy nincs köztetek litterátus ember s nem hiszed el, hogy amazok mind rajtam kacagnak, mikor szídom őket s azt mondják, hogy a Máté sikerei bontották meg az eszemet.

— Hát miért nem főzöd le őket? A te helyedben én neki ülnek egyszer annak a Pancsatantrának s lefordítanám a meséit szép, hangzatos magyar nyelvre, majd meglátnád, hogy egyszerre leválnék előtted a kalapjukat.

— Mondasz valamit — felelt János. De csak olyat mondasz, amiből azt veszem ki, hogy nem ismered te ezeket az embereket. Közönséges emberek ezek, neveletlenek. Soha sem érezték még ezek a világ szívének a dobogását s aki megérezte, azt boldognak tartják.

— Talán csak nem gondolod, hogy téged —

— Dehogy nem gondolom. Azt hiszik, hogy bolond vagyok. Aki nem érti, hogy mit beszélök,

A szőröcsuhajú idegen nem nézi többé a nyugtázást, hanem beleszólja lelkébe az itt uralkodó szeretetet s behuny szemmel hallgatja a kenyeres boltból a mindenségbe kiáramló, magasztos dallamot.

Mikor az utolsó ember is kiment a boltból, az idegen felkelt a padról s odaszól a gazdák egyikéhez:

— Ugyan kérem, valamely egyházi szervezet működik itt, ugy-e bár?

— Dehogy, szól a válasz, világi intézmény ez egészen.

— De hisz' itt a Krisztus igéjét váltják tette.

— Ugy érezzük mi is. De meglakolunk érte.

— Üldözéssel, rágalmazással, ugy-e bár? Hát miért nem fordulnak védelemért az egyházhoz?

— Bajos azt nekünk megtennünk.

— Vajjon miért?

— Mert egyházi átok alatt állunk.

— Egyházi átok alatt? Ez nem lehet igaz. Ez hazugság. Aki ilyen szépen tudja a jót cselekedni, ne mételje meg lelkét a hazugság bűnével. Az egyház nem üldözheti a jót. Istentől származó rendeltetése kizárja ezt. Aki azt az átkot kimondta, az tévedett.

— Bocsánat, uram. Aki azt az átkot kimondta, az nem csalatkozhatik.

— Én pedig ismétlem: bárki lett legyen, tévedett.

— Uram, ne ítélje ön el azt, akitől az az átok ered. Mi itt a feltétlen emberszeretet jegyében élünk és dolgozunk. Tisztelünk hát minden hitet, még azt is, amely minket félre ismer és kiátkoz. Különbösen is, kicsoda ön, hogy bírálni meri az egyházi kormányzat tekintélyét?

— Bocsánat, hogy még nem mutatkoztam be. Én csak páduai szent Antal vagyok.

Az idegen alakját e szavak után egy vakító sugárkéve ölelte magába, amely kiáradt a boltajtón s felfelé szállott, feljebb, egyre feljebb, követve a szeretet himnuszát, mely tulcsengve a szférák zenéjét, az istenség trónusához igyekszik.

BELFÖLD.

A csongrádi választás után. Az *Alkotmány* mérgeledik, mert megelégedésünket fejeztük ki Dienes Márton megválasztása fölött. Ugy mondja,

az úgy segít magán, hogy engem tart bolondnak. Ez a legkönnyebb, a legkényelmesebb. A leghitványabbaknak ez a legegyszerűbb módszere. Beszélj nekik akármiről, úgy tárogatnak, mint a vízi borjú s aztán elfordulnak téled s kiröhögnek. Isten verte rossz nép ez!

— Mondtam János, hogy csak egy dolog segít rajtad. Irj te is, irj valami szép könyvet. Könnyű az te neked, akinek az egész császári bibliotéka a fejében van. Az ilyen ember kapja a kalamáriát, papirost s kiír a fejéből egy pár folianst. Meg se kottyan az ilyennek.

— Hát hiszen megint mondasz valamit. De csak megint olyant, mint az előbb. Merthogy bizonyos az, hogy mihelyt irok nekik valamit, menten bebizonyítom vele, hogy igazuk volt, mikor bolondnak tartottak. Azt hiszed talán, hogy én is ráfanyalodom holmi inci-inci történetekre, mint a Máté? Regényíró legyek én is, mi? Hát az is valami? Komoly embernek?...
— Hát mit akarsz írni János?
— Irni? Hát mondtam én azt valamikor, hogy írni akarsz? Kinek mondtam? Hol mondtam? Nem vagyok én sem stréber, sem bolond, hogy mindjárt irjak, mihelyt meghallottam valami újságot. Hátha nem igaz? Hátha valami tévedés van benne? Hátha már le is írta valaki? Abban a tengersok könyvben, amit eddig összefirkáltak, valahol meg kell lenni mindennek a világon, én legalább még sohasem hallottam olyant, ami meg ne volna már valamelyik könyvben. Addig lapoztam, amig megtaláltam. Minek fogyasztanám hát én is a papirost? Tán, hogy a cseh gyárost gazdagítsam, az emberek bolondítsam, vagy ennek a rossz népek bizonyítsam, hogy litterátus ember vagyok?

hogy ezzel elárultuk a szabadelvűpárt és a Kossuth-párt titkos együttérzését. De mondunk valamit az *Alkotmány* cikkírójának. A néppárt bosszankodik Hegyi Antal bukásán. Miért? Mert Hegyi Antal ultramontán. Pedig hát Hegyi Antal se áll a hatvanhetes alapon, hanem negyvennyolcas. A néppárt bosszankodására azonban elegendő ok az, hogy Hegyi Antal ultramontán. Hát mit tettünk mi? Megelégedéssel fogadtuk Dienes Márton győzelmét. Miért? Mert Dienes Márton liberális. Hogy Dienes sem áll a hatvanhetes alapon: nem néztük. A megelégedésre elég ok az, hogy liberális. Ha tehát a néppártnak van joga bosszankodni, hogy Hegyi Antal megbukott, nekünk is van jogunk megelégedéssel fogadni, hogy Dienes Márton győzött. Sőt a mi jogunk több. Mert Hegyi Antal sem áll a kiegyezés alapján, Dienes Márton sem, de Dienes legalább liberális, Hegyi pedig nem az. Hát akkor miért mérgeledik az *Alkotmány*?

A képviselőház ülése. Formális ülése volt ma délelőtt a képviselőháznak. Az elnök meleg részvétellel parentálta el *Percezel* Bénit, akinek emlékét jegyzőkönyvében örökítette meg a ház. Aztán a főrendiház átiratát olvasták fel a letárgyalt törvényjavaslatokról, amelyek szentesítés alá kerülnek. Végül az elnök figyelmeztette a házat, hogy január 14-ikén, amikor az ünnepet után való első ülést tűzték ki, van a görög-keleti újév, így tehát ezt az ülést január 15-ére állapította meg a képviselőház. Egyéb tárgya a mai napirendnek nem volt.

Beszámoló. *Vizaknáról* táviratozzák: *Zeyk* Gábor országgyűlési képviselő ma tartotta beszámolóját *Vizaknán*, ahová *Török* Bertalan és *Szöts* Pál országgyűlési képviselők is elkísérték. Az állomáson a város színe-java megjelent s lelkes fogadtatásban részesítette a képviselőt, akit *Szöts* József polgármester üdvözölt. *Bakk* Endre esperesplébános azután meghívta a választók közé a városháza nagytermébe, ahol *Zeyk* Gábor elmondta beszámoló-beszédét.

Első sorban rámutatott arra a nagy változásra, amely politikai közéletünkben báró *Bánffy* Dezső visszavonulásával beállott. E lényeges változás dacára a szabadelvűpárt együtt maradt és bizalommal támogatta az új vezért, *Szöll* Kálmánt mert *Szöll* Kálmán hosszú politikai pályafutásának minden fázisában rendületlen híve és harcosa volt a szabadelvűségnek; és kormányelnökségének első percétől kezdve szóval és tettel igazolta a hozzá fűződött várakozásokat s legkivált utolsó budgetbeszéde az erőteljes szabadelvűségnek oly megkapó megnyilatkozása volt, melyhez fogható keveset találunk a magyar közéletben. Szónok utalt az Ausztriával folytatott heves kiegyezési harcra, amely hála a kormány céltudatos munkájának, a magyar érdekek győzelmével végződött. Ezt annál örömebbé konstatálja, mert ebben a tényben biztosítékot lát arra nézve is, hogy vitális érdekeink a jövőd küzdelmeiben sem fognak esorbát szenvedni. A kormány sikerének tudja be azt is, hogy Magyarország jogát

— Igazad van János — mondtam — de az emberek nem látnak ám beléd, hát ki kell elébük tálnod, ami benned van, másképp sohasem hiszik el, hogy nagy ember vagy s halálad napjáig azt gondolják rólad, hogy rossz az eszed.

János most hosszasan nézett rám és aztán megvető hangon mondta:

— Hát hadd higgyék! Bánom is én! Azért mégis csak elélek én még husz esztendeig a magam módján, ha bolond vagyok is. Te is annak tarthat, ha akarsz, sőt azt látom, hogy akarsz. Te is itt születél, te is csak azt az Istent dicsőred, aki megmutatja, hogy mit tud, aki lejön a mennyekből a rongyosok közé s itt büszkélkedik a munkásságával. A magányos, önmagába merült Isten neked sem imponál. A teremtés gondolata neked semmi, csak maga a teremtés imponál. Vigyen el az ördög! Szervusz! Alászolgája!

János otthagytta a sétatér közepén s gyors léptekkel ment a város felé. Amint a fasoron végig haladt, csak azt láttam, hogy a nagy meleg miatt a kezében viszi a kalapját s lógázza.

Az emberek utánagördültek s mosolyogtak. Egy ur azt mondta a másiknak:

— Ni, a bolond Csorba!

Pedig János nem volt bolond ember. Sok nagy tudománya volt, meleg szíve és éles megfigyelései. Kötő író lehetett volna belőle, ha egy kis dicsőség is szomjazott volna a lelké. Így azonban hiányozt az az egy darabka a lelkéből. Csak egy kis darabka, de amely nélkül nem egész az ibrik. Nem törött, nem nem repedt, de csorba.

a gazdasági önállóságra nézve már nem támadják meg legádázabb ellenségeink sem, annyira kidomborította és annyira kétségelenné tette ezt a jogot. És ez nem kis dolog. Az Ausztriával folytatandó további küzdelemben ez a jog alkalmasint jelentékenyen tekeznél fogja a kapzsi törekvéseket. Ha pedig nem fekéznél, akkor ez a jog testet fog ölteni és pedig — szeretjük hinni — Magyarország boldogulására. A beszámoló ezután hangsúlyozta az osztályok, nemzetiségek és felekezetek közt szükséges békét, amelynek legerősebb biztosítékát éppen a liberalizmusban látja. Végezetül kérte választóit, hogy a szabadelvű zászló iránt tanúsított bizalmukat őrizzék meg számára a jövőben is.

A választók osztatlan helyesléssel és lelkesedéssel fogadták a beszédet. *Ambrus* Károly tanácsos meleg szavakban mondott köszönetet a beszámolóért s *Zeyk* érdemeit és működését méltányolva, a választók megbízásából a jövő választásokra is felajánlotta a kerület mandátumát. *Albu* Miklós román nyelven tolmácsolta a beszámolót. *Mire Szöts* Pál és *Török* Bertalan országgyűlési képviselők a szabadelvűpárt támogatására buzdították a választókat. *Szöts* Géza indítványára a választók határozattal kimondták, hogy *Szöll* Kálmán miniszterelnököt, *Darányi* Ignác földművelésügyi minisztert, továbbá *Vörösmarty* Béla államtitkárát táviratilag üdvözlik.

Szölnokdoboka és a Széll-kormány. *Szölnok-Doboka* vármegye törvényhatóságának december 20-ikán tartott közgyűlése lelkesedéssel vette tudomásul *Szöll* Kálmán miniszterelnöknek, valamint *Darányi* földművelésügyi miniszternek közszönszö loiraitat, amelyek a bizalmi feliratokra küldöttek. *Simó* Lajos országgyűlési képviselő megcáfolta azt a hírt, mintha a bizalmi feliratokhoz hozzá nem járult volna. A közgyűlés tagjai egyenkint is kijelentették, hogy a mai kormány programját a legmelegebben pártolják és támogatják. *Toma* Miklós alispán konstatálta ezután, hogy az ősi közgyűlésben a bizottság minden tagja a legnagyobb lelkesedéssel járult hozzá a bizalmi felirathoz. A beszédet lelkes éljenzéssel fogadták.

KÜLFÖLD.

A délafrikai háború.

Köln, december 22.

A *Köln. Zeit.* írja, hogy a *Daily Mail* olyan jelentést kapott a Fokföldről, amelyet bizonyára nagy örömmel fogad *Krüger*. A *Fokgyarmat* egész lakossága fellázadt és segíti a boerokat. Érdekes, hogy az eddig közlékeny *Lord Kitchener* a lázadás kitörése óta nem ad felvilágosítást az angol-boer háború fejleményeiről.

London, december 22.

A hadügyi hivatal közlésezi, hogy a dél-afrikai helyzetere való tekintettel elhatározták, hogy a jövő héten *nyolcezer főnyi lovasosított gyalogságot* küldenek oda. Azonkívül két lovasrezervet küldenek le, mihelyt a szállítójahók utra készen lesznek. Gyarmati rendőreszapatok is mennek oda, mihelyt meg lesznek alakítva. Egyidejűleg *fel fogják szállítani Ausztráliát és Új-Zélandot, hogy újabb lovascsapatokat* bocsátásnak rendelkezésére a kormánynak.

London, december 22.

A boerok Britteront meg akarják szállni. Angol csapat vonult ellenük, hogy ezt a szándékukat megakadályozza.

Johannesburg, december 21.

French tábornok e hónap 19-én megütöközt egy boer sereggel, valószínűleg ugyanazzal, amelyik *Clemens* tábornokot megtámadta. *French* kiverte őket *Krüger*esdről felé észak-nyugat felé tizenhat mérföldnyire lévő hadállásukból. A boerok, akik körülbelül kétezeröttszázan voltak, meglehetősen rendetlenegben, majd teljes zavarban vonultak vissza és negyvenötven halottat hagytak a csataterén. Az angoloknak tizenegyet sebesültjük volt.

Fokváros, december 22.

A yeomanryk tegnap *Hontkraalnál*, *De Aartól* északra, elkergettek egy boer csapatot, amely a vasut mentén foglalt állást. Az angoloknak nem volt veszteségük. A boerok nyugat felé vonultak. Egy erős őriárat *Phillipstown* felé ment, hogy meggyőződjék róla, vajjon a boerok megszállva tartják-e még a helységet. A boerok *Hontkraalnál* *levegőre röpítették a levegőbe* csatornát és elpusztították a táviró vonalat. *Rosmead-Junctionnál* a sok esőzés százötven jardnyi vonalon megrongálta a vasutat.

Tartalékos tiszt- és hadapródi felszereléseket

jutányos árak mellett legjobb kivitelben ajánl az első délmagyarországi egyenruházati intézet

KOLARITS NÁNDOR, Temesvár.

Fokváros, december 22.

Hír szerint az idegen konzulok a johannesburgi hatóságoknak az élelmiszerek behozatala dolgában való legutóbbi eljárása következtében kormányai utasításai alapján felszólaltak a hatóságok proklamációját által sújtott honfitársaik érdekében. Döntés még nem történt.

London, december 22.

Az *Evening Standard* azt a hírt közli, hogy Kimberley komoly veszélyben van.

Zola levele Loubethez.

Budapest, december 22.

Világosságért és igazságért küzdött Zola Emil ama hatalmas históriában, amely a század legnagyobb bűnének megtorlója és leplezői között támadt. Életét kockáztatta, elvesztette népszerűségét, vagyonát elkobozták, műkincseit elárverezték, őt magát gonosztevőként elítélték. Mindezt végigszenvedte egy nagyszerű cél érdekében: az igazságért.

Nos, a dicsőséges cameador nem érthette meg, hogy a miért oly sokáig küzdött: az igazság teljes és fényes diadalt arasson. A francia kormány elsimító keze fátyolt borított a Dreyfus-ügyre és összes függelékére az amnesztia-javaslatlalt.

Zola Emilnek nem ez volt a célja. Nemesak az ártatlan felmentését, hanem becsülete teljes rehabilitációját és az igazi bűnösök méltó megbüntetését követelte. Az amnesztia véget vet mindennek. Zola, amily bátran megírta a *J'accuse* cikket, oly nyíltan mondja ki véleményét ma az *Aurora* hasábjain egy *Loubet* nevére címzett nyílt levelében.

Páris, december 22.

Zola nyílt levelet intézett a köztársaság elnökéhez. A levél ma jelent meg az *Aurora*-ban. A *J'accuse* levelére vonatkoztatva, amelylyel annak idején Faure Félix figyelmét a Dreyfus-affaire fölhívta, így szól a bevezetés: „Eldőjének emléket és a rettenetes ügy elhomályosítja, mert ő is részese volt a bűntetnek.” A levelét Zola így végzi: „Mára elég ennyi. Az első periódus befejeződött, miután a kamara ezt az amnesztiát, amelynek jobb nevet, mint a *bűnös amnesztia* nem tudok adni, megszavazta. A jogszolgáltatásnak ez a megtagadása csak azt eredményezheti, hogy az őn hivataloskodása is be van szennyezve!”

Attér kezben Zola a rennesi napokra s arra a magatartásra, amelyet a minisztérium a revízió folyamata alatt tanusított. „A miniszterek — ugymond — meg voltak győződve, hogy Dreyfust fölmentik. Mosolyogtak az aggodalmainkon és nyugodtan nézték, hogy a hadbírózás hamisítványoknak, hamis tanúzásoknak, zsarolásnak, terrorizmusnak és mindenféle gaszágoknak áldozatul essék. Ártatlan embert kétszer ítélték el.”

A kormány nem azt tette, mint e szörnyűség ellen tennie kellett volna. A kormány nem foglalkozta a semmitűzőket rögtön ezzel az ügygyel, mielőtt ez a forum oly eklatánsul elismerte Dreyfus ártatlanságát. Ez a mulasztás hiba volt. Azzal végzte ez a kormány, amivel Melino és Dupuy kezdtek: az igazság gyilkosságával, a valóság elfojtásával. Nem szegénye-e Franciaországnak, hogy egyetlen politikum sem akadt, aki elég erős, értelmes, bátor és becsületes lett volna arra, hogy az igazságot sikra szálljon? Nem szólók Melinéről, arról a végzetes emberről, aki az egész gonoszított akarta. Dupuyról, sem arról a kétszínű emberről, aki mindig az erősebbhez szegődik. De szólók Brissonról, aki a revíziót csinálta, Waldeck-Rousseauról, kinek nemes szavataira minden lelkismeret megráztak; nem szerencsétlenség-e látnunk, hogy nevét az amnesztiához fűzi?

A Dreyfus-ügy megmutatta azokat a veszedelmeket, amelyekkel a köztársaságot a klerikalizmus és a monarchizmus kettős összeesküvése fenyegeti az összes sötét reakcionárius hatalmak nevében. A Dreyfus-ügy megvetésre méltó politikai terrénnumot jelent. Azzá lett abban a pillanatban, amikor ott hagyták a népet a legnyomorultabb banditák, a legpiszkosabb közegek kezében. Az amnesztiával nem irtják ki a bajt. Nem fogják üldözni a bűnösöket, de ez nem másítja meg, hogy Dreyfust ártatlannak ítélték el és hogy Franciaország nem szabadul meg ettől a lidérvnyomástól, míg ezt az igazságtalanságot jóvá nem teszik. Míg a kormány úgy véli, hogy az amnesz-

tiával megnyugtatót kelt, mi úgy gondoljuk, hogy általa új katasztrófákat készít elő. A politika egyik napról a másikra él és örökkévalóságnak nézi, hogy hat hónapra szóló halogatást nyert. A kormány talán most rövid üdülést szeretett magának, de az igazság mégis ki fog törni. Hagos lesz és viharokat fog támasztani. Gyalázat azt látni, hogyan beszél az amnesztia érdekében *Ranc* és *James*, acceptálja, még ez a nemes férfi is, aki föloldozta mandátumát. *Piquart* és *Esterházy*, *Reinach* és *Du Paty de Clam*, *in* és *Mercier*, mi mindnyájan egy helyre fogunk kerülni. Szép álmodtunk napjaiban annak a reménynek, amelyet a Dreyfus-ügyhöz fűztünk, — t. i., hogy bünt fedeztünk fel, amelynek minden reakcionárius hatalom a részese. Soha se lehetett volna a népet inkább fölvilágosítani és oktatni, mintha megmutatták volna neki ezeknek az átkos hatalmaknak a művét.”

Zola azzal végzi, hogy összegezi a *Faure* Felix-hez intézett levelében felsorolt vádakot és kimutatja, hogy e vádak egytől-egyig igazaknak bizonyultak, és hogy le vannak leplezve mind: *Du Paty de Clam*, *Mercier*, *Billot*, *Boisdeffre*, *Gonse*, a hadbírózás és az írásszakértők. „Láthatja tehát, elnök ur, hogy egyetlen egy vádam sem volt hamis, sőt mondhatnám, hogy vádjaim ma valósággal haloványaknak, szerényeknek látszanak a bűnök rémületes patánykirályával szemben. Mely bíróság ítéltetett volna el engem az ártatlant. Ezért bátran gonosz törvénynek nevezhetem ezt az amnesztiát. Erre a pillanatra minden be van fejezve, a Dreyfus-ügy első korszaka bezáródik. Rámutattak a világtörténetre, megígérték nekünk, hogy a történelem kárpótolni fog bennünket, úgy ahogy a katolikusokat a menyországgal biztatják, amely az éhségért és minden szenvedésért kell, hogy kárpótlást nyújtson. „Türjetelek barátim, egytök száraz kenyereketek, aludjatok a kemény földön, miatt az világ boldog emberei pelyheken alusznak és eszmégek élnék. Ne törődjétek velem, hogy a bűnösök büszkén járnak-kelnek, miatt az igazságot az utca sarába vetik, s hozzá teszik: ha meghaltunk, valamennyiünknek szobrot fognak állítani. En azt kívánom és remélem, hogy a történelem megtorlása komolyabb lesz a paradicsom gyönyöreinél, de egy kis igazság ezen a földön mégis csak örömet okozna nekem. En is a világtörténelemre utalom önt, elnök ur; önnök is van ott száma egy lap följegyzésére annak, amit ön tett. Gondoljon *Faure* Felixre, erre a szegény timárta, aki elúrte, hogy vértanúvá tegyenek egy ártatlant. En csak egyszerű poéta vagyok, aki csöndesen gubbaszt könyveim felett s teljesíti hivatását. Ezek után többet nem szölok; de nem adom fel a reményt, hogy látni fogjuk az igazság világának ragyogását.”

A khinai bonyodalom.

Budapest, december 22.

Éppenséggel semmi jel sem mutat arra, hogy a khinai probléma a legközelebbi időben megoldásra talál. Maguk a pekíngi követek is a legellentesebb nyilatkozatoknak adtak kifejezést a kérdésben. A tárgyalásokban megint határozott főnökkadás állott be: a közös jegyzéket még most sem irták alá a követek. *Conger* amerikai követ úgy nyilatkozott, hogy nézete szerint nincs elég ok arra a föltevére, hogy a jegyzék egyhamar alá lesz írva. Az angol követ is így vélekedik. A német követ azt hiszi, hogy a mostani megállapodások előbb vagy utóbb alá fogják írni. A többi követ is valószínűnek tartja, hogy alá fogják írni a jegyzéket. Khinai körökben azt hiszik, hogy nagyon kevés kiállítás van arra, hogy a jegyzéket a legközelebbi időben elküldik.

Hogy mi van ebben az elküldendő jegyzékben, azt a *Times* mai számában elmondja pekíngi táviratai alapján. E szerint a jegyzék hosszabb bevezetéssel kezdődik, amelyben a legutóbbi gúntettek az emberiség történetében példátlan bűntetteknek, a nemzetközi jog, az emberiség és a civilizáció ellen elkövetett bűntetteknek nevezik. Azután felsorolja a jegyzék az elkövetett főbb bűntettek, köztük báró *Ketteler* meggyilkolását egy tisztje parancsának engedelmessékedő katona által, azután a követések ostromlását a boxerek és császári csapatok által, amelyek az udvartól kaptak parancsukat. A jegyzék árdással vádolja a khinai kormányt, mert külföldi képviselői útján kijelentette, hogy megvédi a követéseket, holott éppen ellenkezőleg, ostromoltatta őket. Vádat emel azután *Szugijama* japán követéségi tisztviselőnek császári katonák által való meggyilkolása miatt, idegenek kinzása és meggyilkolása miatt,

az idegenek temetőhelyeinek megszenteltelenítése és a holttestek meggyalázása miatt.

Noha a boxerek és khinai katonák kényszerítették a szövetséges hatalmasságokat arra, hogy Pekingbe menjenek és khinai seregeket legyőzzenek, mégis készek teljesíteni Khinának békéért való könyörgését a *következéssel visszavonhatatlan feltételek mellett*, amelyek mulhatatlanul szükségesek az elkövetett bűntettekért való bünhődés és a bűntettek ismétlődésének megakadályozása végett:

1. Egy khinai herceg Berlinbe utazék és ott a császár nevében sajnálkozását fejeze ki báró *Ketteler* meggyilkolása fölött. Azon a helyen, ahol a követet meggyilkoltak, emléket állítsanak, amelynek német, latin és khinai nyelvű fölirotára a császárnak a gyilkosság fölött való sajnálkozását fejeze ki.

2. Az elkövetett bűntetteknek megfelelően a legszigorubb büntetéssel sújtandók a szeptember 21-iki császári rendeletben megnevezett személyek. (A neveket a jegyzék nem említi. A szóban forgó császári rendeletben említett személyek: *Tuan*, *Csvang* hercegek és két más herceg, *Lan* herceg, *Csanvsicsiu*, *Jangji*, *Junghsien* és sok más személy, akiket a követek még megfoghatnak nevezni.) Azokban a városokban, amelyekben idegeneket meggyilkoltak vagy idegenekkel kegyetlenül bántak, öt évig nem tarthatók állami vizsgák.

3. Japán *Szugijama* meggyilkolásáért kellő elégtételt kapjon.

4. Mindazokban a temetőkben, amelyekben sírokat meggyaláztak, *engesztelő emlékoszlopok* állítsassanak.

5. Hadiszerek és fegyverek behozatala és készítése tilos.

6. Megfelelő kártérítés fizetendő az államoknak, a követségeknél és az egyes személyeknek, ugyszintén azoknak a khinaiaknak, akik kárt vallottak azért, hogy idegenek szolgálatában állottak. Khina a hatalmak által elfogadható pénzügyi intézkedéseket fog tenni a kártérítés fizetésének és a kölcsön-szolgálatnak a biztosítására.

7. A követségek számára *állandó őrségek* tartandók és a diplomaták városrésze megoltalmazandó.

8. A takui erődöket, ugyszintén a Peking és a tenger között lévő erődöket le kell rombolni.

9. Katonai csapatok szállják meg azokat a pontokat, amelyeknek megszállása szükséges, hogy Peking és a tenger között összekötő vonal létesüljön.

10. Az egész birodalomban két éven át *proklamációk* függesztendők ki, amelyek halálbüntetéssel fenyegetnek mindenkit, aki idegenellenes társasághoz csatlakozik és felsorolják azokat a bűntetteket, amelyekkel a khinai kormány a zavargások fötetéseit sújtotta. Azonkívül császári rendelet bocsátandó ki, amely az alkirályokat, kormányzókat és más tartományi hivatalnokokat az idegenek ellen irányuló lázadásokért és a szerződéseknél hatáskörükben való megszegéséért felelőssé teszi. Ha az ilyen kihágásokkal el nem nyomják, a felelős hivatalnokok azonnal elmozdítandók és soha többé állami hivatalt ne viselhessenek.

Khina revidálni fogja a kereskedelmi szerződéseket, hogy a kereskedelmi érintkezést megkönnyítse.

12. A *cuugli-jámen* átalakítandó, az idegen követek fogadására vonatkozó udvari szertartási rend a hatalmak részéről jelzett szellemben módosítandó.

Amíg Khina ezeknek a feltételeknek eleget nem tesz, a hatalmak nem tehetnek ígéretet arra nézve, hogy mely határidő alatt fogják visszavonni azokat a csapatokat, amelyek most Pekinget és a tartományt megszállva tartják.

London, december 22.

A követek azt a tanácsot adták *Csing* hercegnek, hogy kövessen el minden lehető, hogy a bűnösöket meglenyítsék. Erre *Csing* herceg azt felelte, hogy meglehet, hogy két-három embert ki fognak végezni, de az egész bizonyos, hogy *Tuan* herceget élete fogytáig börtönben tartani.

Berlin, december 22.

Gróf *Waldersee* jelenti Pekingből e hó 21-éről: A *Paotingfuból* Haine őrnagynak, a harmadik kelet-ázsiai gyalogezred második zászlóalj parancsnokának, vezetése alatt kiküldött oszlop a hó 15-én Yung-

MOLL SEIDLITZ POR

felülmúlhatatlan hálszer mindama gyomor bajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 1 forintjával.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ és SÓ

Legjobb fájdatomocillapító bedörzölés, esuz, kövszény és egyéb meghűlési bajoknál. A rakárakban olommal zárt (plembirt) üvegekben 90 krajcárjával kapható. MOLL készítmény kérendő.

Csing-Hsiennél, Paotingtutól északra 90 mérföldnyire, *rendes csapatokkal ütközött össze*, miközben német részről egy tisz és két altisz könnyen megsebesült, míg a kínaiak jelentékeny veszteséget szenvedtek.

Berlin, december 22.

A Wolff-ügynek jelentő Pekingből mai kelettel: Conger amerikai követ ma utolsónak állta a hatalmaknak Kínához intézett közös jegyzékét.

A közönséghez.

A haladás ezernyi áldása mögött vészes árnyék van, a haladás ezernyi veszedelme. A tudomány igyekszik minden erejével gyarapítani az áldást és erejét venni a veszedelemnek, de véges az emberi gondoskodás és előttünk, körülöttünk settenkedik folyton a balvégezt tömérdek formájában. A tudomány mellé áll tehát a humanizmus. Es istápolja, balzsamával gyógyítja, vizsgálja az embert, aki a kenyérért folyó állandó küzdelemben sebet kapott. Otletszerű és megbízhatatlan volt valaha a humanizmus segítő munkája, amelynek ma már okos szisztéma a vezetője. Rendszer nélkül a humanizmus nem illusztrálható be az erők gazdaságos elzattal való felhasználásába, hanem csupán ideig-óráig nyújtana alamizsnát a kenyérért esztázó embernek. Az alamizna pedig csak egy-két pillanatra szoritja vissza a könnyeket. A humanizmus munkásságának más az intenciója. Talpra állítani a gyöngét, hogy a balvégezt fölött győzedelmeskedjék az ember. A mindennapi kenyérért folyó harcok ez a legideálisabb fegyvere, nemes és tiszta, biztos és áldáshozó a járása. A baleset ellen való biztosítás e fegyverek tárában a legelső sorban áll. A modern élet az elsőrendű szükségletek közé helyezte és hatásában a nagy általánosságra terjesztette ki áldásait.

Változik és megújul a környezetünk és a megújulásnak sürgető a fenyegetése: — védekeztek emberek, védekeztek, mert a veszedelem nem ismer rangot, kiváltságot, személyválogatást! A bizonytalan jövőbe tekintő, gondos ember pedig siet és védekezik. Ebben a védekezésben állunk mi most hálával, szeretettel és barátsággal a mi közönségünk mellé, amikor minden előfizetőnk biztosítjuk baleset ellen.

A *Budapesti Napló* a mannheimi biztosító társaság budapesti képviselősege által minden egyes előfizetőjét, tehát azokat, akiknek régi előfizetése január elsején túl terjed, s azokat, akik január elseje után lépnek előfizetőink sorába, baleset ellen biztosítja. A lap kiadóhivatala a régi előfizetőknél karácsony napjára, az újonnan belépő előfizetőknél az előfizetés beérkezése után elküldi a biztosítási kötvényt, amely magában foglalja a biztosítottak feltételeit. E kötvény oly sérülések következményei ellen biztosít, amelyek baleset által halált, vagy a keresetképeségben való maradandó károsodást vonnak maguk után.

Az előfizetési díj lefizetését, ha baleset következik be, nyugtával, vagy postai utalvánnyal kell igazolni s a biztosítás az előfizetési idő első napjának déli órájában kezdődik. Aki tehát máától fogva január elsején tútra fizet elő a *Budapesti Napló*ra, annak biztosítási igénye már január elsején, déli 12 órakor kezdődik s tart ama nap déli 12 órájáig, amelyen az előfizetés lejár.

A haditartalék gyakorlatainál és a honvédségi gyakorlatoknál előforduló balesetek is bennfoglaltatnak a biztosításban.

A biztosított, ha baleset éri, azonnal, táviratban bejelenti az esetet a *Budapesti Napló* szer-

kesztőségének és a baleset mérvének megállapítása után a biztosítási összeget, vagy annak megfelelő részét a társulat haladéktalanul megküldi. *Halál esetében a biztosítási összeg kétezer korona; rokkantság esetében, azaz mikor teljesen keresetképtelenné válik a biztosított, szintén kétezer korona a biztosítási összeg.*

Ha valaki keresetképeségét maradandóan, de csak részben veszti el, úgy a *Budapesti Napló* szerkesztőségében letett járadék táblázat szerint számítják ki a kárvallott igényét.

Azok az előfizetők, akik *több példányra* fizetnek elő, legfeljebb *két kártérítési összegre*, azaz *négyezer koronára* tarthatnak igényt.

HIREK.

Szebb jövőendő.

Irta: *József főherceg.*

A társadalom sok osztálya között van kettő, mely keze munkája után szerzi élelmeit és mindennapi szükségleteit magának és honfitársainak. Ezek a földművesek, akik a nyers anyagot előteremtik és az iparosok, akik ezen anyagot feldolgozzák.

Mindketten egymást támogatva szolgáltatják az országnak életforrását és ez által előmozdítják a haza jólvirágzását. Boldog azon állam, ahol buzgó földművesek és szorgalmas iparosok egymással kezét fogva működnek.

Ezen pályákon szeretett hazánk is már szépen halad; évről-évre szembetűnőbb a jó eredmény és iparunk sok ága már is vetélkedik a külföldivel.

Magyar kormányunk oly határozottan támogatja munkás osztályunkat és fáradozik jólétük emelésén, hogy Isten áldásával a legszebb reményekkel tekinthetünk egy fényes jövő elejébe.

Budapest, december 22.

— **BUDAPESTI NAPLO.** December 15-én új előfizetés nyílt a *Budapesti Napló*ra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul kúldhessék tovább.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.**

— **Személyi hírek.** *Frigyes főherceg* ma délelőtt magánkihalgatáson volt a királynál. — *Gróf Széchenyi*, a felség személye körüli miniszter Bécsből Abbáziába utazott. — *Ferdinánd* bolgar fejedelem Euxinogradba utazott.

— **Rosthernék a királynál.** Bécsből jelentik, hogy a király ma délen kihallgatáson fogadta *Rosthorn* Artur pekingi követéségi tanácsost és a feleségét. A király nagyon kegyelmesen fogadta őket és nagy figyelemmel hallgatta előadásukat a követéségek ostromának borzalmas napjairól. A kihallgatás sokáig tartott.

— **A cár villája.** *Rómából* táviratozzák, hogy az orosz udvartartásnak egyik tagja Palermoba érkezett, ahol megtekintette az *Igna* villát. Hír szerint a cár számára ezt a villát fogják kibérelni.

— **Egy főherceg veszedelme.** Wallseeből táviratozzák: *Forenc Salvator* főherceg motorkecsija, mikor a főherceg Wallseeből Eunsbe tartott, az Erlas-hegyen az út sikos volta következtében *felborult*. Egyéb baleset nem történt, senki sem sebesült meg.

— **A honvédelmi miniszter betegsége.** Báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter állapotában ürvendetes változás állott be. A miniszter öt hete gyöngökedik s betegsége az utóbbi napokban komolyabb fordulattal fenyegetett. Az orvosok, köztük *Ráczey* tanár, vesekövet konstataáltak nála és így a műtét elkerülhetetlennek mutatkozott. Báró *Fejérváry Géza* haladéktalanul alá akarta vetni magát a műtétnek. A tegnapi orvosi tanácskozás kimondta, hogy a műtét véghezvitelére ezuttal semmi szükség sincs többé, sőt valószínű, hogy arra jövőben sem kerül a sor. Báró *Fejérváry Géza* napok óta könnyebben érzi magát kintző fájdalomai elmaradtak és zavartalanul fogadja látogatóit.

— **Az új ezredtulajdonos.** Említettük, hogy királyunk kinevezte *Viktor Ernő* olasz királyt a 28-ik gyalogezred tulajdonosává. A királyi kizárólag gróf *Pálffy*, lovassági tábornok, vitte Rómába, aki *Juhász* százados szárnysége kisérteben utazott oda. A tábornok már visszaérkezett és elragadtatással beszél a szívélyes fogadtatásról, amelyben az olasz királyi-pár részesítette. A király a Szt.-Móric- és Lázár-rend nagykeresztjével tüntette ki a tábornokot, szárnysége pedig az olasz koronarend tiszti-keresztjét kapta. Dísz-éremet adott a király gróf *Pálffy* tiszteletére, melyen *Pasetti* követen kívül *Visconti-Venosta* miniszter, *Ponza di San Martino* tábornok és *Blumenthal* porosz őrnagy is részt vettek. A király azzal bucsuzott el a gróftól, hogy büszke arra, hogy olyan ezrednek a tulajdonosa, amelyik évszázadokon át sok véres harcban tüntette ki magát.

— **Blumenthal tábornok halála.** Berlinből távirat jelenti, hogy gróf *Blumenthal* Lénárt, német tábornagy kilencven éves korában meghalt Quellendorfban. Az agg generális élete fényes katonai pályafutás. Részt vett a század minden nevezetesebb hadi ténylemben, amely a poroszokat, a németeket érdekelte. Katonai tudását mindenütt kimutatta és sikeresített sok kitüntetést, még nemzeti a érdéket is kapott. Még nyolc esztendővel ezelőtt is tényleges szolgálatban volt, mint a 4. hadtest főelőgályója.

— **Fejedelmi ajándék.** A török kinevezésében leg több drága kincsessel. A szultán elküldötte Berlinbe Vilmos császárnak. Egy szárnysége utazott el Berlinbe az ajándékkal, amely két nagy lovassági, két gyalogsági kardból és négy keleti lovaglós-ostorból áll. A kardok tömör aranyból készítek, dombornyelvekkel; a markolatok drágakövekkel vannak kirakva. A lovaglós-ostorok nyelei szintén tömör aranyból készítek és szintén drágakövekkel vannak ékítve.

— **Margit királyné Rómában.** A *Torino* melletti Stupinighi-kastély vendége, *Margit* királyné elbavgya magános pihenőjét. Holnap reggel Rómába érkezik állandó tartózkodásra. A királyné a karácsonyi ünnepeket is Rómában akarta már töltetni s azért sürgősen be kellett fejeznie a palazzo Piombino átalakítási munkálatait. A palota el is készült s készen várja a királynét, akit Róma lakossága fényes fogadtatásban fog részesíteni.

— **Pichler Győző — doktor.** Képviselőknél az a szenzáció, ha a mandátumot teszik le. *Pichler Győző* a doktorátust tette le. Csak a doktorátust. S mégis megérdemli, hogy kivigyűk abból a sok száz főnyi táborból, melynek fiatal tagjai minden feltűnés nélkül cselekszik meg ugyanezt a esodát, hogy letessék a doktorátust. *Pichler Győző* ugyanis, amióta egyszerű újságíróból az egész világ s talán a saját maga meglepetésére is képviselő lett, rengeteg sokat volt kénytelen tanulni s nála szorgalmasabb képviselő alig is volt. Aki nála is szorgalmasabb, az már legalább is boszorkány. Mert *Pichler*nek, a képviselőnek, egyszerűen mindenhez kellett értenie s pártja megbízásából beszélnie kellett művészeti és gazdasági, pénzügyi és hadászati, közjogi és személyi kérdésekben. Néha máról holnapra, de néha még rövidebb időn belül. S hogy soha szögyenben ne hagyja pártját s maga se maradjon szögyenben: a fiatal képviselőnek sokat kellett tanulnia és mindig kellett tanulnia. Hát azért érdemes megemlíteni, hogy annyi tanulás mellett még arra is ráért, hogy sorra levizgázzék s végeztesse a doktorátust is letegyje. A jó Isten tudja, hány órából állott az 6 napja! Mert mindig ott volt a parlamentben, sürün ellátogatott a kerületébe, legszorgalmasabban járt el a színházakba, sosem hiányzott az írők és művészek társaságából, minden társaságot fölkeresett, a főváros összes gyermekeinek szeretetét kereste, májusban virágokat, nyáron pletykákat, télen szenzációkat vitt az asszonyokhoz — és mégis volt még ideje, hogy letegyje a doktorátust. Hát ez az, ami félig csoda. De ma már fölavatták a jog- és államtudományok doktorává, amiből nagyszámú barátai egész kis ünnepet csináltak. S meg kell adni *Pichler*nek, hogy erre az ünnepre becsületesen rászolgált.

— **Három hét vakáció.** Némely iskolákat ma nagy szerencse ért. Három hetes vakációt kaptak karácsonyra. A fiúk a szerencsés gyerekek. A lányoknak most is meg kellett elégedni a rendes tizennégy nappal. A szokatlan bőkezűségnek ezuttal hála Istennek nem valami ragadozó járvány az oka, hanem a népszámlálás. A népszámláló városi munkára tudnillik sok fővárosi tanító jelentkezett s a tanács ki-mondta, hogy az olyan iskolában, amelynek a tanítója a népet számlálja, megtoldják a vakációt egy héttel. Ugyanezt a határozatot hozták a mesteriasok iskolára is, de szomorú a sorsuk azoknak a fiúknak, akik polgári iskolába, kereskedelmi, vagy valamely más

Még nem létezett eddig

1 pár csipkefüggöny
2 darab 100 cm. széles
elegáns kivitelben

98 kr.

Kapható kizárólagosan
divatruházában
Lukács Mór József-körút 77-79.

16városi középiskolába járnak. Ezeknek az iskoláknak a növekedése a régi módi szerint kimért két hetes vakáció kapták, semmi okuk sincs tehát azt kívánni, hogy bárosak minden esztendőben összehámlálnak Magyarországnak népeit.

— **A dolgos király.** III. Viktor Emánuel királyról még trónörökös korában tudták, hogy nagyon szorgalmas ember. Hogy király korában sem huzódik a munkától, arról szól most egy római tudósítás. A napokban történt. A királyi komornyik betevődik a könyvtárszobába, s csak nézi, mit csinál felséges ura. Hát szedegeti le sorjában a könyveket a polcokról, majd megtörülgeti és visszateszi őket a helyükre. Mit tohett a komornyik egyebet, segített a felséges urának. Órák múltán készen volt Viktor Emánuel a foglalkozkodásával. Akkor veszi észre aggodalmasan, hogy az egyik pole nagyon roskadozik a könyvek terhe alatt.

— **Hivja el csak az építész!** mondja a komornyiknak.

A szakértő férfiú megjelent és megvizsgálván a helyzetet, azt konstatálja, hogy csakugyan imminens a veszedelem. Bizony le kellett rakni a rengeteg könyvet a veszélyben lévő polcra. Majd megerősítetvén az állványt, újra vissza kellett rakni a sok kötetet. Viktor Emánuel itt is segített, s mire rendben volt végre a könyvtár, derekas étvágya is kerekedett.

— **A Magyar Ipar karácsonya.** Az Országos Iparegyesület hivatalos lapja, a *Magyar Ipar* rendkívül érdekes és értékes tartalommal jelent meg. Az egyesület igazgatóságának tagjai vagy negyven cikkben, vagy axiómában mondják el véleményüket a magyar ipar fejlesztéséről és pártolásáról. Ok, az egyesület belső emberei írták meg az egész lapot elejétől végig. Az Iparegyesület belső embereinek az élen nem kisebb embert találunk, mint *József Ióherceget*, az egyesület védnökét. A magyar őherceg, aki a trón közelében egyéb nemzeti érdekeink mellett ipari érdekeinknek is hatalmas pártfogója, az igaz magyar hazafi szeretetétől áthatott, szép, meleg sorokban magasztalja az ipar nemzeti hivatását. A főherceg cikkét hirrovatunk élen közöljük. A főherceg után sorra következnek az igazgatóság tagjai, köztük a magyar társadalom és közgazdaság elsőrangú előkelőségei. Gróf *Zichy Jenő* elnök rövid, lelkes szózatban kitartásra ösztönzi az iparosokat, *Mallekovits Sándor* végrehajtó-bizottsági elnök az iparosok hiteltéről írt egy értékes tanulmányt; lovag *Falk Zsigmond* a belső iparosifjak neveléséről. *Thek Endre* elnök a párisi kiállítás tanulságairól értekezik. Megemlítjük még *Hegedűs Sándorné*, *Burchard-Béla* v. *Konrad* és *Ghyerzy Béla* altábornagy főrendiházi tagok, *Szerényi József* miniszteri tanácsos, *Cserháti Jenő*, *Gaul Károly*, dr. *Gerő Lajos*, királdi *Hercz Zsigmond*, dr. *Kovács Gyula*, megyeri *Krausz Lajos*, *Neuschloss Marcel*, *Palóczy Antal*, *Ráth Károly*, *gömöri Szontagh Pál*, *Weisz Berthold* országgyűlési képviselői. A sorozatot az egyesület két főtitkarságának cíkei fejezik be. *Gelleri Mór* igazgató egy létesítendő *szociális múzeumról* írt nagyrdekességű tanulmányt, dr. *Soltész Adolf* titkár pedig az egyesület által tavaly megindított országos iparpártolási akció első évi mérlegét mutatja. A *Magyar Ipar*nak ez a száma ismét arról tesz tanuságot, hogy az *Országos Iparegyesület* hivatalos lapja, melyet az egyesület tagjai ingyen kapnak, vezető helyet foglal el a magyar közgazdasági szakjában.

— **A temető fája.** A temetőben végigborzongatja az embert a hideg. A sirok között igazán nem lehet letagadni az elmulást. Minden sírdomb tanuja a végnek, ami okvetlenül bekövetkezik s ami elől elmenekülni a világ semmiféle tájékára se lehet. — S akad ember, aki innen melegszik. A jó szaraz fejfa éppen olyan vigan pattog a tűzön, mint az olyan hasáb, amit a boltos árul drága pénzen. Ilyen logikával indult el Debrecenben tegnap este egy kis, tízennégy esztendő leány a Kossuth-utcai temetőbe. Aztán ledöntött egy félig elkorhadt fejtűt s cepelte kifelé — és rajtvesszett az éjjeli munkán. A eszöz észrevette, átadta egy rendőrnök és a kis leány sírva cepelte tovább a fejtűt, de nem hazafelé, pedig mint sok egyben, úgy azon se változtat a rend, hogy a kis lánykék hideg van, ellenben fa nines.

— **Új tanácsosok.** Mint értesülünk, a kereskedelemügyi minisztériumban legközelebb két kiváló főtitkarságot léptetnek elő. *Biró Tamás* címzetes miniszteri tanácsost ugyanis valóságos miniszteri tanácsosá, *Berczik Gyula* címzetes osztálytanácsost pedig valóságos osztálytanácsosá fogják kinevezni.

— **Nyugalomba vonult vasuti igazgató.** A győrsopron—ebenfurti vasuti igazgatóság elötagdá *Goldstein* Henrik üzletigazgatónak nyugdíjaztatása iránt benyújtott kérvényét. Ennek folytán *Goldstein* január 1-én 23 évi szolgálat után nyugalomba vonul.

— **A népszámlálól biztosok iskolája.** A zergo-utcai főreáliskolában egy esomó olyan fiatal ember tanul ez idő szerint, aki már nem igen illik be az iskolapadba. Tanítóik, egyetemi hallgatók s köztük egy-egy már idősebb ember is, aki egyéb kereset híjján, a népszámlálás révén akar kenyérhez jutni egy időre. Dr. *Körösy József*, a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója, a tanárak, az anyag pedig mindössze az, hogy hogyan kell a legkorrektebbül elvégezni a népszámlálás nagy munkáját. Népszámlálási biztossá csak azt nevezik ki, aki sikeresen elvégzi a tanfolyamot. A tanfolyam vezetője az egyéb elméleti tárgyak mellett valószínűleg arra is kioktatja majd hallgatóit, hogy hogyan érintkezzenek a publikummal. Ez nagyon fontos, mert a nagyvárosban fiatal és tapasztalatlan kandidátusok között olyan legény is akadhat, aki nem érti meg kellőképpen a megbízatását s terhére válik a közönségnek, ha jó előre meg nem tanulja azt a tudományt, aminek *Knigge* a professzora.

— **Tisztújítás Lugoson.** Lugos város képviselő-testülete ma tisztújító közgyűlést tartott *Fialka* alispán elnöke alatt. Megválasztották polgármestereket: *Marsovszky Árpádot*, tanácsosokul: *Popecz Simont* és *Mayer Ernőt*, pénztárnoknak: *Hoban Ferenct*, mérnöknek: *Grunbock Istvánt*, könyvvivőnek: *Huszánék Jánost*, valamennyit közfelfoktáltással. Erős küzdelem fejlődött ki a szabadelvű és a nemzetiégi párt között az ügyészválasztásnál. Egy szótöbbséggel választották meg a szabadelvű jelöltet: *Bezei Fábust*.

Zárák rendezett tanácsos város képviselő-testülete e hó 21-én tartotta dr. *Kaizler György*, Szilágyvármegye alispánja, elnöksével tisztújító közgyűlést. Közfelfoktáltással megválasztották báró *Díószeghy Zsigmond* polgármesterré, *Deák Miklóst* és *Warga Sándort* tanácsosokká, *Obengruber Józsefet* pénztárnossá, *Kabay Sándort* ellenőrré, *Feiker Lajost* számvérvővé, *Kiss Sándort* levéltárnossá és *Vince Albertet* t. ügyészszé.

— **A szultán kutyaí.** Az *Evenement* című francia lap kedvesen csévog a szultán kutyaírói. A szultán érdekes ember. Még kisse Kelethez tartozik, a mesék világához, a komoly francia sajtó is miért ne érdeklődhetne ránta? Egyéb-ként jellemző vonás lehet a szultánál, hogy a kutyaikat olyan nagyon szereti. Nyilván az emberek között keveset talál, akihez a szívével fordulhasson. Sok kutyaíja van és sokféle: dáxli, pinsi és másilyen fajta, a legtöbb mégis az említett két kutyaíja. Hanem azért mindnek nagyon jó dolga van. A Yildiz-palotában laknak pazarul, mindannyiuknak külön szállotója van, különösen pedig szabója, aki szép tollatokat készít a pinsiknek és dáxliknak. Például diszruhát fekete merveilleuxból s ez nem egyéb mint egy nyakig érő gallér, három sor isigny-eszikipéből való rüssel, közbe fekete selyem-szalagból való rüssökkel, XV. Lajos korabeli rózsaszínű szövet-éktésekkel. A legjobb dolga van mégis egy *Lola* nevű pudliknak, azt különösen kedveli az igaz hívők hatalmas ura.

— **A berlini volt rendőrigazgató halála.** Késő éjjeli órákban megerősítik Berlinből azt a hirt, hogy a Sternberg-vör tárgyalásán kompromittált *Meenseit-Hüllessem* volt rendőrigazgató halálának oka nem öngyilkosság. Idegbajos volt régóta, a *Comédie-Française* égése alkalmával Párisban meghült s ennek következtében annyira megbetegedett, hogy egy ideig képtelen volt hivatalának vezetésére. Ez idén nyáron halt meg felesége. Ennek koporsója mellett virrasztott *Meenseit-Hüllessem*, régi baja ekkor megújult s többé nem gyógyult fel belőle.

— **Magyarország a gothai almanachban.** Az 1901. évre szóló, most megjelent *Gothai almanach* Magyarországra nézve igen fontos újítást tett föl. Mig ugyanis a monarkiaról szóló részében a közös minisztériumokat eddig az Ausztriában is tévesen használták: „K. u. K. gemeinsame (Reichs) Ministerien“ nek nevezte, legújabb kötetében már közjogi állásunknak teljesen megfelelően helyesen: „K. u. K. gemeinsame Ministerien für Oesterreich und Ungarn“ írja, ami az almanach loyaltitását eléggé mutatja, de egyuttal dr. *Reiner Zsigmond* érdeme ki német nyelven megjelent közjogi tanulmányával meggyőzte a gothai almanach szerkesztőit arról, hogy az eddig használt elnevezés a magyar közjogi szempontjából mennyire helytelen és hogy e helyett csakis az általa ajánlott és most már így kijelölt elnevezés a helyes. Mindez azért is nagyjelentőségű, mert a gothai almanach a hivatalos és nem hivatalos előkelő körökben a leginkább használt kézikönyv, mely a magyar állam önállóságának ismeretét most már ez uton is a legszélesebben fogja terjeszteni.

— **Házasság.** *Rechnitzer* Lajos budapesti fűszerkereskedő eljegyezte *Kronstein* Blanka kisasszonyt Német Keresztúrról.
Borovits Mór eljegyezte *Filzer* Irma kisasszonyt, *Filzer* Salamon nagykereskedő leányát Budapesten.
Pollák Róza kisasszonyt eljegyezte dr. *Gara* Géza orvosudor Meranban.

— **Berlin szensácója.** A berlini jelzálogbank bukásáról, ma tudósítunk a következményeket jelenti:

A letartóztatott *Sanden* Ede már husz év óta igazgatója volt a porosz jelzálogbanknak, melyet egy *Spielhagen* nevű mecklenburgi ember alapított. Ő utána neveztek el a bankot s annak mellékvállalatait *Spielhagen-féle pénzintézeteknek*. *Sanden* csak a bank-osztályt vezette. *Schmidt* pedig a jelzálog- és építész-osztályt ügyeit intézte. Mindkét bankár ellen a gyantut az ébresztés föl, hogy tejedelmi pompával épült palotákat hirtelen eladták.

A bankok bünök manipulációjában, mint most kiderül, tulajdonképpen a Grundschulbank helyettes igazgatója, *Wassinski*, a főbűnös, aki már hetek óta távol maradt hivatalából, tartózkodási helyét nem tudták s csak tegnap tartóztatják le a vasuton.

A pénzügyi körökben már hetek óta rebesgették, hogy a bank által kiadott reálobligációknak nincs meg a kellő fedezetük, migmen a hivatalos revízió számadatokat bebizonyította, hogy az emberek mendemondájának meg van a kellő alapja s hogy kilencvennyolc millió márká reálobligációknak csak ötvennyolc millió márká értékű jelzálogfedezete van. Kitűnt az is, hogy a bank tavalyi mérlege hamis volt.

A Hypotheken-Bank ügyeinek rendezésére a napokban segély-bizottság alakult a *Deutsche Bank* vezetésére alatt. A záloglevelek tulajdonosai e hónap utolsó napjára gyűlést hívtak egybe, a segély-bizottság pedig kijelentette, hogy a szelvényeket előzetesen kifizeti. A *Hypotheken-Banknak* 350 millió márká értékű záloglevele van forgalomban.

A bankok krachja leginkább a kisebb embereket érinti, mert igaz, hogy a záloglevelek csak 3/4—4 százalékot jövedelmeztek, de tőkájüket biztonságban hitték. Így tehát a keservesen megtakarított pénzek vesznek el és azért méltán mondják a német lapok a krachtot nemzeti kalamitásnak.

A császárné udvarmestere, gróf *Mirbach* is bele van keverve a berlini bankbotrányba, mely a német újságok szerint valóságos nemzeti kalamitássá nőtte ki magát. *Mirbach Sanden* Edét, a porosz jelzálogbank igazgatóját nemrégiben Vilmos császárnak kitüntetésre ajánlotta. *Mirbachot* lelelősségre vonták, a gróf azzal védekezett, hogy a kitüntetésre azzal szolgáltattot okot és alkalmat *Sanden*, hogy 300,000 márkás alapítványt tett pár hónappal ezelőtt egy templom építésére.

— **Szent Antal kenyere.** A néppárti sajtó a Podmaniczky-utcai kenyér-kiosztással foglalkozván egyik, mirapí cikkében, szóvá tette, hogy a kenyérkiosztás idejéje nem új, mert a szent Antal perselyéből má: évek óta jutnak kenyérre a keresztény szeretet. Utánna jártunk a dolgoknak a meggyőződöttünk róla, hogy ez az állítás megfelel a valóságnak. A szent Antal perselyébe gyűlt pénzeket a szent Vince egyesület kezeli s a szegényeknek csakugyan kenyérre várítja a jótékony adományokat.

A szent Antal perselyéből havonként átlag ötszáz cipót osztanak szét a szegények között. Ezenkívül tehát hateret. Egy cipóból négy olyan karajt vágnak, mint aminőt a Podmaniczky-utcai kenyeres boltban, úgy hogy szent Antal kenyereből összesen huszonnégyezer karaj kenyér jut évente a szűkölködőknek.

A Podmaniczky-utcai kenyeres boltban négy nap alatt körülbelül negyvenezer karaj kenyeret vágtak le.

— **Vasuti baleset.** *Páparól* táviratozzák nekünk: A Budapestről Grác felé közlekedő 1302. számú gyorsvonat tegnap 20 perc késéssel érkezett Pápará. A késést az okozta, hogy Geese-Gyarmat mellett a pályatesten kószált két lovat a vonat elgázolt és a szétronsolt hústömeg úgy ékeledött be az egyik kocsii tengelyei közé, hogy a mozgást megakadályozta. A vasut utasait nagy rémülettel töltötte el a többszörös zökkenés, mig végül a mozdony hirtelen megállott. A lovak hullait erős munka után sikerült eltávolítani és a vonat tovább haladt.

— **Karácsonya ünnepe.** A magyar gazdasszonyok országos egylete, *Damjanich-utca* 29. szám alatti leányárvaházában december 24-én, hétfőn, délután 3 órakor karácsonya-ünnepelet rendez, melyen vendégeket szivesen látnak.

— **Új hetilap.** Dr. *Szilágyi Géza* szerkesztésében *A polgár* címmel politikai és társadalmi hetilap indult meg. Az első szám tartalmas, érdekes. Előfizetési ára egy évre 8 korona. Kiadóhivatala a *Báthory-utca* 20. szám alatt van.

— **Haláloság.** *Kekuss* Vidor, a premontrai rend tagja, a nagyváradi premontrai főgimnázium tanára 67 éves korában ma meghalt.

Szájpadlás nélküli fogak.

Főlölegessé tessék az inylemez használatát. A szájból kívenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

— **Sanghamitta nővér.** Azelőtt *Canevaro* grófné volt, a Hawaii-szigetek portugál követének a felesége, most a buddha vallás lelkes miszionáriusnője: Sanghamitta nővér. A minap San Franciscoba érkezett, s úgy ott, mint az amerikai Egyesült Államok keleti országában előadásokat tart. Mielőtt a hittérítő pályára lépett volna, lelkéket vett egy buddha paptól, s végre 1877-ben annyira érezte magát erősnek, hogy áttérhetett a buddha vallásra. Elhagyta férjét és tizenhárom esztendősi fiát, elment Indiába és egy klastromba lépett, ahol még jobban bele mélyedt új vallásának a tanulmányozásába. Tavaly végképp meg erősödött benne az az elhatározása, hogy egészen a buddhizmus miszionáriuság terén fog működni.

— **Adomány a hírlapíróknak.** A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézete utabban a következő adományokat kapta: A Hazai vasútor-építési vállalatól 200 korona, Levy-Loránt Leó 200 korona, Lyka György 200 korona, a Budapesti Hírlap utján Skrona 10 fillér, a technikus táncestély rendező-bizottsága 50 korona, a Szent-István társulattól (alapítványainak első részlete) 400 korona, Latinovics Géza országos képviselőtől (helytelenül kivett fogyasztási adó visszatérítése) 14 korona 20 fillér. Egy magát megnevezni nem Ohajtó adományozótól 200 korona. Mindezekért az adományokért hálás köszönetet mond a Nyugdíjintézet igazgatósága.

— **Életut színeszínövendék.** Telve reménységgel, a díesősgvgytől dagadó kebellet jönnek évente vidéki lányok ebbe a fővárosba, ahol a forró levegőn elégetik a lelküket s aztán holtan terülnek el az utca kövezetén. A polgári élet csöndjéből és tisztaságából a díesőség, a színpad ragyogása eszalja el őket, kábult fejvel nem veszik észre azokat a veszélyeket, melyek körülöttük ólálkodnak s amíg mások szenvedélyeinek tanulmányozásába merülnek, egyéni szenvedélyek bírják le őket. *Kim* Antal baktai iparos *Marietta* leányát is a színpadra vonta végére. Operett-iskolába iratkozott be itt a fővárosban s szorgalmasan tanult énekelni mindaddig, míg egy fiatal festő-nővendékekkel, G. Armandal megismerkedett. A fiatalok közös lakást béreltek a Nagydiófa-utca egyik házában, *Ellbogen* címfestőnél. A házbeliek azt hitték, hogy a másodemeleti kis lakásban csupa boldogság van, holott a leány lelkiismeretfurdalást érzett s megbánta, hogy hallgatott a fiatal ember esábitó szavára. Kinzó lelki-furdalása megérlelte benne az öngyilkosság gondolatát s ma hajnali négy órakor leugrott az utcára a második emeletről. A járőkelők szedték föl a földről, a mentők pedig bevitték a Rókus-kórházba.

— **Pusztító vihar.** Londonból jelentik, hogy csütörtökön éjjel egész Angolországban és Írország északi részében iszonyu vihar dühöngött, amely különösen az északi kerületekben okozott nagy pusztítást. A falvakban háztetőket tépett le a vihar, sőt néhány házat teljesen el is pusztított. *Glasgowban két ember, Coadbridgeben szintén két ember lett áldozata a viharnak.* A tengerparton sok hajószerecséltenség történt.

— **A lyoni lopás.** Felkértek bennünket a következő sorok közlésére:

Vonatkozással a hírlapokban megjelent réam vonatkozó párisi közleményre, felkérem a következő helyreigazításra:

A lyoni indóházhoz meueve, podgyászomat az ottani párisi szokás szerint a fiakker tetéjére rakták és onnan menetközben két darab podgyászt hátulról leloptak. A két bűnrőd tartalma legkevésbé sem volt 60.000 forint értékű, hanem volt bennük egy értékes nyakkendő, több értékes ajándék és emléktárgy, ruhamezők, néhány írás, közte hitellevelek is, melyek azonnal leltitáltak. Kitérő tisztelettel *Kazy József*, miniszteri osztálytanácsos.

— **Öngyilkosság az utón.** Emelítettük, hogy tegnap hajnalban a kishid-utóban öngyilkos lett *Wechsler József* bécsi kereskedő. Bécsből erre vonatkozólag a következőket jelentik: *Wechslernek* zálogháza volt s a rábizott zálogtárgyakból harmincöt ezer koronát sikkasztott s erről értesítette üzletársát *Lówné* is. *Lówné* erre kielenetette, hogy ilyen körülmények közt az üzletet tovább nem folytathatja s január elsején kellett volna az üzletet megszüntetni. *Wechsler* erre Budapestre utazott, hogy itt szerezzon magának egy ársat, aki az anyagi zavarból kimentse. Ez a terve azonban kudarcot vallott s így követte el az öngyilkosságot. Az elsikkasztott értékek tulajdonosai azonban kárt nem szenvednek, mert az öngyilkos tizenhat ezer korona óvadéka és *Lówné* személyes kezessége a harmincöt ezer korona lefedésére elegendő.

— **Karácsony a villamos vasutaknál.** A főváros két villamos vasutjának igazgatósága elhatározta, hogy mint az előző években, az idén is korábban megszűnteti a forgalmat hétén, karácsony előestéjén, hogy így az alkalmazottak a szeretet ünnepén családjaik körében lehessenek. A városi villamos vasut igazgatósága úgy intézkedett, hogy a végállomásokról este 8 órakor induljanak az utolsó kocsik. A közúti vas-pálya társaság igazgatósága a forgalmat este 9 órakor szünteti meg. Hétén, karácsony előestéjén a színházak is zárva vannak s így a közönség, amely ezen az estén amugy is családi körben van, szükségét a

vasutak tekintetében nem szenved, az alkalmazottaknak pedig meg van adva a mód arra, hogy ezt az egy estét üvék között tölthessék.

(x) **Egyenruhák,** díszöltönyök és libériák, olasz virózserkek igen olcsón kaphatók *Tiller Mór* és Társa cs. és kir. udvari szállítóknál Budapest, Váci-utca 35.

(x) **Dr. Kovács kézpasztája** (osakís féihold-alaku védőgyógyászati valódi) 3 nap alatt minden kezét gyöngyöddé és lehebré varázsol. Egy tégely 60 kr. Főraktár: dr. Kovács gyógyszerháza Budapest Gyár-utca 17. Megiejeint "Töllet-titkok" kívánatra ingyen.

(x) **Fischer Simon és Társai** selyemüzletében (Bécsi-utca 4) az ez idei október eladás töllyamatban van. 4—10 méteres selyemmaradékok a legutányosabb árban.

(x) **Kiváló hazai készítmény** a Durátor, melylyel a cipőtap bekenve ötször oly tartós. Ara 1 korona. Főzetkötés: Durátorgyár, Budapest.

(x) **Ragyogó karácsonyfadis.**

Uj! Football társasjáték irt 2.—.

Haliifax irt 1.50. Kérészt Todoráln.

(x) **Feltűnést kelto karácsonyi ajándék:** hölgyek részére: szecessziós selyem harsnyakbőto párja 1 irt urak részére elegáns selyem nadrágtartó 1 irt 25-letto jobbe. Kaphato *Kertész Pál* divatára házában Kerepesi-ut 44., a Népszínházzal szemben.

(x) **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bövebb fövilágositást *Lichtblau A.* debreceni katonai előkészítot tanfolyamának hirdetése ad.

(x) **Kérjünk min lenutt Emke-gyujtot!**

(x) **A test erositese** és a munkaerő emelése szükséges, hogy a tápláléknak bizonyos mennyisége fölvetesök, ami az egészségeseknek az eledelnek külön éle anyagban eszközöltetik. Masként áll azonban a dolog, ha emésztési zavarokról és gyöngye gyomorról van szó. Ez esetben ki önsen ügyelni kell arra, hogy az eledel leheto tömény alakban nyujtassék elkerülendő a gyomor túlterhelést. Oly tápanyagot birunk a husból készült *Sonatype*-ban, mely csakis a hus tápláló anyagait tartalmazza.

(x) **Egyesüt takarék és hitelszövetkezet** (Dohány-utca 54. sz.) a 11-ik évtársulatát kezdi meg. A teilekkel való bánásmód a kölesönök visszalétésének könnyü módja és ezek leheto leggyorsabb folyósítása eredményezték azt, hogy a 11-ik évtárs utba is tömeges beletépek történtek. Ajánlatos a szövetkezetünkbe való beletépek azoknak is akik tökegyűjtést és megtakarítást céloznak. Ezek a legnagyobb biztonság mellett *magasbók kamatozást érnek el. Örsök hítelek 4 évi törlesztésre.* Folyvemeteljük a t. olvasókat és tagjainkat a ma között első zárszámadásra.

Segítség a szegényeknek.

Budapest, december 22

Az emberszeretet munkájának napról-napra szaporodik a munkása. Mindenki siet a humanizmus oltárához és leteszi amit adhat. Budapest szive megdobban és azt akarja, hogy a Megváltó születésének ünnepén ne legyen szűkölködő a paloták között. A szivósság védekezik a zord tél és a munkanélküliség csapásait ellen is és sorba nyílnak meg a népkonyhák. Gyönyörű a mai lista is az emberszeretet műveinek.

Egy levélről kell legelőben szólni. *Rákosi Viktor*, a kitérő író írta a levelet várospatái minőségében. Szébb proteztáló levelet aligha irt még város- atya. Ime, így hangzik szószertint a gyönyörű levél:

Tisztelt szerkesztő ur! Ha végtegnézek azokon az alakokon akik naponként ajtómön segítségével kopogtatnak, elszorult szívvel látom, hogy a nyomorúság évek hosszú sora óta nem volt olyan nagy, mint az idén. Valamennyi nem segíthetek, sőt igen keveseken segíthetek. De eszembe jutott, hogy egy pár emberre nézve legalább a Megváltó születésének ünnepét elviselhetőbb tettem. Elhatároztam tehát, hogy karácsony első napján tizenkét embert ebéddel ellátok. Mikor ezt az eszmét egy jóbarátomnak elmondtam, ő is azonnal elhatározta hogy a házi szegényei közül tizenkét személyt karácsonykor megvendéggel olvartormán, hogy a szomszédságában levő kis korcsma érvényes utalványokat oszt ki, a vendégszóné pedig a pénzt leteszi. Harmad-öven kra célért személyenkint tisztesseges ebédet lehet adni. Mivel láttam, hogy az eszme populáris: kirom az új-ságba s kérem embertársaimat, tegyék meg ugyan-ezt a kezük ügyébe eső szegény emberekkel. Ha csak a négyzszáz fővárosi bizottsági tag mind-egyike megeselelzi négyvezernyolcszáz ember kap karácsonykor meleg ebédet.

Kiváló tisztelettel
Rákosi Viktor.

A Podmaniczky utcai kenyérszító bolthelyiségben ma 10.200 adag kenyeret osztottak ki az inségesek között. Ujabbán a következők adakoztak a jótékony célra: *Dr. Mezei Mór* országgyűlési képviselő 200 koronát, *Münich Aurél* országgyűlési képviselő

20 koronát lovag *Falk Zsigmond* 20 koronát, *Blum Arnold* 20 koronát. Természetbeni adományokat küldtek: *Schember C. és fia*, *Krausz Károly* és *József oég*, *Gröber La. os*, *Geitner és Rausch* és az *Erzsébet-gömalom.*

Deutseh Böske koszoru megváltása oimén *Máró Lipót* és neje 10 koronát és *Ormos Felix* ugyanilyen oimén 10 koronát küldött hozzánk a kenyérszító intézmény javára. A 20 koronát rendeltetési helyére juttattuk.

A király budapesti tartózkodása alkalmából a főváros szegényeinek ezer koronát adományozott. A kabinetiroda ezt az összeget a főváros főpolgármesterhez küldötte meg. A főpolgármesteri hivatal most felosztotta az adományt a főváros lakosságának eszmárányához képest az egyes kerületek szerint. Az előjárásúgok az ünnepek előtt osztják szét a szegények között a király ajándékát.

A főváros tanácsa karácsony ünnepére az Erzsébet-szegényház ápolójainak készpénz-adományt is juttat. A szegényházbeliek fejénként 40 fillért kapnak a fővárostól.

Minden feltűnés nélkül, a legnagyobb csendben kezdte meg évi ádásos munkódését az V. kerületi népkonyha-egyesület, és hála a jószívü embereknek, ma már 4—500 szegény éhez, — nagyobbbrésben nők és gyermekek. — kapnak naponta meleg hajlékot és meleg ételt, teljesen ingyen. *Mezey La. os V.* kerületi előjáró és özv. dr. *Hérich Károlyné* elnökök, *Popper Kamilla* gondnoknő és a hölgyválasztmány minden egyes tagja megteszik a töltök telhető, az idén oly reletenets nyomor enyhítésére.

Az istenhelyi iskolában ma 96 gyermeket ruháztak fel. A 723 korona költséget *Hübner Ernőné* urnó 8—20 K., *Drucker C.* 41—50 K. és *Stern József* nagyobb szövetadományán kívül egy évtizedek óta működő segélyző-bizottság gyűjtötte össze a svábhegyi villanajánidosok és nyaralók körében. A *Szerényi-esalád*, *Cziké Ferencné Telkessy Irén*, *Beck Vilma* és *Zircher Aranka* a kiosztott 51 leányruhák nagyobb részét sajátkezűleg varrták.

A VII. kerületi polgárság küldöttsége ma délelőtt tisztelgett *Márkus József* főpolgármesternél és *Halmos János* polgármesternél, *Ehrlich G.* Gusztáv vezetéke mellett. Előadták, hogy a fővárosi inségesek javára általános nagy népünnepet kívánnak rendezni s kérik, hogy a főpolgármester és a polgármester vállalja el a protektorságot, amit ök készségesen meg is ígértek.

A VIII. kerületi előjáróságon egymást éri a bejelentés a szegény emberek segítségére. *Kurucz K.* vendéglős (Rökki Szilárd utca 23.) ötven darab ebédutalványt adott amely karácsony első ünnepére szól és ötven darab ebédutalványt a második ünnepnapra. *Eisler Sámuel* kitéző és kávé (Kerepesi-ut 33.) tíz utalványt adott át az előjáróságnak; egy-egy utalványra egy tanuló mindkét ünnepnapon reggelit, ebédet és vacsorát kap. *Ecker Károly* vendéglős (Sándor-utca 44.) ötven vacsora-utalványt adott. *Kiss Károly* lakatosmester bejelentette, hogy a Bezerédy-utcai elemi népiszkolai tanulók között kiosztandó tejhez száz darab kenyeret fog rendelni. *Rusz Mihály* hentesmester a központi vásárcsarnokban ezer embernek ajánlott karácsonyestére vacsorát. Az utalványokat egy adag kőmény-magos hurkaivevésre, hurkára és kenyérré az előjáróságnál osztják ki, az étejkiosztás pedig december 24-én délután 2—6 óra közt lesz a Magdolna utca 16. száma alatt — *Patai Mór* pékmaster, akinek a Német-utca 8. száma házában van az üzlete, hétlőn délután két órakor 5000 darab vasperecet oszt ki a szegényeknek a bhlyék intézetének pedig 300 darab peracet küld. *Özvegy Márk József* német (VIII., Magdolna-utca 31., Bőlszint 1. a) december 25-én és 26-án öt gyermeknek ad ebédet. A jó asszony három táll ételt főz a gyermekeknek s távozásokor utralvót is ad nekik. *Heimlich Mari* holnap, vasárnap, délután két órakor harminc szegény embernek gulyásvevést és kenyeret oszt ki VII., Király-utca 33. száma alatt levő vendéglőjében.

A VII. kerületi előjáróságnál *Tusák Marcell* tejkereskedő bejelentette, hogy december 24-én ötszáz liter tejet s azonnal három hónapig mindennap ötven liter tejet oszt ki a szegények között a népkonyha utján. *Grünhut Zsigmond* sütő (Dob-utca 102.) december 24-ére négyzszáz zsömléjét ajánlott föl a szegényeknek. *Perless József* ötven tödött, ötven szivét és ötven kilogramm kecsenyát ajándékozott a népkonyhának, ahol holnap kezdik meg az ajándék szétosztását. *Silbermann Zsigmond* buszonút szegény részére egyenként huszonöt kiló szentet és tíz darab aprított fát ajánlott fel. Utalványok a szénre az előjáróságnál s *Silbermann Hársfa* utca 24. szám alatt levő üzletében kaphatók.

A hentespartestület elnöke, *Bittner János* hentesmester főszólítást intézett összes szaktársához, hogy a hurkaivevst, vagy a füstölt, a triss hus és a

osontok levét, amely náluk kártevés, de kevés sóval, vagy fűszerrel izletessé tehető, küldjék be naponként a kerületi népkonyhájába, ott, ha kevés rizs, vagy darát főznek a lébe, igen táplálható lesz. Az ilyen levev aztan olcsó és jó táplálék a szegényeknek. *Bittner* János január és február hónapban naponként beszéli a nála megmaradt hurkalevest a IX. kerület népkonyhájába, azonkívül minden pénteken száz darab hurkát küld ugyanoda az inségesek számára.

Horváth Béla budai mészáros nagymennyiségű húst adományozott az I. ker. tabáni népkonyha számára. A kiosztás vasárnap délelőtt 11 és 1 óra között lesz. *Gerstenberger* Nándor budai polgár pedig 15 köbméter iát ajánlott fel a szegények számára.

Pohl Ferenc IX. ker. előjáróhoz kiosztás végett a következő adományok érkeztek: *Weisz* Pál IX. Ranolder-utca 28/a. sz. a. bentemester karácsony estéjén 100 drb hurkát oszt szét főzelékkel és kenyérral. Az utalványokat a ker. előjáró a kerület szegényei között szétosztotta. *Fisch* Márk IX. Liliom-utca 9. sz. a. lakó vadkereskedő a IX. ker. népkonyha utján 120 kgr. vadhúst ajándékozott a szegényeknek.

A munkanélküliek.

Budapest, december 22.

A közönség megdöbbenve láthatja, hogy napról-napra több és több helyet követel magának az újságban a kivételes nagy nyomorúság. Felbukkan mindenféle címek alatt. Mint ha valami régen titkolt sóhajts volna, ami már nem fér bele ennek a nagyvárosnak a keblébe. Kitér — s Budapest régen volt ilyen nyomott hangulatban, mint most közvetlen karácsony ünnepe előtt, amikor pedig öröm lakik még a szegénységben, mert az a dolog rendje, hogy valami kis fenyőgalyra, pár gyertyáskára és egy szipra meg lovacskára mindenkinek teljék. Ennek az újdonságnak a címe is nyomorúságot jelent. Nem olyan, amely az utcasorok áll kéregetni, hanem még keservebbet. Egy nagy esomó munkásember önértetes, büszke jalkijátását, hogy: munkát! Nem alamizsnát, mert az megégeti a pöröly nyelén megkérgesedett tenyerét, hanem munkát, aminek éppen úgy meg kell, hogy legyen a maga ellenértéke, mint a bank pincéiben fálmalozott aranyak. Gyűlést tartottak az ő Vig-uteai vendéglőjükben és ezáltal se szocialisták nem voltak, se semmiféle pártfelekezetből valók, hanem egyszerűen éhezők, akiket a rajtuk kívül eső nagy okok a legsanyarubb nélkülözésre kárhoztatnak és akik nem tudják megérteni, hogy miért kell pihenni a munkás kéznek, holott kőrskörül csupa befejezetlenség a világ.

Ennek az álláspontnak dr. *Goldner* Adolf volt a szószólója s önértetes, derék, szép beszédet mondott, de hibás konkluzióval, ámátor, hogy ő talán jobban tudja, hogy igaz van-e. Azt indítványozta tudniillik, hogy menesszenek küldöttséget a polgármesterekhez s kérjék meg őket, hogy házilag végeztesse el azokat a munkákat, amiket rendszeren vállalkozónak ad ki. Ez csak áthelyezés a munkanélküliségnek, de nem a megszüntetése. Mások jutnak munkához és mások esnek el a keresettől. A beszédet azonban úgy fogadták, mintha megváltás lenne s mindjárt meg is választották a deputációt. — Elszomorító az a kimutatás, amit múlt heti munkájáról adott ki a budapesti munkaközvetítő intézet.

A budapesti munkaközvetítő intézet heti kimutatása szerint az előjegyzett összes munkások száma 6156. Ezek között a legtöbb iparág bőven van képviselve: hiányoznak azonban, illetve kevesestiek és alkalmazást nyerhet férfi munkára helyben 1 sérvkötő, 2 fehércsonstergályos, 1 ostornyélkészítő, 1 veggyári munkás és 1 üveg-furó. továbbá Debrecenbe 1 szaruesztergályos, Aradra 1 díszkosárfonó, Kecskemétre 2 fűtés-szegő, Kolozsvárra 6 kalapos puha-kalapokra, Hőgyészre 1 kalapos fehér munkára, N.-Bittsére 1 óras, ki ott letelepednék, T.-Abádra 1 kémény-seprő; női munkára helyben: csavargyári munkások, gépharisanyműtőlők, fehérvarrók, konfekció- és gombiyukvarrók, tisztító-intézeti vasalónők és papírzacsok ráragasztónők, Kolozsvárra keztüvarrók; tanoncok: asztalos-, bádogos-, cipész-, kereskedő-, könyvkötő- és kovácsmesterekhez.

Ezen a nyomorúságos állapotban nem lehet egy deputációt segíteni. Azt majd elbocsájtják pár biztató szóval, mivelhogy nem is tehetnek ez idő szerint mást. Azt hisszük, hogy most csak a türelem és a kitartás az orvosság — s magától fordul majd jobbra az állapot.

A vig-uteai gyűlés után séta következett. A népgyűlések nyelven és egyebet jelent, mint a mionkon. Körülbelül háromszázán végig mentek a Körut két oldalán, aztán az Andrásy-utra tértek, onnan pedig az urak utcájába, a Váci-utca. Azt kiáltották, hogy: — Kenyeret a népnek! Egy rendőrfogalmazó kapacitálui próbálta a tömeget, hogy hagyjanak fel a lármával, de hiába. Ezek után elkövetkezett a rendes zárójelenet, a tabló a lovasrendőrökkel.

A sétálók nagyobb arányú tüntetésre is készülnek s cédulát osztogattak az utcán, amire e sorok voltak nyomtatva:

„Munkanélküliek, figyeljétek! Nyomorgók! Két ízben tartottunk népgyűlést mi, kitagadottak! Összejöttünk, hogy felrúzzuk közönyösségükből azokat, kiknek kijutott az élet minden örömeiből; kiknek otthonában a jólét uralkodik, kiknek kezében a hatalom központosa. Összejöttünk, hogy észrevegyenek minket, hogy lássák nyomorunkat, hogy tegyenek valamit értünk, kik dolgozni akarunk és nyomorultul éhen pusztulunk! Hiába jöttünk össze!... Nem láttak meg, nem segítettek rajtunk! Mert eselekednünk kell! Ha nem láttak meg gyűlésünkön, ahol elpanaszoltuk bajainkat, ki kell mennünk az utcára, hogy ott észrevegyenek! Jelenjétek meg mindannyian vasárnap, 23-án, délelőtt a Koronaherceg- és Váci-utcaiban. Jelenjétek meg és hozdátok el feleségeiteket, gyermekeiteket is.

Rongyosan, éhesen, úgy amint vagytok, vonuljatok ki a fényes kirakatok csillogó pompája között. Ott, ahol a boldogok végzik karácsonyi bevásárlásaikat szeretteik számára, ott jelenjétek meg s mutassátok meg szeretteiteket, akiknek betevő falat sem jut karácsony ünnepére!

Ott sétáljatok nyugodtan, rendezően, ott követéjétek munkát, kenyeret!! Ott legyék egytől-egyig, egy se hiányozzék! — Bajtársi üdvözléssel a Munkanélküliek.”

Tehát — sajnos — azzal kell végezni a referátát, hogy a munkások tüntetni készülnek és készülődik a rendőrség is s valószínűleg botrányok következnek. A nélkül már semmi se történhetik meg?...

A Gneisenau katasztrófája.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Berlin, december 22.

A malagai kikötő torkolatánál, a móló keleti csucsánál hozzáfogtak a *Gneisenau* roncsainak kiemeléséhez. Az északi hajós-társaság *Newa* nevű gőzöse, amely a katasztrófa idején a Földközi-tengeren cirkált, a szerencsétlenség hírére Malagában termelt és ingyenes felajánlotta szolgálatait *Werner* másodkapitánynak, aki szerencsésen megmenekült.

Már másnap lebecsátokoztak a tenger fenekére a buvárok. Elsőben csak megvizsgálták az elmerült *Gneisenau* s azt találták, hogy a törzset aligha fog sikerülni felszínre hozni. Nehezen megy az elsüllyedt hajók kiemelése. Az ilyen hatalmas alkotmány megmentése úgy szokott történni, hogy a buvárok a víz alatt a hajó lékeit, szakadásait vízmentesen betömik, aztán a belsejéből kiszivattyúzzák a vizet, amire a hajó magától felszínre emelkedik.

Ezt a munkát nagyon megnehezíti az, hogy ott, ahol a *Gneisenau* elsüllyedt, tizenhat méternél is mélyebb a tenger, s az elmerült hajó fedélzetétől a felszínig husz lábnyi a magasság; a *Gneisenau* ugyanis féloldalra dől a víz alatt, amint a mólóhoz csapódott. Valószínű, hogy a pénztáron és az ágyukon kívül semmit sem lehet megmenteni, magát a hajóroncsot ott hagyják a tenger fenekén, mert a szakadások oly nagyok, hogy nem lehet azokat betömni. Emelőgépek felállítása azon a helyen oly temérdek pénzbe kerülne, amennyit a roncs meg nem ér.

A buvárok még nem hatolhattak le a *Gneisenau* belsejébe s nem kutathatták ki, vajjon vannak-e ott holttestek. A tenger árja még egyetlenegy sem vett partra a szerencsétlenek közül, akik a katasztrófa alatt életüket vesztették és eltűntek.

A spanyol kormány rendeletére *Kretschmann* kapitányt a tengernagyokat és táborkokot megillető pompával temették el; így akarták megadni a hős katonának az elismerést azért, hogy még csak nem is iparkodott életét megmenteni s csak legényeivel törődött.

A *Gneisenau* egy matróza, aki a sziklákról nézte, mint bocsátkoznak a mélységbe a buvárok, leszédült, a kiálló köveken súlyosan megsebezte magát és a tengerbe bukkott. Esméletlenül fogták ki a vízből.

A *Gneisenau* még nem is olyan nagyon régi egyike volt a német hadiflotta leggyorsabb és leghatalmasabb hajóinak. Időközben a hajóépítés annyira fejlődött s a német haditengerészet új hajói olyan tökéletesek lettek, hogy a *Gneisenau* ki kellett mustrálni és azóta iskolahajó lett belőle. Arra osztották be a tengerészkadéteket és ujoncokat, hogy hozzászokjanak a nagy tengeri utakhoz és azon tanulják meg a nyílt tengeren a harci gyakorlatokat és az ágyuk kezelését.

Werner másodkapitány a következőkben beszélt el a katasztrófa előzményeit:

— A *Gneisenau* Malaga közelében céllövési gyakorlatokat végzett a tengeren uszó fabakára és faalkotmányokra. *Kretschmann* kapitány időmegtakarítás céljából a kikötőn kívül vetített horgonyt éjszakára, mert olyan hatalmas hajótesttel, mint a *Gneisenau*, kis kikötőben, temérdek gőzös és apró vitorlászajó között, nehéz manővrizni gyakorlatok után, mikor pihenőre tér az iskolahajó és hajnalban, mikor kifut a nyílt tengerre újabb céllövési gyakorlatra. Ily módon órákat pazarolt volna el a gyakorlatokra fordítandó időből, azért, igen helyesen, de sajnos, szerencsétlenségére, a kikötőn kívül vetett horgonyt a *Gneisenau*, amely 2856 tonnás volt. Ebben semmi szabálytalanság nincs, *Kretschmann* helyén még a legtapasztaltabb hajóparancsnok is megtette volna, számított arra, hogy a *Gneisenau* hatalmas gépeivel kiállhatja a legnagyobb vihart is.

A keleti kikötő fejtől mintegy 0'7—0'9 tengeri mérföldnyire horgonyozott a *Gneisenau*, mikor a hatalmas levantei szélvész kerekedett, amelynek délkeleti volt az iránya. Azon a vidéken ez a legveszedelmesebb. A *Gneisenau* kazonjai alatt csak gyöngén égett a tűz, annyira, hogy negyed vagy fél óra alatt teljes gőzzel indulhatott volna a hajó. Ez is megfelelt a szabályoknak. Azonban a vihar hihetetlenül gyorsan jött, szerencsére épp olyan gyorsan ült el, különben egyetlen ember sem menekült volna meg hajónkról.

Kretschmann parancsnok a kritikus pillanatban is megőrizte hidegvérét. A fűtők szempillantás alatt helyükön voltak, tömték színen a kályhákat és gőzfújtatókkal élesztették a tüzet. Ha egy óriási hullámcsapás el nem szakítja a horgonyláncokat, valószínűleg minden jól ütött volna ki.

— *Előre!* adta ki a parancsot a kapitány. Csak messzire akart jutni a mólótól, hogy addig teljes gőzt lehessen adni. Ez egyértelmű lett volna a meneküléssel. De ugyanabban a pillanatban még hatalmasabb szélroham egy csapással a mólóhoz sodorta a hajókoloszust. Borzalmas rázkódást szenvedtünk. Igen sokan ekkor zuhantak a tengerbe. Az áradat néhány száz méternyire visszavitte az erősen megseült *Gneisenau* északra, de már a következő pillanatban jött egy újabb hullámverés és odacsapta hajónkat a mólót védő sziklákhöz. A vihar bömböléséből is kihallatszott a hajó recsegése, ropogása, akár csak dinamittal robbantották volna fel a *Gneisenau*.

Az utolsó mentőeszközökhöz már nem lehetett folyamodni: nem volt annyi idő, hogy kifeszítsék a vitorlákat, de meg céltalan is lett volna ez, mert ha sikerült volna a haját a szél felhasználásával a nyílt tengerre röpíteni, ezzel csak azt értük volna el, hogy ott süllyed el a *Gneisenau*, mely rohamosan telt meg vízzel. A nagy gőzcsolnakot sem bocsáthattuk már vízre, a kis mentőcsolnakot pedig felborította a hullám.

Engem mentőköteleken vontattak partra. Hogy mi történt velem a *Gneisenau* elmerülése után, nem tudom. Elájultam.

Égész Németországban hangversenyeket, műkedvelő előadásokat, a színházakban jótékony előadásokat fognak tartani a szerencsétlenül jártaknak és árvaiknak, özvegyeiknek felállítására.

Berlin, december 22.

A *Reichsanzeiger* írja: A *Gneisenau* iskolahajó zátonyra kerüléséről beérkezett iskolai jelentések szerint az e hó 16-ikán délelőtt 10 órakor történt a malagai kikötőben szélszél mellett. Kézzel azután délfelől hírtelen heves boe támadt. A szél sokáig nőttön nőtt. A parancsnok azonnal megparancsolta, hogy a kazán, amelynek szelepei ki voltak nyitva, újból hevítsék föl és a többi kazán alá is fűtsenek. Körülbelül félóra után jelentették, hogy a gép lassu menetben el-

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finanszíroz találmányokat és bejegyzett védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítás díjtalan.

indulhat. A parancsnok elhatározta, hogy fölhu-
zhatja a láncot és szabadon mozog a hajóval. A
gép azonban csakhamar megszünt működni. A
hajó nagy sebességgel kezdett rohanni, mire a
parancsnok lebojcsát a hajó farán levő hor-
gonyt. De a horgony nem fogott. Ezután a hajó
a keleti molo felé roham, ahol elsüllyedt.

Un garçon de café.

— A Magyar Színház kulisszái mögül. —

Budapest, december 22.

Jane Pierny kisasszony, a Magyar Színházban
vendégszereplő francia operett-társulat „star”-ja, a
Niniche második felvonásában éppen egy vidám
kupléba fogott bele mikor a színpad kulisszái mögül
egyszerre csak egy velőtrázó sikoltás hangzott ki a
színpadra és innét a nézőtérre.

A szép énekesnő ajkán egyszerre elakadt a nóta
s a közönségen is egy pernyi rémület vett erőt. A
legtöbben felugrottak helyeikből s mint az ilyen
pánikoknál történik, sokan már a kijáratok felé tö-
dültek, mikor a francia társulat egyik tagja kirohant
a színpadra és lekiáltott a nézőtérre:

— Kérem, semmi baj, . . . egy színész rossz-
szul lett!

A nézőtérben is sokan kezdtek nyugtatni a kö-
zönséget:

— Semmi baj, csak egy színész lett rosszul!

Mindenki visszaült a helyére, Leon Vasseur, az
operett-komponista karmester, aki zongorán kísérte a
star kupléját, belelőtt a billentyűkbe s Jane Pierny
kisasszony is újra megtalálta a pajkos nóta fonálát.
Az egész össze-visszaság nem tartott tovább har-
madfél percenél s mindössze annyi fennakadás volt csak
az előadásban, hogy a szép francia szubretnek elől
kellott kezdenie a kupléját. De amikor most már há-
borítlanul énekelte a pajkos nótát, egy pár pillanattal
még úgy hallzott, mintha a kulisszák mögött egy-
valaki örült dühében törne, zuzna, rombolna mind-
ent, ami a keze ügyébe esik.

De aztán elhalt az félelmetes zaj s csak a
pikáns kuplé dallama hangzott Jane Pierny kisasszony
mosolygó ajkán . . .

Mintha nem történt volna semmi!

Pedig történt. Valami szokatlan, rendkívüli, ami
a színházi kulisszák világában igazi tragédia-
számba megy.

Egy szegény francia színész, akit a hirtelen
örület szállt meg, csakugyan tört, zuzott, rombolt
mindent, ami a keze ügyébe esett, amíg csak meg
nem fékeztek a szerencsétlen. Nem erőszakkal, mert
semmi emberi erő nem bírta a szerencsétlen dühöngő-
vel, hanem a színházi orvosnak egy — mentő
ötleivel.

Egy kloroformba mártott kendővel, amelyet hir-
telen ráborítottak a szerencsétlen művész arcára.

Egyszerre meg volt fékezve: elkábult, elaludt . . .

A francia színtársulat Niniche-színpadjának a
szereplői közt ezt a nevet olvastuk:

Un garçon de café. . . Mr. Henri.

Mr. Henri vézna termélt kis színész, akire nem
is ügyeltünk jóformán, mikor az első felvonásban ki-
és befutkosott s a kávéházi pincér kis szerepét játszotta.

Csak utólag jutott eszünkbe, hogy tulságosan
élénk tempója, amellyel beszélt és járt-kelt, feltün-
keltetett volna.

Mikor az első felvonásnak vége volt, a társulat
impresszariója rászólt Mr. Henri-ra:

— Hogy tehet olyat, hogy így jön az előadásra?

— Hogy?!

— Ittas fejjele.

Mr. Henri ezekre a szavakra nyomban valami
mértékten düh tört ki. Néhányszor fel és alá rohamt
a kulisszák közt, a színpadon. Egyszerre csak neki-
rontott egy öltözötönöknek. Ennek a sikoltása hallat-
zott ki a nézőtérre . . .

Rögtön észrevették, hogy a szerencsétlen szí-
nésznek valami különös baja támadt.

Ugyanebben a pillanatban már kirohant a színpa-
dra az öltözök felé. Mr. Henri-nak a Ledofsky Gi-
zella kisasszony öltözőjét engedték át. Ebbe rohamt
be és első dolga volt, hogy — fejével nekiment a
nagy álló tükröknek. A tükrök darabokra tört. A sze-
rencsétlen színész ezután kirohant az öltözökből, végig
a folyosókon és minden összezuzott, tört és rombolt,
amihez csak hozzátért.

Ezalatt összesereglettek a rendező, az ügyelő, a
színházi munkások. Megfogták, de a dühöngő újra
meg újra kiszabadította magát kezük közül, úgy hogy
a vézna termélt ember tíz-tizenöt ember s ezek közt
vagy öt rendőr sem tudta lefogni, megfékezni.

Az elhívott színházi orvosnak, dr. Glass Rezső-
nek támadt végre az ötlete, hogy a szerencsétlen

színezett kloroform segítségével ártalmatlanná tegye.
A kloroformos kendővel borított művészt így vitték
be Szalkay színházi gazda lakásának kövel burkolt
előszobájába; ott letették a hideg kőre, feje alá egy
kis motyót kiterítettek hirtelen valahonnét s így hevert
ot, ziháló mellet, amelyet alig fűdött el a vérforlo-
s, a kloroformos kendővel elődött arccal . . .

. . . A Niniche harmadik felvonásának vidám
mókái folytak künn a színpadon, mikor a mentők
megérkeztek és elvitték a szegény Mr. Henri-t a
Rókus-kórház szomorú, sárga épületébe.

FŐVÁROS.

(*) **Összeférhetlenség a városházán.** A negyven-
ötös bizottság megjött ugyan a saját árnyékától és
visszatartás az inkompatibilis városatyákra vonatkozó
határozatát, de éppen ezzel a határozatával újra
aktuálisá tette ezt a kérdést, amely most már bizonyára
a közérdeknek megfelelő megoldást fog nyerni. Az
akciót ebben az irányban az újságok indították meg
és egyik-másik egyenesen az *igazoló-választmány* tette
felelőssé azért, hogy a közgyűlésben inkompatibilis
városatyák foglalhatnak helyet. Az újságok e táma-
dása készítette Mörö Jánost arra, hogy az elnökle-
te alatt működő igazoló-választmányt rendkívüli ülésre
hívja össze. A választmány érthetetlen felháborodá-
ssal visszautasította az újságok vádjait, olyan
hangon, amely egyáltalán ellenkezik a lapok hig-
gadit, objektív megjegyzéseivel. De egyuttal elha-
tározta — és az mai ülésének igazán jelentős mozza-
nata, — hogy átír a tanácshoz, hogy minden esetben,
amikor valamelyik törvényhatósági bizottsági tag a
fővárossal számados, vagy szerződéses viszonyba
lép, erről az igazoló választmányt azonnal értesítsék.
Természetesen ez kevesebb, mint a mennyit a kérdés
egyedül helyes megoldása követel, mert a választmány
határozata csak a jövőre nézve rendelkezik az inkom-
patibilis városatyák kirekesztéséről. Az igazoló vá-
lasztmánynak azokra is ki kellett volna terjesztenie
figyelmét, akik már ma is szerződéses viszonyban
vannak a fővárossal, de úgy látszik, erre már nem
volt bátorsága. Hiszünk, hogy a közgyűlés ez irány-
ban ki fogja egészíteni a választmány határozatát.

(*) **Az új tűzrendészeti szabályzat.** A régi tűz-
rendészeti szabályzat már nem mindenben felelt meg
a követelményeknek s ezért a közbiztonsági és
rendészeti ügyosztály új szabályzat-tervezetet készí-
tett, amely főleg azt a hatáskört vonja meg, amely
tüzesetekben s árvíz alkalmával a rendőrséget s a
tüzoltóságot illeti meg s amely hatáskört régebben
egyik is, másik is nem egyszer tullepte. Az új szá-
bályzatba főleg vannak véve azok az intézkedések is,
amelyek a faterlepek, a robbanó és gyúlékony anya-
gokra való felügyeletre és kezelésre tartoznak. A
szabályzat-tervezetet, amelyhez már a rendőrség is
hozzájárult, legközelebb a közrendészeti bizottság
fogja tárgyalni.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **A Nemzeti Színház karácsonyi előadása.**

A Nemzeti Színházban karácsony ünnepén négy elő-
adás lesz. Két délutáni és két esti. Kedden délután a
Prý Pál kerül színpadra Vizvárral, szerdán délután pe-
dig *A cigány*, a címszerepben Ujházzal. Esti előadásokul
a Nemzeti Színház nagyszerű udjónságit a *Troilus* és
Kressida és *A bölcső* vannak kitűzve.

** **Magyar Színház.** Jane Pierny kisasszony és
társulata töltötte be a Magyar Színház mai estjét,
Hennequin és *Milaud*nak egykor hírhedt vaudevillejé-
vel, *Niniche*-el, amelynek fűrdőruhás hősnője nálunk
is sok-sok támadásnak volt kitéve. Azóta, úgy lát-
szik, nagyot fordult a magyar glóbus kereké, mert a
szegény kis *Niniche* fogatkozás fűrdő-kosztümjében
olyan erkölcsösnek tűnt fel, akár az angol-kisasszo-
nyok zárdájában nevelődött szemérmes kisass-
zonyka; — ma már in puncto pikantéria jóval
erősebb, fűszeresebb eledelkehez vagyunk hozzá-
szokva, mint amilyen ez a szemérmes *Niniche* kis-
asszony. Csak egy mai francia bohózat, vagy
egy angol operett-tánc-divertissementjét kell végig-
látósóvaznunk. Ami a francia társulatot illeti, kima-
gasló, igazi művésztalantum egy sines a tagjai közt;
mindnyája amolyan tisztességes, jóra való színész, aki
érti a maga dolgát és becsülettel megfelel a színpadi
mesterségének. Amit ennél a francia társulatnál nagy
dicsérrel említhetünk, legfeljebb az a jóízű disz-
kreció, amellyel mindegyik tagja a maga szerepét
kezeli s a nagy természetesség, amellyel az emberi
csévnek. A társulatnak különben maga Jane Pierny
kisasszony akar az érdekessége lenni és bizonyos
fokig el is fogadjuk annak. Mlle Pierny pompás ter-
metű, széke szépség, nagy, mosolygó szemekkel és
egy rendkívüli élveteg szájaoskával, amelynek leg-
erősebb fegyvere a mosolygás. Benno magában

sok az asszonyos báj s a derűs kedv, de az
a röpke könnyedséget, amely nálunk a szubrettség
fogalmához fűződik, hiába keresünk benne. *Pierny*
kisasszony erőssége, úgy látszik, nem is játé-
kei alakításban, hanem a *kuplé*ban rejlik, amelynek
igazi művésznője. (Ha jól emlékszünk, már volt is
hozzá szerencsénk, mint *kuplé*-énekesnőhöz, a So-
mossy-Mulató színpadán.) Ma este is egy kacagó be-
tét-kupléval törté meg az a félig-meddig tartózkodó
magaviseletet, amelyet a közönség iránta tanusított. A
kitűnően pointbrozot *kuplára* tört ki az első igazi,
erős taps, amely annak a jele volt, hogy meghódította
magának a közönséget. A közönség csak félig töltötte
meg a házat, s a francia operett-társulat előadása sem
tolyt le olyan simán, mint ahogy azt előadtuk, — de
erről más helyen számolunk be. A zenekart Leon
Vasseur, a neves francia operett-szerző dirigálta, akinek
több operette már nálunk is jelentős sikert aratott.

(M—s.)

** **Hangverseny a Zeneakadémiában.** A teg-
nap *Beethoven* est után ma megint hangverseny volt
a Zeneakadémia dísztermében és ennek a program-
ját is érdekesség, változatosság jellemezte. Az aka-
démiai *Olvasó kör* kiválóbb tagjai rendezték a koncertet,
akik részben mint szerzők és közreműködők is fo-
kozták a sikert. *Bach* hatalmas F-dur toccatáját *Laub*
István adta elő orgonán komoly készütséggel.
Beethoven C dur kvartettjét, *Anis*, *Steiner* Hugó, *Köszegi*
Sándor és *Humphreys* játszották, dicséretes precizitással.
Zalocsi Gizella erős, csengő drámai szopránjával *Ma-*
scagni Románót és ifjabb *Abrányi* Emilnek egy szép dalát
énekelte zajos hatással. *Flatté* Gizella (Malczykyné je-
les tanítványa) az *Afrika nő* egy áriájával bizonyította be
színpadra termett kitűnő tehetségét. Az ária talán nem
volt egészen jól megválasztva, de az előadás művészi
kvalitásokat árult el. *Székely* Arnold poétikus felogás-
sal zongorázta *Schumann* és virtuóz verve-vel a
Walkürenrittelt. Az egész közönséget elbájolta *Seyfer*
Stefke, aki *Wireux*tempus balladáját és polonaisát adta
elő. Ez a kedves kis leány egy év óta nagyot fejlő-
dött. Biztonságos majdnem bravúros és játéka tele van
tűzzel, lélekkel. Ha így halad, nagy jövő várakozik
rá. A hangverseny legnagyobb, legérdekesebb száma
fejezte be a programot: ifjabb *Abrányi* Emil *Ave*
Maria című zeneműve énekre, zenekarra és orgonára.
Az Akadémiának valamennyi növendéke résztvett
ennek a megragadó, nagy lendületű kompozíciónak
az előadásában és az Opera énekkarából nyolc kar-
énekes erősítette a kórust. A fiatal szerző maga állott
a karnagy emelvényen és erővel párosult nyugalom-
mal vezette az ensemble-t, mely a mű vallásos inter-
pretatát és hatásos fokozatát kifogástalanul interpre-
tálta. A hallgatóság lelkes, zajos tapsokkal honorálta
a szerzőt és a közreműködőket.

** **A Nemzeti Színház bemutatója.** A Nemzeti
Színház legközelebbi udjónsága, *A párisi asszony* (*La*
parisienne) *Henry Beque* nagyírú darabja, amelyet
Párisban három színházban is játszottak s amely
tizenöt év után ma is még műsor-darabja a *Theatre*
Francaisenek, a jövő hét péntekjén, január 4-én kerül
először színpadra. A címszerepét *Lánczy* Ilka asszony
játssza, a férjét *Vizvári*, a két udvarlót *Császár* és
Dezso. A darabról, amelyet *Náday* Ferenc rendez,
nap-nap után folynak most a színpadi próbák.

** **Sorma Ágnes a Vigaszínházban.** *Sorma* Ágnes,
a *Vigaszínház* berlini művésze, hétfőn érkezik
Budapestre és szerdán, 26-án lép föl először. Első
főllépésének *Ibsen* Henrik *Noráját* választotta, azt a
szerepét, amellyel mindenütt legnagyobb diadalát
aratta.

** **Francia operett-társulat a Magyar Színház-
ban.** A *Pierny* kisasszony vezetése alatt álló francia
operett-társulat holnap, vasárnap este a *La femme à*
papa-ban lép fel utoljára a Magyar Színházban. Jane
Pierny kisasszony ebben játszza legkiválóbb szere-
pét, amelyben mindenütt legnagyobb diadalát aratta.
Kuplé előadásában, de legkivált híres részességi je-
leneteiben a *La femme à papa*-ban fejt ki a művésznő
leghatásosabban tehetségét és tudását és a franciák
vendégjátékának főérdekességét éppen *Pierny* kisass-
zonynak ez a szerepe adja meg. A vasárnapi elő-
adás is fél nyolc órakor kezdődik.

** **A Népszínházi bizottság ülése.** A *Népszínházi*
Bizottság ma délután ülést tartott, *Halmos* János pol-
gármester elnöklése mellett. A folyó ügyek elintézése
után köszönettel vette tudomásul a bizottság, hogy
Klth István kir. udvari tanácsos 2000 korona alapít-
ványt tett a népszínházi nyugdíjintézet javára. Meg-
engedte a bizottság, hogy a *Népszínház* igazgatósága
egy-egy jótékonyan előadást rendezhessen: a *Dunántúli*
Közművelődési-Egyesület, a *Vörösmarty-szobor* alapja
és *Csatay* Zsófi árvái javára. *Mörö* János kir. tanácsos
jelentést tett a nyugdíjasok létszámáról, az unjannan
nyugdíjba menőkről s azokról, akik végkielégítést
kaptak.

** **Pálmay Ilka a Népszínházban.** A *Népszín-
ház* ama volt tagja közül, kik az idei jubileárius évben
rég színpadokon föllépnek, *Pálmay* Ilka az első, ki
egyébiránt az év májusában már föllépett a *Nap* és

Hold és Szép Heléna című operetekben. Mostani 181-
lépte január 2-án, 5-én és 6-án a *Nebánzeirágban*,
Szép Helénában és a *Huszársínyben*.

Sorma Ágnes faszkoja. Sorma Ágnes, a
nagyírtó művész, akinek sikereiről, művészetéről s
kiváló kvalitásairól oly sokat írtak már a magyar
lapok is, mint *Bécsből* lapunknak jelentik, ottani vendég-
szereplését megszakította, mert úgy a közönség, mint
a kritika rendkívül hűvösen fogadta játékat. Tegnap este
Nóra szerepében lépett föl a Raimund-színházban,
ahol a közönség alig tapsolt neki. Hozzájárult még
az a körülmény is, hogy a mai bécsi lapok legna-
gyobb része hidegen ír előadásáról, sértette a művész-
asszony hűségét és elhatározta, hogy nem lép fel többé
az osztrák fővárosban. Hír szerint ezt mondta egy újság-
írónak:

— Engem megijesztettek a bécsi lapok. Nem is
jövök többet ide.

Irodalmi est a Lipótvárosi Kaszinóban. A
Lipótvárosi Kaszinó e hó 29-ikén, szombaton 9
órákor irodalmi estélyt rendez. *Mikszáth* Kálmán fel-
olvasása után *Makai Emil* A *bölcső* című bohóságát
Küry Klára, *Dezsol József* és *Vizvári Gyula* mutat-
ják be.

A Vigaszínház bemutatója. A *Vigaszínház* leg-
közelebbi ünnepsége, mint már megírtuk, *Albin Vala-
breguenc* *Férjek öröme* (La securité des familles)
című három felvonásos vígjátéka lesz. A darab rögtön
a Sorma-előadások után kerül színpadra; bemutatóját ja-
nuár 23-ára tűzte ki az igazgatóság. A főbb szerepe-
ket B. Lenkei Hedvig, Szerényi Gizella, Varsányi Irén,
Hegedűs, Gál, Balassa, Tapolczai és *Vendrei* játszzák.

Kritika a Falu rosszárol. A falusi levegőre
való áhítozás s a magyar paraszt imádata szolal meg
abban az eredeti kritikában, amelyet a Falu rosszárol
kapott a napokban a Népszínház igazgatója. Egy
öreg paraszt írta meg névtelen levélben, hogy mit
érezett a Falu rossza legutóbbi előadásán, amelyre a
két unokáját is magával vitte. A jó öreg, mint a leve-
lélből kitűnik, lelkes magyar és kritikája is van a dol-
gokról. *Kiss Mihály*t, a Népszínház kitűnő baritonistá-
ját, ugyancsak megdicséri és ennek a dícséretnek meg
van a maga értéke, mert magyar ember magyar szem-
mel nézte a színjátszást, amiről elragadtatással ír. A
levél eredeti helyesírásának épségében így hangzik:

Te. Cz. Porzsol Kálmán
igazgató úrnak

Buda P.

Népszínház.

Kelt Buda P. ts.

Igen tisztelt igazgató ur. hocsánatot kérek, hogy
alkalmatlankodik. Önél levelemmel, dícséretre, méltó az
Falu rossza, de aban még híressé Góndör Sándor mert
ugyancsak bevákta az makhettes Csárda ablakát úgy hogy
két unokám. valék oda. úgy megijette hogy orvoss
kötöt nekik megöregtetem, és. szerettem az falu rosszá
ha úgy kértem is az péz. kölcsön de. elmetem még az
Tamassi ideiből igen jól met anal is. mindig azt mondan
ijen nem lesz Több mint Tamassi. de ez. ám az igazzi
második Tamassi Sirtam most mikkor meglátam az fokok
nyelen az Czifra Szúrt derék kebeles Szép ember kitűnő
hang. hanem kértém igazgató úrát már meg öregtetem.
de még egyre kívácsi V oltam és még vagyok is ötóle
meglátni az Csikost akki volt az Falu rosszába Góndör.
azután ha meg halok is. az színlapról olvastam, névleg
Kissnek hírvák Kézscokolással kérek Boocsanatot az unoká
im joban vanak.

A Vigaszínház új darabja. A párisi Odeon-
ban tegnap mutatták be *Bissonnak* a *Pont-à-Pont* esá-
lád, *Vadás után*, *Allamtkár* és sok más népszerű dar-
ab szerzőjének új vígjátékát, a *Chateau historique*-t.
A vígjátékot, amelynek óriási sikere volt, a *Vigaszín-
ház* megszerezte és *A halhatatlan* címmel valószínűleg
még ebben az évadban elő fogja adni. A darabot
Heltai Jenő fordította.

A Magyar Színház bemutatója. A *Magyar
Színházban* szombaton, december 23-ikén, tartják meg
a bemutatóját *Mader Raoul* és *Pásztor Arpád Prima-
donnák* című operettjének. A darab főpróbája pénteken
előlelt lesz. Az első három előadásra szóló nem bé-
relt jegyek már a penterárnál kaphatók.

Szilveszter-est A *Magyar Vasúti és Hűzősi
Klub* dec. 31-én az összes klubhelyiségekben (*Műcsar-
nok-épület*, *Andrássy-ut* 69.) hangversennyel és tár-
sas vacsorával egybekötött zártkörű Szilveszter-estét
rendez. A hangversenyek közreműködnek: *Lichten-
stein Dóra*, *Ladányi L. Mariska*, *Bürger Zsigmond*,
Inkey Gizella, *Fiigl József*, *Sopronyi Henrik*, *Klotz-
bücher Károly*, stb. A hangverseny tanc követi. Be-
lépti-díj nincsen.

A Magyar Színház karácsonyi előadásai.
A *Magyar Színházban* négy előadás lesz a karácsonyi
ünnepek alatt. Karácsony első napján: kedden délután
A *mikádó* kerül színpadra, melyet délutáni előadásban
ezuttal játszanak először; este *Angot asszony leányát*
adják. Szerdán délután ismét *Angot asszony leánya* kerül
előadásra, ugyancsak *Szojer* Ilonkával *Clairette* szere-
pében, este pedig *New-York szepét* játszzák.

Uj színház. *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozzák,
hogy az ottani színházat január 4-én nyitják meg ün-
nepélyesen. A prólogot *Pálffy*, a Nemzeti Színház
tagja, szavalja. *Nádaj*, *Bakó* és *Hejgyessi Mari* is lel-

lépnek ez estén. Másnap este játszik először *Halassy
Béla* színtársulata. *Rákosi Jenő Bolond* című operettjét
adják elő.

Vidéki színészet. A kecskeméti színházi vi-
szonyok — mint megbízható forrásból értesülünk, —
éppen nem olyan rózsásak, mint amióknek a minap
váztuk. A közönség erősen zugulódik Kövessy
igazgatóra, sőt a színi bizottság is, szintén semmi-
képen sem bírt az igazgató retenciájával, kénytelen
volt lemondását beadni, úgy hogy a színiügy most
egészen fejletlenül áll. Az előre hirdettet s folyton
ígértgetett újdonságokból Kövessy eddig *eggyelennyet*
sem adott, ellenben idejelmű ócskaságokkal: a *Nyom-
morultak*, *Fegyenc milliója*, *Ostozkodás* iercművekkel,
bukott darabokkal, 15—20 esztendősi operetekkel tölti
meg a műsort. Az előadások, különösen a zenés da-
rabok, nagyon rosszul mennek, úgy hogy a különben
nagyon türelmes kecskeméti közönség nem egyszer
jött már abba a helyzetbe, hogy nyílt előadás alatt
piszegetni volt kénytelen. A drámai előadások tisztes-
ségs színvonalát is csak egy pár tehetségesebb tag
buzgólkodása menti meg. Az elégedetlenségnek az a
legjobb oka, hogy Kövessy, akinek csak azért adták
a színházat, mert megbízhatk izlésében és tudásában,
minden egyébbel többlet törődik, mint a színházzal s
a helyet, hogy emelte volna a színház színvonalát,
mint ahogy várják, óbudai nivóra süllyesztette alá, da-
cára a haterzer forintot felüli szubvenciónak, melyet
hat hónapra a várósl kap.

Gyermekszínház. Holnap, vasárnap, másod-
szor kerül színpadra a kacsagóltó varázsszere: A *bűvös
rézsa*, vagy *Poland Istók és Hűbete Balázs*. Ezt megelőzi
A *karácsonyi tündére* című bájos alkalmi varázsszere. A
karácsonyi ünnepeken *Hampipóke* és *Piroska és a
farkas* című tündéregreket fogják adni. A legközelebbi
újdonságok *Aranyhalcska* és *Babcsém Jankó* lesznek.
Jegyek már délelőtt várhatóak. Az előadások délután
1/2 órákor kezdődnek.

Színházak műsora. Nemzeti Színház. Hétfőn:
Nincs előadás. Kedden délután: *Pry Pál*. Este: *Troil-
usz és Kresszida*. Szerdán délután: A *cigány*. Este:
A *bölcső*. Csütörtökön: A *bölcső*. Pénteken: *Troilusz és
Kresszida*. Szombaton: A *nagymama*. Vasárnap dél-
után: *Pont Biquet-eslád*. Este: *Az ember tragédiája*.
M. kir. Operaház. Hétfőn: Nincs előadás. Ked-
den: *Hoffmann meséi*. (A Nagy. Kir. Operaház mu-
kásosztályi segítő napja javára. Rendkívüli béreltszít-
net.) Szerdán: *Észak csillaga*. (P. Bianchi Bianka
vendégfelléptével.) Csütörtökön: *Mignon*. Pénteken:
Jancsi és Juliska. — *Babátlánd r.* (Délután 5 órákor,
mésékel helyarákkal.) Szombaton: *Parasztszevlet*. —
Bajazzók. Vasárnap: *Hoffmann meséi*. (P. Bianchi
Bianka vendégfelléptével.)

Vigaszínház. Hétfőn: Nincs előadás. Kedden dél-
után: *Tartalom törj*. Este: *Felteszem nem síkka*.
Szerdán délután: *Kis mama*. Este: *Nóra* (Sorma tár-
sulatával.) Csütörtökön: *Johannis-Feuer* (Sorma tár-
sulatával.) Pénteken: *Vasgyáros* (Sorma tár-
sulatával.) Szombaton: *Elsőtűz* (Sorma tár-
sulatával.) Vasárnap délután: *Felteszem nem síkka*. Este:
Szerelkezés, *Jefte leánya* (Sorma tár-
sulatával.)

Népszínház. Hétfőn: Nincs előadás. Kedden dél-
után: *Ingvenlök*. Este: *Napfogyatkozás*. Szerdán dél-
után: *Kis szökevény*. Este: *Az ördög mátkája*. Csü-
törtökön: *San-Toy* (Haltan vendégjátékával.) Pénteken:
San-Toy (Haltan vendégjátékával.) Szombaton: *San-Toy*
(Haltan vendégjátékával.) Vasárnap délután: *Vöröshajó*.
Este: *Napfogyatkozás*.

Magyar Színház. Hétfőn: Nincs előadás. Kedden
délután: A *mikádó*. Este: *Angot asszony leánya*. Szer-
dán délután: *Angot asszony leánya*. Este: *New York
szépe*. Csütörtökön: *Szulamit*. Pénteken: A *Gyurkovics-
lányok*. Szombaton: *Primadonnák* (először). Vasárnap
délután: A *mikádó*. Este: *Primadonnák*.

Uránia Színház. Hétfőn: Nincs előadás. Kedden
délután: *Spanyolország*. — A *szeccsido*. Este: A *XIX.
század*. Szerdán délután: *Velence*. 5 órákor: A *szeccs-
sido*. Este: A *XIX. század*. Csütörtökön: A *szeccsido*.
Pénteken: A *XIX. század*. Szombaton: A *XIX. század*.

Uj zeneművek. (Bárd Ferenc és testvére zene-
műkereskedésében, Kossuth Lajos-utca 4. szám és
Andrássy-ut 42. szám.) Sidney Jones *San-Toy* teljes
zongora kivonat: 6 korona. *San-Toy* potpourri 3
korona; keringő 3 korona. *Mulder Staccato* polka szü-
veggel, éneki *Soyer* az *Angot* operettben; 1 korona
80 fillér. Udali: *Csak egy kis lány* (Du mein Girl);
német és magyar szöveggel; 1 korona 80 fillér. *Bauer*:
Miert vagy másé? Concert-dal német és magyar szö-
veggel; 1 korona 50 fillér. *Huber*: *Csárdás Album*.
12 újabb csárdással. *Dienzl Oszkár*: *Néger dal*;
énekelte *Lindt Marcella* a *Gésákban*; 2 korona. *Vol-
stedt*: *Verlobungswalzer*; 1 korona 60 fillér. *Stifter*:
Bur induló; 1 korona 50 fillér. *Dóczy* 3 új eredeti
magyar dal: 1. *Panaszkodik a furulyám*. 2. *Magas a
kaszárnya*. 3. *Barna kis lány levelet írt*; 2 korona.
Hegsz. mn. V. Joly. 13. sz. *Buzsuzik* a nap az égtől
és *Buzavirág* a kedves két szeme; 60 fillér.

Vasárnap a Telefon Hírmondónak. A *Telefon
Hírmondó* mai programja a következő: Délelőtt 11—12 óráig
a szerkesztőség olvastatja fel híreit és táviratát. Este 7 óráig
szünet, azután pedig a magyar királyi Operaház előadása
hallható, a *Walkür*, *Wagner* Richard niebelungi trilogiájának
első része. Az opera-előadástán 11 óráig *cigányzenét* közvetít
a *Hírmondó*, *Zöldy Marcinak*, az *Emke* kávéházban játszó
cigánybandájának a muzsikáját.

MŰVÉSZET.

□ **A király és az állam művészirásai.** A király
és az állam részére történt művásárlások végrehajtó
bizottsága *Zsúlszky Mihály* államtitkár elnöklésével
zártülést tartott a műcsarnokban. A bizottság végleg
kijelölte azokat a képeket és szobrokat, melyeket
megvételre ajánl ó felségének és az államnak. A bi-

zottság mind a két helyre megvette a fölterjesztést és
a jóváhagyás után fogja a vásárlás eredményét
közvetenni.

□ **Erzsébet királyné emlékszóra.** *Erzsé-
bet* királynénak a budai Szent György-téren eme-
lendő emlékszórára a végrehajtó-bizottság pályá-
zatot hirdetett és a pályaművek benyújtásának
határidejűl 1901. március 1-jét tűzte ki. A ma-
gyar szobrászok, akik a tíz szoborral, az új
országossal és egyéb emlékművekkel mostaná-
ban igen el vannak foglalva, rövidnek találták
ezt a határidőt és a *Magyar Képzőművészek Egyesü-
letének* szobrászati szakosztálya folyamodott a
bizottsághoz, hogy a határidőt egy félésztendővel
hosszabbítsa meg. A végrehajtó-bizottság *Ráth
György* főrendiházi tag elnöklete alatt elhatározta,
hogy a méltányos kérelmet teljesíti és ez iránt elő-
terjesztést tesz az országos bizottságnak. Az Er-
zsébet-szobor országos bizottsága, mint a *Hírszar-
nok* jelenti, *Rézl Kálmán* miniszterelnök elnöklé-
sével tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy a
pályázati határidőt 1901. december 31-ig meghos-
szabbítja, a pályázatban közzétett eredeti föltételek
azonban változatlanul érvényben maradnak. A
bizottság ezután fölkererte a miniszterelnököt, hogy
a szobor-alap állapotáról tegyen jelentést az or-
szággyűlésnek. A szobor-alap jelenlegi vagyona
másfél millió korona.

□ **Rippl-Rónai József kiállítása.** Sokáig a külső-
ségek rafinált hajszólojának tartották nálunk *Rippl-
Rónai* József-et, mert kezeirása merőn eltér minden
más magyar festőtől és mert olyan utakon jár,
amelyekre nálunk még nem lépett művészember.
Most eljött az ő ideje is. Leszámolnak egyéniségé-
vel s egyre növekedik azoknak a száma, akik
benne a hangulatbeli dispoziciók költőjét látják
és szeretik. Lesz még idő s talán elérkezt ezzel
a kiállítással, amidőn *Rónai* itt is olyan előmerít
arat, mint évek óta Párisban. Ez az intim kiállítás na-
gyon alkalmas arra, hogy különáll egyéniségét sok
oldalról megvilágítva lássa a közönség. Kétszáz
festménye, rajza és tervezete közt nincs egy sem,
amely a rendes átlagba tartoznék, az egész tárlatra
rá van nyomva a talantum jegye. Sokkal érdekesebb
egyéniség ez a művész, semhogy itt néhány sorban
letárgyalnók. Csak azt jelezzük a közönségnek, hogy
a kiállítás a *Royal-szálló B. pavillonjában* nyílt meg
ma délután nagyon díszes közönség jelenlétében. A
tárlat naponkint d. e. 10 órától látható, a képek nagy-
részt eladók. Nagyon szép a katalógus, amelyet a
művész eredeti rajzai díszítenek.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **Állatok rogevillága.** A tudomány és a poézis
pompázatos harmóniája ez a könyv. Értékes alkotás,
amelynek az értéke nem muló hatás s nagy dícső-
sége a kitűnő szerzőnek, *Krenedits* Ferenc földmívelés-
ügyi miniszteriiumi segédigalmazónak. Általában
ezt a gyönyörű könyvet, a természet őstiszta költésze-
tét érezzük, a rét, a mező és a vadon illata vesz kü-
rül bennünket. A zoológus tudománya, az etnografius
kutatása, a poéta szíve és a stiliszta írása állítja elének
az állatvilágot a maga változatos gazdagságában. A
kiváló szerző külön-külön szól az egyes állatok ter-
mészetráji karakteréről, aztán a népmondákról, nép-
költészetéről, mesékről és historiai epizódokról, amelyek
az állat világhoz kapcsolódnak. Valóságos regénye ez a
könyv az állatvilágnak, nem olyan fantasztikus, mint *Rud-
yard Kipling* *Dsunyel*-könyve, de eredetiségben és ab-
szolut értékben fölér vele. Nem egyszeri olvasásra való
ez a könyv, aki végigolvasta, újra meg újra a kezébe
fogja venni. Ez nagy haszonnal forgathatja *Krenedits*
könyvét mindenki, aki a természet utólrébetetlen szé-
pségében gyönyörűséget talál; a tanuló tanulhat belőle,
a szórakozásra vágyakozó pedig gondtalan világba
menekül az olvasáskor és hatalmas impressziókkal
gazdagodik a fogékony lélek. *Krenedits* Ferenc köny-
vét bizvást a karácsonyi könyvpiac legértékesebb
újdonságai közé számíthatjuk.

□ **Uj Idők.** A karácsonyi költészet szál felénk
az *Uj Idők* e heti számában, amelyben tizenhat ked-
ves gyermekregé mosolyog. *Unpei* a többi alkalmos-
szerű illusztráció is: *Henner Fabiálója*, *Ude fest-
ménye*: A néhez ut és *Csók István*: *Magyar Madon-
nája*. *Szatirikus* éne val Faragó József rajzának: *Az
ifjú mesternek*; aktuális *Tisza Kálmán* arcképe, melyet
Benozur mester festett. *Novella* van *Herzog Ferenc*től,
Malonyay *Dezsol*tól és *Sebők Zsigmond*tól; költemény
Farkas Imrétől és *Teleskes Béiától*. *Kabos Ede* regénye
ebben a füzetben fejeződik be. A legújabb párisi divat
öt képben és hozzá való szövegben van a nagyon
gazdag *Mindentelje* rovatban. Négy új terjedelmű ez a
szám, mely a karácsonyi ünnepe kiválóan érdekes
olvasmány lesz.

□ **A Vasárnapi Újság** december 23-iki száma
27 képpel s érdekes tartalommal jelent meg. A tartal-
omból kiemeljük a következőket: „*Karácsony*” (*Linek
Lajos* és *Goró Lajos* rajzaival). — *Költmények*:
*Szabolcska Mihály*tól; „*Az alkony*” *Szalay Károly*tól

(képpel). A komposzessor fák. Elbeszélés Irt Mikszáth Kálmán (Háry Gyula rajzával). — „Karácsonyra“. Mikszáth Lászlótól. — „Erzsébet királyné új arcképe“ (képpel: Benozur Gyula festménye után). — „Vörösmarty levelezéséből“. „Lehullott a rezgő nyárfa...“ Márk Lajostól. „A völgyben“ Grünvald Bélától. „Csalamádégyűjtés“ Bihari Sándortól. — „Csillagözön“ (képpel: A budapesti színházak művésznői, 39 arckép Strelisky műterméből). — „A magyar művészet történetéből“ (képekkel Hegedűs László, Keleti Gusztáv, László Fülöp, Lotz Károly, Mészöly Géza és Munkácsy Mihály festményei után). — A *Vasárnapi Ujság* előfizetési ára negyvedrre négy korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.)

Magyar Könyvtár. A Magyar Könyvtár elérkezett a második jubiláris számhoz, a 200-dikhoz. Ez hozzájárulhat a Rákosi Jenőnek irodalomtörténeti fontosságú Aesopusát, e klasszikus vigjátékot, mely 1864. óta van nemzeti színházunk műsorán. A 197. szám *Bródy Sándortól* közül egy csomó, szebbnél-szebb elbeszélést, melyeket a szerző „emberlejek“ cím alatt csoportosított. *Herczeg Ferenc* is megjelent a M. K. íróinak sorában. Töle való a 198. Elbeszélések című füzet. A beltriszitka mellett az oktató irányt Z. Kiss Gyulának, a *Junius* álnév alatt ismert kiváló publicistának, Katona Józsefről írt gyönyörű életrajza képviseli (199. sz., míg a régi magyar írók közül most *Mikes Kelemen* van soron).

Magántisztviselők Lapja. A Magántisztviselők Országos szövetsége kérdést intézett a közigazgatás és a közélet szereplő férfaihoz, hogy mi a véleményük a magántisztviselők aktiójáról. A *Magántisztviselők Lapjának* karácsonyi száma közli a beérkezett véleményeket, a gazdag tartalom számban Auer Róbert, Benke Gyula, Elek Pál, Földes Béla, Gáman Zsigmond, Gelléri Mór, megyeri Krausz Lajos, Láncey Leó, Lukács József, Névay László, Popper István, Rákosi Jenő, Sarkadi Lajos, Sugár Ignác, Szitányi Odón, Thék Endre, Walkó Lajos, Weisz Berthold nevével találkozunk kisebb-nagyobb, nagyrészt cikkek kíséretében.

Nyilttér.

Teljesen pótolják
a francia cognacot

gróf **KEGLEVICH ISTVÁN** utóda
hírneves promotori cognacgyár gyártmányai.
(Alapított 1882-ben).

Az 2, 25, 500, Extra 5000 és V. S. O. (fine champagne d'Hongrie) jegyű cognac-jaink, kiváló jó minőségű folytan közeliismerésben részesülnek és mindenütt kaphatók.

Szt-Lukácsfürdő
TÉLI gyógykezelés.
BUDAPEST.
Iszapfürdők, helyi iszapkezelés, stb. első ellátás. Prospektus ingyen küld az igazgatóság.

MEGJELENT
HOLLÓ MARTON
TALÁLT TÖRTÉNETEK
című elbeszélés-kötete.
Ára: két korona.
Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körút 18.

A „jövő“ író tollja
10 000 szál lehet egy tollal is!
A „jövő“ írók tollja 24 karátos aranytollal is.
10 különböző alakban és árban. * * *
Főmunkásként: **Kanitz C. és Fiai-nál** Budapest, Dorottya-utca 12.
Aranytollat kívánatra küldünk.

(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

A műegyetemiek Bécsben. Legkiválóbb football csapatnak, a műegyetemi, holnap Bécsben próbál dicsőséget szerezni a magyar football-sportnak. A cricketerekkel mérkőzik s dacára annak, hogy ez Bécs legjobb és legrégebb csapatainak egyike, erős reményével a győzelemnek. Védelme legalább

olyan erős a műegyetemi csapatnak, hogy ők, ha talán nem is adnak, de valószínűleg nem is kapnak goalt a bécsiekétől.

Sloan nálunk. Bár *Springer Gusztáv* szenzációs tervvel foglalkozik. A mint meghallotta, hogy Sloan, a híres amerikai nem mehet többé Angliába, tárgyalásokat kezdett vele, hogy istállójának megnyerje. Sloan nem kevesebbet, mint 60,000 forint fix fizetést kér egy szezonra. Ez még nem lenne akadály a számára, hanem a világ ez idő szerint első jockeyja idekerüljön, csak az a kérdés, hogy a magyar és osztrák Jockey-Klubok adhatnák-e neki lovaglási engedélyt az angol Jockey-Klub elhatározása után. A Jockey-Klubok közt ugyanis egyezmény van, mely egyöntetű eljárást állapít meg köztük; de mert Sloan hivatalosan kitiltva nincs, még meglehet, hogy kap nálunk lovaglási engedélyt. A francia Jockey-Klub tegnapelőtt tartott ülésén kimondta, hogy Sloan-nak nem ad lovaglási jogot, annál kevésbé, mert éppen francia lónak, *Codomannak* való szereplését inkrimínálta az angol versenyigazgatóság.

Legujabb.

London, december 22.

A Reuter-ügynökség jelenti Fokvárosból: A Fokgyarmatba behatolt három boer sereget Hertzog, Botha Fülöp és Haasbroek vezetik. E kommandókön kívül most még egy negyedik is átkelt az Oranje-folyón, hogy a Philippstowban álló boerokat megerősítse.

London, december 22.

A Reuter-ügynökség jelenti Fokvárosból 20-iki kelettel: Brittown városát ma reggel 30 boer megszállta. Egy nagyobb boer-esapat a város előtt áll. A Standard-bank, tekintettel a helyzet komolyságára, a greafreinsti, aberdeni és cradocki fióktelepeken levő pénztári készleteket Port-Elisabethbe, a többi fióktelepeken levőket pedig Fokvárosba szállította.

TÖRVÉNYSZÉK.

Ügyvéd és albiró. Egy tárgyalás alkalmával peres összekoccanás volt dr. *Kovács József* büntető járásbírósi albiró és dr. *Kovács József* ügyvéd között. Az incidensről az albiró jelentést tett az ügyvéd ellen az ügyvédi kamaránál, amelynek fegyelmi választmánya vád alá helyezte dr. Kovács Józsefet. A vád alá helyezés most megakasztotta mindazon sajtópörök menetét, amelyeket az ügyvéd indított több fővárosi napilap ellen azért, mert a tárgyalásokról — amelyen az összekoccanás történt — tudósítást közöltek. Az ügyvédi kamara vád alá helyezéséről szóló végzését ma hirdette ki dr. *Kállay Miklós* sajtóügyi vizsgáló albiró a bepanaszolt hírlapírók előtt avval a megjegyzéssel, hogy a sajtópör további menetét felüügyszeríti mindaddig, amíg dr. Kovács József ügyvéd ellen az ügyvédi kamara fegyelmi választmánya meghozza az ítéletet.

TÁVIRATOK.

Orosz konzulátus Prágában.

Bécs, december 22. A *Fremdenblatt* holnapi száma az orosz sajtó egy részének és nevezetesen a *Novoje Vremjának* a monarchia külső és belső politikája ellen intézett támadásaival foglalkozik, mely lapok nevezetesen a rosszindulat jogosulatlan jelének mondták, hogy gróf Goluchowski külügyminiszter a prágai kereskedelmi kamarának néhány külföldi konzulnak, köztük egy orosz konzulnak megerősítésére vonatkozó kérését megtagadta. Valósággal azonban, írja a *Fremdenblatt*, ebben az esetben nem arról van szó, hogy gróf Goluchowski vonakodott volna egy prágai orosz konzult elfogadni. Iten elvi szabály forog fenn, hogy Prágában belsőldi ember külhatalom konzuljának nem alkalmazható. Ebből implicite az is következik, hogy egy prágai orosz hivatásos konzult, ha az orosz kormány ilyen alkalmazni akarja, a legnagyobb készséggel elfogadná. Az elv felállításának nincs éle valamely állam vagy egy párt ellen, hanem célja csak az, hogy a heves nemzetiségi harc új térre át ne vitessék. A kormányok viszonyára, így végzi a *Fremdenblatt*, szerencsére ennek a taktikának, nincs visszahatása. De tévedést és bizalmatlanságot terjeszt ott, ahol világság és bizalom a nemzetek érdekében kívánatos volna.

Cuignet őrnagy büntetése.

Páris, december 22. A mai minisztertanácsban *Andrée* hadügyminiszter jelentést tett azokról a körülményekről, amelyek *Cuignet* őrnagynak fegyelmi bizottság elé állítására okot adtak.

Genosics exminiszter elítélése.

Belgrád, december 22. A semmitőszék helybenhagyta a két alsófokú bíróságnak *Genosics* exminiszter ügyében hozott egybehangzó ítéletét, amely a vádiottat felségservéért *hét évi fogságra* ítélte.

Véres sztrájk.

Autwerpen, december 22. A Cocherit rakparton ma délután újból megkezdtek a munkát. Körülbelül 200 sztrájkolós meg akarta akadályozni a munkát a Grimsby-gözüsen. A rendőrség kivont karddal támadta meg a sztrájkolókat és szétverte őket. Körülbelül 30 sztrájkolót megsebesítettek, ezek közül tíz ember súlyosan.

A rendőrség nemcsak kivont karddal lépett közbe, hanem kénytelen volt revolverrel is löni a sztrájkolókat, akiket végül visszaszorítottak. A sztrájkolók magukkal vitték a sebesülteket is. A rendőrséget 40 emberrel szaporították. Több embert elögtak. Hét óraker a rend ismét helyre volt állítva.

Az albán kérdés.

Konstantinápoly, december 23. *Visconti-Venosta* olasz külügyminiszternek az olasz kamarában *Ausztria-Magyarországnak és Olaszországnak az albániai status quo fenntartása* kérdésében való egyetértéséről tett nyilatkozata és az osztrák és magyar sajtónak ezzel kapcsolatos fejtegetései a konstantinápolyi kormánykörökben nagyon jó benyomást tettek. Elismerik, hogy az említett nyilatkozat és annak Ausztria-Magyarországnak való fogadtatása világosan bizonyítja ennek az inszituációnak az alaptalanságát, hogy Ausztria-Magyarországnak különös szándékai vannak Albániában, amely gyanúsítás legtöbbször a boszniai és hercegovinai vasútépítési tervvel kapcsolatosan újra föléledt.

Közigazgatási táviratok.

Bécs, december 22. (A *Budapesti Napló* telefon-jelentése.) Argentínából érkezett s hitel nem érdemlő jelentések az európai piacokra semmiféle hatást nem gyakoroltak. Csöndes volt az üzlet, egyes napokou teljesen részvételen, semmi olyan mozzanat nem a piacokon, mely élénkbb üzletet, nagyobb vásárlási kedvet eredményezett volna, a gazdák erős dértől tartanak, aminek érezhető lesz a hatása a legközelebb. A határidőüzlet irányzata csöndes volt, a hét derekán egyes cikkeik árai emelkedtek. Így búza és rozs.

Köttek: tavaszi buza 7.82, tavaszi rozs 7.67, tavaszi zab 6.05, tengeri május-juniusra 5.21 koronán. A készárúk piacán nagy részvétlenség uralkodott. Az irányzat emelkedő volt. Buza 10 fillérral magasabban kelt.

Eladtak: 77 kg. 7-05 K. és 79 kg. 7-25 K. Veréblyre, 79 k. 7-25 K. Balassa-Gyarmatra és 7-18 K. Tótmegyerre, továbbá 7-12½ K. Ipolyásra, 76 k. 6-80 K. Sarkadra. Árpában a hét elején tartott volt az irányzat, később emelkedett.

Lisztben nem volt nagy a forgalom, eladás nagyobb mennyiségben alig történt. Sötétebb fajta mégis jobban kelt.

New York, december 22. Az Egyesült Államok atlanti kikötőiből Nagybritániába 1190.000 quarter búzát szállítottak, Franciaországba 20.000 quarter, a kontinens többi kikötőibe 150.000 quarter. Kaliforniából és Oregonból Nagybritániába 110.000 quarter, a kontinensre 130.000 quarter szállították.

New York, december 22. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) *Gyapot*: New Yorkban helyben 10.½/16 (10.½/16). Jan-ra 9.64 (9.62). Márciusra 9.44 (9.42). New-Orleansban helyben 9.½/16 (9.½/16). — *Petróleum*: Stand white New Yorkban 7.25 (7.25). Stand white Philadelphian 7.20 (7.20). Refined in Cases 8.55 (8.55). Credit Balances at Oil City 1.07 (1.07). — *Zsír*: Western steam 7.35 (7.35). Rohe és Brothers 7.45 (7.55). — *Tengeri* irányzata tartott. — Dec-re 46.½ (46.—) Januárta 48.¾ (48.½). Májusra 41.¾ (41.¾). — *Buza* irányzata szilárd. Piros ószi helyben 78.½ (78.¾). Decemberre 77.— (77.—). Januárta (—.—). —. —. Márc-re 79.½ (79.½). Májusra 79.— (79.—). Gabona szállítási díja Liverpoolba 2.½ (2.½). — *Káv*: fair Rio 7. sz. 6.¾ (6.¾). Dec-re 5.60 (5.45). Márciusra 5.80 (5.65). — *Liszt*: Spring Whea. clears 2.70 (2.70). — *Cukor*: 3.¾ (3.¾). — *On*: 26.50 (26.50). — *Réz*: 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, december 22. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) *Buza* irányzata állandó. Dec-re 70.¾ (69.¾) Jan-ra 70.¾ (70.¾). *Tengeri* irányzata tartott. — Dec-berre 37.¾ (38.¾). — *Zsír*: Dec-berre 7.20 (7.17). Januárta 6.80 (6.82). — *Szalonna* short clear 6.70 (6.75). — *Sertésus*: Dec-berre 11.15 (11.15). Januárta (—.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

M E S E.

Karácsonyi mese.

Lágy hópihéek szállingóztak a levegőben, a földre leengedte sötét fátályát az éj királynője s Szent Péter, a menyország kapujának őrzője, kinyitotta a csillagos ajtót, hogy az a sok-sok fehér-ruhás angyal leszállhasson a földre, a rengeteg sok karácsonyfával ölkében.

Azon a hosszú fehér uton, amit tejutnak neveznek az emberek, azon indulnak el az angyalok. Puha szárnyaikkal csatogása belevegnyül abba az égi muzsikába, amelylyel az otthon maradt angyalok kísérik felülől a társaikat s fehér ruháikkal uszó fátályán a zöld fenyőgalyak úgy csillognak, mint nyári éjszakákon a fehér liliom kelyhében a mézbogárka.

Es repülnek, repülnek az angyalok. Aztán itt is, ott is, paloták ablakán, szalmatődes kutyák kuleslyukain, mindenüvé besurrannak s leteszik a Jézuska ajándékát, a ragyogó karácsonyfát.

Nagyapóéknál is letette már. Pista, Gyurka, Pirike és Adika, meghatva a gyönyörűségtől állnak alatta. Azt sem tudják, hogy hova néznek, vagy mit néznek előbb, annyi mindentféle drágaság csillog-billog a karácsonyfán.

Mikor aztán jól kieszáldalkozták és örvendezték magukat, akkor megszólalt nagyapó:

— Hát ti rólatok csak nem feledkezett meg a Jézuska. Mindent küldött, amit csak a szemetek és szátok kívánhat. Vannak gyönyörűséges játékaikat, drága csemegéiket, de tudjátok-e gyerekeim, hogy a jó Isten, akinek sokat ad, miért adja ezt a sokat? Nem tudjátok? Megmondom nektek. Az Isten ezekkel a szavakkal ajándékozta meg a gazdagokat: adok, hogy adj, adok, hogy tégy!... Kedves gyerekeim, nektek is azért adott az Isten ennyi sokat, hogy ti is adjatok...

— Hm — mordultak össze a gyerekek s kiki a maga kincse után nyulva harscias pillanattal nézett a nagyapó jószágos szemébe.

— En ugyan semmit sem adok, motyorékolt a foga közt félig hangosan Pista, aztán a Gyurka, Pirike s még a négyesztendő Adika is féltékenyen ölelte magához az ő Lili babáját és durcásan ptyegte:

— Hod isz ne. En szem adom a babámat... Nagyapó pedig összeráncolta erre a homlokát.

— Ejnye, halljátok — szolt haragosan — szegyenlem, hogy az én unokáim vagytok. Hogy lehettek ilyen szivtelenek? Tudjátok-e, hogy van itt ebben a házban egy szegény özvegyasszony, akinek az ablakai ennek a szent estének dacára is sötétek, ott ugyan nem világít a karácsonyfa lángja s az özvegyasszony két gyereke, a Palkó meg a Juliska, akik jobbakk, okosabbak és szebbek is, mint ti vagytok, semmi egyébként nem örülnek ezen a szent estén, mint egy-egy darab

kenyérnek. Hát mit gondolsz, Pista, nem kellene-e abból a te mindenféle katonáidból egy század huszárt a Palkónak átküldeni? S te, Pirike, a három babád közül nem ajándékozna oda a legkisebbiket a szegény kis Juliskának?

Mélységes csönd; a gyerekek csak a szájukat harapdálták durcásan, mire nagyapó szomorúan sóhajtott egy nagyot és nem szolt többet egy szót sem.

Később, mikor a gyerekek megunták már a játékot és álmosodni kezdtek, odamentek nagyapóhoz és hizelegve simogatták szép fehér szakálát.

— Aranyos nagyapó — kérelték — mondjon egy szép mesét. Egy karácsonyi mesét.

Es nagyapó elmondta a karácsonyi mesét: ... Abban az időben, amikor még Krisztus urunk a földön járt, volt az ő tanítványai között egy ember, akit Judásnak hívták.

Hogy ki volt ez a Judás, azt minden olvasni tudó gyermek tudja. Ő volt az, aki Krisztus urunkat harminc ezüst pénzért elárulta és ez a Judás mindig csak a rosszban törte a fejét. Mindig csak arra gondolt, hogyan kellene másokat megkárosítani, megosolni és mindig jött-ment, faluról-falura, hogy itt is, ott is rosszat tehessen.

Egyszer éppen szinte utban volt egy faluba, ahol egy özvegyasszonynak az egyetlen tehénét el akarták licitálni adóba és mivel Judás meghalotta, hogy senki sem akar arra vállalkozni, hogy ő fusse meg a dobot az özvegy tehene fölött, gondolta magában: eh, mit, majd elmegyek én! Nekem az uysis gyönyörűségét okoz, ha másnak keserűséget, vagy bajt tehetek.

Es elindult Judás. Amint ment az országúton, — tudjátok, nemde gyerekek, hogy keleten, a szentföldön élt az Üdvözítő — és éppen Joppának az utján haladt a róthajú Judás. Amig ment, addig is csak veszedelmet okozott mindenütt. Az utakon a bokrok közé rakott madárészket szétverte a botjával, a tojásokat eltörte, a hangyákra készakarva rátaaposott, amint ment s egyszer csak az uton, messzire maga előtt, egy embert látott a földön fektüdni.

— Hajh — csatogtatta már előre is a fogát Judás — micsoda pompás mulatságom lesz most nekem mindjárt. Egy ember van az utamban, aki ha nem tér ki előlem, csalányostorral fogom a talpát megcsiklandozni.

Es az útszélén, az árkokból, szedte is már elő a csalányt. Mikor aztán közlebe ért az embernek, hát látja, hogy a földön fekszik mezitelenül és a teste merő egy seb mindenütt.

Judás meghökkenve állt meg. Egy szegény bélpoklos feküdt előtte, akinek a fekélyeit a szirokkó tüzes pora úgy égette, mintha élőgő spanyolviaszkot csepegtettek volna a bőrére.

A szegény ember a földet vájta körmeivel kinjában s mikor meglátta maga előtt Judást, csak ennyit tudott kimondani nagy nyöszörgőve: — Ha Istent ismeris, segíts rajtam!

Es Judás, a gonosz Judás, a lelke legm-

lyében megrendült ez irtózatos látományra s hirtelen levette magáról a felső ruháját, rádobta a bélpoklosra. Azután tovább ment, — az özvegy tehénét ellicitálni...

Nagyon sok gonoszsgot követett el még ezután Judás, de, a legnagyobbat akkor követte el, amikor a saját Üdvözítőtjét elárulta.

Hogy aztán halála után a pokolnak a legfenekére került Judás, azt el lehet képzelni.

Irtózatos kínokat szenvedett itt ez a nagy bűnös a pokolnak eleven tűzén égve, ahol a lángok egyre nyaldosták a testét és a láncok retentetes csörgése között, a tűznek örökké zakatoló lárájában szenvedett.

Egyszer aztán, karácsony szent éjszakáján, egy angyal szállt le a pokolba s a hóvá lágyan csatogó fehér szárnya ért, nyomában azonnal elaludt az örök kárhozatnak lángja.

Az angyal megállt Judás előtt és intett neki, hogy kövesse.

Es Judás követte az angyalt. Mentek, mentek sokáig, hosszú, tekervényes sötét utakon, a pokolnak utjain és egyszer csak egy ajtó előtt megállt az angyal és így szolt Judáshoz:

— Emlékezel-e arra a cselekedetdre Judás, mikor Joppa utján egy bélpoklosnak odaadtad a felsőruhád?

— Nem emlékszem, — felelte Judás.

— Na látod, — szolt az angyal, — te nem emlékszel, de emlékszik reá az irlagolmank örök Istene, akinek az embereknek legesekélyebb jó cselekedete is föl nagyon jegyezve. Es azért a te egyetlen jöttetedért az Ur abban a jutalomban részesít, hogy minden karácsony éjszaka, az Üdvözítő születésének éjszakáján, egy órára elhagyhatod az örök kárhozatok tűzét és itt megenyhülhetsz.

Igy szolt az angyal s ezután kinyitotta az ajtó Judás előtt, aki egy hóval borított jéghegyen találta magát.

Hogy micsoda enyhülés volt ez a jéghegy a Judás égő testének, azt nem lehet elmondani. Zokogva vetette le magát a hóba és így kiáltott fel az Istenhez:

— Uram, Uram! milyen lehet a te égi bérérd a jószágunk teljességéért, ha a jónak ilyen parányi részét is mint az enyém, ilyen nagyba veszed?!...

Amikor nagyapó elvégezte a meséjét, Pista felállt, fogta a katonáit és nem egy század huszárt, hanem két századot pakolt be hamarosan egy skatulyába s így szolt nagyapóhoz:

— Kedves, jó nagyapó, ezeket a katonákat külddél át azonnal a szegény kis Palkónak.

— Óhó! — kiáltotta Gyurka — várjál csak, nagyapó! En is küldök valamit. — Es a legszebb lovát hamarosan felkantarozva oda tette a huszárok mellé, ahova a Pirike legszebb babája is mindjárt oda került, csak előbb felkötötte a pirosselyem kalapot a baba fejére, hogy annál jobban örüljön neki a szegény kis Juliska...

Fenn, azon a magas égi uton pedig, ahol az

R E G E N Y.

A rajongók.

— REGENY —

Irtá: STEPNJÁK.

A kém, választás előtt néhány másodpercig habozott. A ketű közül Andrej volt az idősebb, és sokkal komolyabbnak és tekintélyesebbnek látszott Györgynél. Bizonyosra vette, hogy a kém őt választja. Ez alkalmasint meg is történt volna, de Andrej gyufája nem fogott rögtön tüzet. Kissé tovább állott, mint kiszámította, s így a kém jobbra át György után ment.

Andrej ezt a lehetőséget is előre látta s nyomon követte emberét. Egy elhagyott utcában, egy ellenség elől s egy hátul, nem valami kényelmes helyzet. A legvakmerőbb kém sem tartja ki tovább három percnél s tényleg a gazember csakhamar megállott, mintha a falra ragasztott szinlapot olvasná. Andrej nyugodtan füstölve cigarettáját, ment el mellette. S mikor vagy husz lépésnyire volt, újra hallotta az egyenletes kocogást. El volt rá készülve. Jóval lassabban ment, mint György, épp úgy, mint aki kocsi után néz. Ezáltal barátja nagy előnyt nyert s csakhamar eltűnt egy utcasarok mögött.

Most az volt Andrej legközelebbi húzása, hogy egy ideig követette magát az elhagyott utcákban, aztán kocsióra száll, s elhajtát valami istenháta mögötti helyre. Andrej megtakarította a kocsikázást, minthogy a kém léptei csakhamar elhaltak az éjszakában.

Észrevette, hogy kifogtak rajta, s a maga jószántából felhagyott az üldözéssel. Ez megerősítette Andrejt előbbi feltevésében, hogy a dolog egyáltalán nem komoly. Mégis ki tudhatja?

Hazatérve, nehogy meglephessék, gondosan elreztelte az ajtókat, s megvizsgálta, vajjon rendben van-e tőre és revolvere, amelyet állandóan kabátja alatt az övében hordott.

HETEDIK FEJEZET.

Tania tűzpróbája.

György odavetett megjegyzése Repin álmának bizonytalanságáról rossz omennek bizonyult. Két veszélyes vendége még alig volt látótávolon kívül, amikor megjelentek a rendőrök.

Repin nem volt gyáva, hanem amikor beléptek ezek az emberek a gyűlölt két egyenruhában, hideg borzongás futott végig tagjain. Első gondolata az volt, hogy a két fiatalembert, amikor házát elhagyták, felismerték s letartóztatták, s hogy a házkutatás ennek a következménye. Hanem a rendőrök első szavai megnyugtatták. A hivataln látogatást valami kősa gyanuhibának köszönhetette. Hogy mi az voltaképpen, nem bírta megérteni. A két összeesküvő látogatásával való egybeesés, hálpistennek, csak véletlen volt. Repin megkönnyelbűlen sóhajtott fel. Magáért nem volt mitől tartania.

A rendőrség átmotozta az egész házat, hanem semmit sem talált. Reggel háromra hazakötörték. Repint, tekintettel magas társadalmi állására, nem tartóztatták le; csak egy kellemetlen látogatást kellett tennie a rendőri hivatalban s válaszolnia egynehány szemtelen s ostoba kérdésre.

Békén hagyták ugyan, hanem a családott rendőrség őrizet alá vette házát. Ez kellemetlen következményeket vonhat maga után, mert a rendőrség csakhamar fölfedezheti Zina s György igen gyakori látogatásait.

Haladéktalanul tudtukra kellett adni a történeteket. Taniát elküldte tehát az összeesküvő táborba, tudtára adni barátainak, hogy a „vidék nem biztos”.

Mind azzal az izgalommal, amely egy fiatal leányt, akire először biznak fontosabb ügyet, utján kíséri, indult dolgára. Minthogy a ház őrizet alatt állott, több volt a valószínűség, hogy minden lakót

„követni fognak.” Halálos félelemben volt, hogy intés helyett esetleg kémekeket hoz barátai nyakára. De hogyan is kerülje el azoknak éber szemét? A rendőrség emberföltöti ügyességéről s mindenütt jelenlétéről alkotott fantasztikus fogalmi folytán nem tudta, hogyan szerezzen bizonyosságot arról, vajjon követik-e, vagy sem. Ruháját kissé másképp rendezte el, mint különben, s egy pillanatot felhasználva, amikor a gyanus külsejű ember a sarokról rövid látogatást tett a közeli csapszékben, elhagyta a házat. De ki tudja, talán a tuisó házban az ablakfüggöny mellett egy másik kém áll, aki meglátva őt, jelt ad társának? Sietett végig az utcán, hogy megmeneküljön a rémek elől, amelyekkel saját agya szült, hanem ezek tovább üldözték. Mi biztosítéka volt arra, hogy ez a tisztességes hölgy, aki vele egyirányban halad, nem kém? Biztosítéka semmi sem. Az öreg hölgy az első keresztutnál befordult a nékül, hogy csak egyszer is megnézte volna a leányt. Ez igen szép, de hátha csak haditerv és a képeletbeli kém intett másnak, hogy folytassa az üldözést! Vagy ha ez egyáltalában nem kém, bizonyos távolságban talán egy másik, valódi kém követi, akit eddig nem vett észre.

A szegény leány egész megzavarodva, majdnem elvesztette a fejét, amikor eszébe jutott, hogy a Litemaián lakik egy unokatestvére egy átjáróházban, amely a Mekhovaia-utal közlekedik. Ezt az átjárót még a nap legszorgosabb részében is kevesen használták. Ha ezen átmegey a nékül, hogy valaki kövessék, akkor elég biztosra vehette, hogy megmenekült a Harmadik Osztály véreibe elől. Oly egyszerű volt a dolog, hogy valóban azon esodálkozott, hogy előbb nem jutott eszébe. Kocsit vett a Litemaiáig s megnyugvással tapasztalta, hogy egy jármű sem követi s már arra merészkedett gondolni, hogy a gyalogjárókól nines mit tartania. Kezdtet felocsudni babonás félelméből s már a legközelebbi teendőiről gondoskodott. Terve volt György lakására menni.

(Folytatás következik.)

angyalok mendégéltek visszafelé üres kezekkel a fényes menyországba, mosolyogva néztek vissza a nagyapók házára s amikor szent Péter kinyitotta előttük a csillagos menynek kapuját, rögtön beírták a nagyapó unokáinak nevét egy nagy aranyos könyvbe, az arany tollat aranyos tintába mártva bele.

Lux Terka.

KÜLÖNFELÉK.

Én vértanúm...

Én vértanúm, be sokat szenvedsz,
Amérthogy engemet szeretsz,
A rágalom kigyófogával
A lelked marja, tép, sebez.
Tudom: a bánat éjszakáin
Hullanak égő könyveid, —
Ne törődj, édes, véredekkel,
Melléd állok hő szeretettel,
És védelek, óvlak holtomig.

A gyöngy is így kel a kagylóban
Ezernyi fájdalom nyomán,
Csak új erővel ég szerelmünk
Egy-egy új bánatom után.
Soha se esügedj, drága asszony
És küzdj le minden bánatot,
A homlokod elsimítom,
A szenvedésem elcsillom, —
Én holtomig veled vagyok.

Fabula János.

† **A becsületrend egy új lovagja.** A francia becsületrend újonnan kinevezett lovagjainak a listáján ott van *Antoine*-nak, a *Théâtre Libre* megalapítójának a neve is. Így: az a férfi aki tizenhárom esztendővel ezelőtti forradalmat idézett elő a francia irodalomban, hivatalos kitüntetést is kapott. *Antoine* a legnépszerűbb, de egyszerűségi a leggyűlöttebb alakjai közé tartozik a párisi színházi világban, mert nemcsak talentuma és reformáló ereje van neki, de zseniális hajlama is. Egyik jóakarója úgy nyilatkozott róla, hogy a szájával kér s a szemével parancsol. Valóban oly átható *Antoine*-nak a tekintete, hogy szinte megbabonázza az embert. A párisi színházban gyakran kiállított aróképein feltűnően hasonlít a nagy Napóleonthoz. Bámulatos erély lakozik benne, amellyel jól tudja magát emelni oly magas nívóra munkáját győzelemre volt képes vinni. *Antoine* a párisi gázvilágító-társaság kisnövendéke volt és ezért még most is *gáziernek*, világítósnak hívják őt barátai. Szintársulatának eleinte nem talált helyiséget és bizony gyakran nagyon fura helyeken tartotta a próbákat és előadásokat: utolsó rangú kávéházakban, ki nem adott boltelhelyiségekben vagy pedig a Montmartre egy-egy kis kertjében. Régi láda volt a „szimpadon” az asztal — néhány szék és gyertyatartó: ez volt az összes kellektár. Ebből a színházból emelkedett *Antoine* nagyra. Néhány évvel ezelőtti meglettek őt az *Odeon*-színház igazgatójává. Nem kellett neki a sok hivatalos copf, megalapította a *Théâtre Libre*-t.

† **Bisson életéből.** A *Temps* *Bisson*-nak, megannyi derűs vigjáték írójának az életéből nagyon érdekes epizódot mond el, amelyből látható, mily nehéz az indulás a dícsőség felé. 1898-ban Franciaországban a császárság hintete mindentelő a fényt s az irodalomban *Augier*, *Dumas*, *Barrière*, *Sardou* voltak a ragyogó panélok. *Bisson* a fiatal normandiai poéta sorba járta ekkor Párisnak legalább nyolc színházát és valamennyire benyújtotta egy-egy darabját. Várt-várt, majd hazatért Normandiába, de a nyolc színház közül csak egyik sem jelentkezett, hogy elfogadja a darabját. Rokonsághoz fordul segítségért, hogy neki Párisba kell mennie, neki Páris életszükséglet; nagyanyja végre megszánta, adott neki ezer frankot s *Bisson* repült Párisba. Nagyon rövid idő múlva arra öbrédt, hogy az ezer frankból egyetlen fillérje maradt csak, a szó szoros értelmében: egyetlenegy. E kellemetlen telfedezésre is mosolyogva gondolt arra, hogy mit csináljon ő most a fillérral. Hatodik emeleti szobácskájából leszalad egy papirkereskedésbe, vett egy iv papírt s arra a császárhoz alázatos folyamodványt írt, amelyben megindítóan, keserű humorral esetlelten nyomorát és könyörgött Napóleonnak, hogy adasson neki az udvari irodákban valami állást. Kalligrafikus betűkkel írta a folyamodványt külső felére a címet: *A Sa Majesté l'Empereur, aux Tuileries Personnelle*. Az utolsó szót, hogy: személyesen, kétszer is aláírta. Arvval a gondolatot tette postára a folyamodványt, hogy ha nem kap rá kedvező választ, öngyilkossá lesz. Néhány nap múlva egy gárdista jött a *Saint-Jacques*-utcai padlás-szobácskába azzal a megbízással, hogy *Bisson* jelentkezék másnap a közoktatásügyi minisztériumban. El

is ment természetesen, szívesen fogadták és könyvelői állást ajánlottak fel neki. Elgondolkodva szólt: — Igen ám, csakohogy a számok meg én nem jó barátságban élünk egymással. Nem tehetnének be inkább valahová tiltaknak?

— Bajos lesz — hangzott a felelet — de meglesz, mert a császár érdeklődik ön iránt.

S a miniszteri tisztviselő megmutatta *Bisson*-nak a folyamodványt, amelyre a császár két ceruzával írta rá: *Helyet kell neki keresni. Azonnal! N. Teljesítették is a császár parancsát s százötven franknyi havi fizetéssel kerítették *Bisson*-nak valami állást. Ez időtől fogva *Bisson* élete biztosítva volt és egymásután írta szellemtel, ötlettel szípkázó vigjátékait.*

† **Uj köztársaság.** Dél-Amerikában *Gummi-köztársaság* néven új állam alakult, amelynek a követe, *Henry W. Philips* már utban is van *Washington* felé. A világ legújabb követe *Arieropolis*-ból a *Gummi-köztársaság* fővárosából, jön és országáról ezt mondja:

Mi, a *Gummi-köztársaság* polgárai, büszkék vagyunk országunkra, melynek hivatalos neve *Aere* köztársaság a nép nyelvén pedig *Gummi-köztársaság*. Aiamunkat még kevesen ismerik, mert csak nemrég keletkezett. A csikágói *Record* a következőképp ismerteti az új köztársaságot:

A *Brazília* és *Bolivia* határánál elterülő erdősekben ebben az évben új köztársaság keletkezett, mely az *Aere* nevet vette fel. A köztársaságot egy *Arier* nevű braziliai gummikereskedő alapította, aki mindjárt élőknek is megvásárolta magát. Alattvalóinak száma mintegy huszezer ember, akik mindnyájan szolgáltatásban is állnak, szorgalmasan gyűjtik a mézgat, de egyébként egészen szabad erdei életet élnek. *Brazília* és *Bolivia* köztársaságok ezidőig hiába kísérelték meg az új köztársaságot jennhatóságuk alá vonni, nem sikerült nekik.

† **A gyertyák beszélője.** Most, hogy mindinkább jobb hírek érkeznek *Livadából* a cár egészségi állapotáról. *Pétervárt* érdekes történet a kőbészeti tárgya amelynek a színhelye a *Szent-Miklós*-templom volt akkor, mikor a cár életéért az aggodalom a tetőpontjára érte el. Az orosz paraszt babonás volta és köpkultusza közismert dolog. A *Szent-Miklós*-templomban a cár betegségének válságos óráiban nagyon sok asszony bűnhődött a templom védnöke előtt és könyörgött hozzá, hogy: — a gyertyák beszédével adja nekik tudtukra, meddig él még az atyuska. A gyertyák így beszéltek: Egy gyertya égésének az időtartama körülbelül két óra. Ha azt akarják megtudni, hogy az úszultott gyermek meddig él akkor száz gyertyát gyújtanak meg. Minden tíz év öt gyertyát számít, illetve: ahány tíz évvel idősebb ember éte tartamát akarják megtudni a szentől, annyiszor öt gyertyával kevesebbet égetnek el. Ahány gyertya ég két óra múlva annyi évig él még az illető ember. Minthogy a cár harminckett év: nyolcvanöt gyertyát gyújtottak meg az asszonyok a *Szent-Miklós*-templomban, és imádkozni kezdtek. Időről-időre kialudt egy-egy szál gyertya. Egyszerre magától kinyílt egyik diplomajóti és a betódló szél majd hogy kioltotta valamennyi gyertyát; de nem történt baj s óriási volt az imádkozó asszonyok öröme, mikor látták, hogy két óra múlva is még harminchat gyertya ég, ami tehát azt jelentette, hogy a cár még harminchat évig fog élni s az orosz köznép értől szentül meg is van győződve.

† **Európai kultúra Perzsiában.** Ismeretes hogy *Muzaffer ed Din*, a perzsa sah, legutóbbi európai útjában mindentől melegen érdeklődött a fotográfálás s a fotográfáló készülékek iránt. Párisban, mikor a képes lapok rajzolóit le akarták őt kapni, mosolyogva mondotta kísérleteknek, hogy abból ugyan nem eszik senki és — lefotografálta ő az újságírókat. Most azt tervezi a napkeleti urakodó hogy országában illesztérlt lapot alapít s képviselőit már alkudozásokat is folytatnak néhány ügyes francia rajzolóval és fényképesszel és mihelyest meggyeztek: a franciák, — leginkább párisiak — azonnal *Teheránba* utaznak, ahol a sah parancsából már minden készen van szíves fogadásukra.

† **Érdekes ítéletek.** Az angol hölgyeket nagy igazgatóságba hozta most két ítélet, amelyet *Darling*, liverpooli bíró mondott ki, két többnejűségű pörben. Az egyik esében a vádlott négyszer nősült egymásután, és pedig mind a négy esetben a polgári, valamint az egyházi hatóság előtt. A bíró három esziendei fogházra ítélte őt. A második vádlott csak kétszer nősült és ezért mindössze csak három napi fogságot kapott. Ez már mód felett bántja az angol hölgyeket és nem akarják az ítélet enyhességének indokálni elfogadni azt, hogy a vádlott mindkét esetben csak polgári hatóság előtt kötötte meg a házasságot, az oltár előtt nem.

Három napot mégis neveléségen csekély büntetésnek tartanak. Azt mondják, hogy ezzel az ítélettel azt dokumentálta az angol bíró, hogy a nőket éppenséggel nem becsüli semmire sem.

† **Kaligula jachtja.** Nem messze Rómától egy tó fenekén van elsüllyedve *Kaligula jachtja*, amelyet — mint olasz újságok írják — csak azért nem tudnak egyhamar az aránylag csekély mélységből kiemelni, mert az olasz államkasszából hiányzik a legszükségesebb: a pénz. Eddig a buvárok csak egyes hajórézleteket, hajóorrot, néhány dísz tárgyat hoztak fel a vízből; rendes és szakszerű munkával néhány óra alatt az egész ritka érdekességű hajót felszínre lehetne hozni. Lehetőség — mint a *forum romanum* kiadásakor történt. — hogy akad majd még más állam, mely az archeológia érdekében megmenti a klasszikus kor érdekes maradványát s *Kaligula jachtját* is kiemelteti a tó tenekéről.

† **Arzenikumos sör.** Angolországban sok helyütt, különösen az északnyugati vidéken és az ország belsőjében. óriási riadalmat okoznak a mérgezési esetek, amelyek okozója arzenikumos sör. A veszedelmes ital *Manchester*, *Salford*, *Liverpool*, *Birkenhead*, *Chester* és *Birmingham* városokban került forgalomba. *Birkenhead*-ban ideiglenes kórházakat kellett létesíteni, mert az állandó intézetek nem bírták befogadni a betegeket. *Chesterben* tegnapelőtt 30 embert mérgezett meg az arzenikumos sör. Más városokban is sok ember, aki eddig nem tudta, hogy mi baja lehet, a kórházakban jelentkezett. A betegség esetek már két-három hónap óta mindinkább jobban terjedtek, de az orvosok nem tudták megállapítani a diagnózist. Eddig azt hitték, hogy a dalszaki vidékeken *beriberi* néven ismeretes betegséget hurcolták be. Ez a betegség áimatlansággal, lázzal és nyugtalansággal öli meg azokat akiket ér. Egy orvosnak azonban feltűnt, hogy a betegség tünetei hasonlítanak a mérgezési tünetekhez és megvizsgálta az összes élelmi szereket. A sörmintákban aztán megtalálta a mérgező nyomat. Az angol lapok hevesen kikelnek az iparosok ellen, akik tudatlanságból vagy gondatlanságból oly anyagokat használnak fel amelyek ily veszedelmeket okoznak.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, december 23. — Római katolikus: G. 4. Viktor sz. — Protestáns: G. 4. Viktória. — Görög-ortodox: (december 10.) A 23. Menna. — Zsidó: Tebeth 1. R. Ch. — Nap kél: 7 óra 32 percek. — Nyugszik: 3 óra 55 percek. — Hold kél: reggel 8 óra 16 percek. — Nyugszik: délután 5 óra 20 percek.

A múzeumterek nem fogadnak.

Nemzeti Múzeum. képtár d. e. 9 óráltól 1-ig. Többi tárai 1 korona belépődíjjal megtekinthetők.

Téli kiállítás a Múzeumokban déleltől 9 óráltól délután 1-ig. Belépődíj 1 korona, délután 1 óráltól 4-ig 50 fillér.

A Fisszatulástak Szalonja a Klótid-palotában. Nyitva déleltől 9 óráltól este 9-ig. Belépődíj 50 fillér.

Országos Kezítők és a Durer-kiállítás az Akadémiában déleltől 9 óráltól 1-ig.

Országos magyar iparművészeti múzeum és az iparművészeti társulat karácsonyi kiállítása déleltől 9 óráltól déli 12 óráig és délután 2-6-ig 4-ig.

A Nemzeti Szalon kiállítása déleltől 9 óráltól d. u. 4-ig. Technológiai iparmúzeum nyitva d. e. 9 óráltól 12-ig. Mezőgazdasági múzeum zárva.

Földtani múzeum zárva. Közlekedési múzeum a Városligetben déleltől 9 óráltól 12 óráig.

Magyar kereskedelmi múzeum az iparsarokban d. e. 9-12 délután 2-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva déleltől 9-11 óráig.

Múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9-11-ig. Akadémiai könyvtár zárva. Egyetemi könyvtár zárva.

Iparművészeti múzeum könyvtár zárva. Központi statisztikai hivatali könyvtár és térképgyűjteménye, nyitva déleltől 10 óráltól délután 1-ig.

A kereskedelmi múzeum könyvtára és tudakozó osztálya d. e. 9 óráltól 12-ig.

Az új országgház kupolacsarnoka és lépcsőháza déleltől 9 óráltól 12-ig. Belépődíj 1 korona.

Mentőegyesület helyiségei reggel 8 óráltól délután 4-ig. Állatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. igazgatóság VII. kerület Kerepesi-út 26. szám alatt. hivatalos órák déleltől 9-12 délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szakönyvtár VII. Kerepesi-út 22. sz. Hivatalos órák déleltől 9-12 óráig és délután 3-6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, (a Keleni mintártár és kereskedelmi-történelmi gyűjtemény, továbbá a hazai-ipari kiállítás, melyben az üzletvitelhez szükséges árusításokat is eszközöl a városi iparsarokban nyitva: déleltől 9 óráltól 12 óráig és délután 2 óráltól 4 óráig. A külföldi kiállítástak központi üzletvitelisége (Magyar kereskedelmi vállalatosság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

New York-kávéházban minden este hangverseny a honvédzenekar által, felváltva Radics és Balogh zenekarokkal.

Hanusz kávéház Király-utca sarkán, esténként a nagy. kir. honvédzenekar hangversenye.

Ferencci kávéház. Csúka nemzeti zenekarának hangversenye.

Tatra kávéház. Király-utca Tordajo női zenekarának hangversenye.

Hazám kávéház. Horváth Jancsi jeles zenekarának hangversenye.

Monopoli kávéház Váci-körút 37., minden este Oláh Sándor zenekarának hangversenye.

Folies Caprice kiváló új műsor.

Somossy Orfeum válogatott műsor.
Union szalóda, díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitások korlátozottan.
Futser György éttermeiben Deák-tér, minden este Schreier hegedű-hangversenye.
Erdélyi minta vendéglő, Dalszínház-utca, a fővárosi közönség találkozó helye.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, december 22.

Gabonaszület. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Az időjárás e hét folyamán is tartósan borús és esős volt. Lőd gyakrabban fordult elő, e mellett a hőmérséklet az előrehaladott időszakhoz viszonyítva, aránylag enyhe maradt és a bekövetkezett gyenge éjszai fagyoktól a nappali enyhe idő ellensúlyozta. Az őszi feltevések felől továbbra is kedvező jelentések érkeznek. A vízállás csökkenő volt. A külföldön az időjárás ugyancsak borús és esős volt.

A külföldi piacok üzemenetéről alig jelethetünk újat. Komolyabb ősztüzés még mindig hiányzik, a fogyasztási kereslet is tartósan gyöngye. Az irányzat mindennek dacára alig szenvedett változást és az árak is nagyjából tartottak maradtak. Amerikában csak jelentéktelen ingadozások fordultak elő, melyek egyenlegként prompt áruban fél centnyit emelkedést tüntetnek fel, míg későbbi határidők változatlanok maradtak. A *Bradstreet's* jelentése szerint a világkészlet zabában ugyanolyan nagy, mint a múlt év ugyanezen szakában, míg az 1899. évhez viszonyítva körülbelül 35 milliónyi többlet mutatkozott. Az európai készletek a múlt hónaphoz arányitva csökkentek, ellenben Amerikában erősebb mértékben gyarapodtak. Angliában a vevők és eladók egyaránt tartózkodóak voltak és így az üzlet is nyugodt irányzatú maradt. A francia piacokon változatlan árak mellett szintén csak gyenge forgalom volt. A többi kontinentális piacokon is nehézkesek az eladási viszonyok; a fogyasztás alig vásárol, másrészt az évi zárlat is hatással van, az ársziszonyokban mindazonáltal nagyobb változást még sem vehetünk észre.

Nálunk a hangulat kenyérmagvak iránt kezdetben szilárd volt és az árak is emelkedtek, utóbb azonban ismét esendesebbekké váltak. Takarmányokkal, tengerit kivéve, mely olcsóbb volt, keveset változtak.

Az üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük:

Buza szilárd hangulata indult. Egyes malmok készleteiket kiegészítendők, már a hét elején jobb vételkedvet tanúsítottak, később a kereslet általánosság vált és a tartósan jó kínálat mellett nagyobb forgalom is fejlődött. A tulajdonosok fokozatosan ca 15 fillérel magasabb árakat érthettek el, mi mellett prima és szállítású áru előnyben részesült. A hét végével a hangulat nyugodtabbra fordult, a malmok vételkedve is csökkent és az elért árelőny egy kisebb része elveszett. Az össztorgalom 120.000 métermazsát, a heti hozatal 92.0 métermazsát tesz ki.

Rozs e héten jó figyelemben részesült és tartósan szilárd maradt. A kereslet különösen kivétel célokra volt élénk, a fogyasztás csak gyengébb érdeklődést mutatott. Merkanti-áru 5 fillérel magasabb árakat ért el, míg finomabb minőségeikért 10 fillérig is fizettek többet. Az árak 6.75-7.-7.10 koronáig helyben és helybeli paritásra jegyeznek. Nyirvidéki rozsban csak gyenge volt a forgalom és kisvárdai paritásban 6.45 koronáig fizettek.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) ugyan- csak valamivel kedvezőbb hangulattal találkozott. A kínálat gyenge maradt ugyan, a hét végével azonban jobb érdeklődés uralkodott, mely mellett erőteljesebb szemű áru néhány fillérel magasabb árakat ért el. Minőség szerint ab Budapest, illetve ab Kőbánya 5.60-6.-cassa érhető el. Szőrárbán állomásokon átvételezési célokra, ugyancsak a belöldi fogyasztás részéről is jobb érdeklődés mutatkozott és néhány ezer métermazsa áru tevidéki származékokban 7.-7.75, tiszavidéki áru 6.-6.60 koronáig talált elhelyezést.

Zab mérsékelt van kínálat és különösen jobb- és prima-áru hiányzik. A fogyasztási kereslet ennek ellenében élénken alakult és így az árak 5-10 fillérel emelkedhettek. Az eladott ca. 5000 métermazsáért szin és tisztaság szerint 5.35-5.45, jobb árúért 5.65 és prima urasági tétéekért 5.80 koronáig fizettek helyben.

Tengeri búcskai és bánái állomásokról gyengén volt kínálat és inkább találkozott érdeklődéssel, míg a tiszavidéki ajánlatok bővebbek, a kereslet pedig e relációban nagyon gyenge. A forgalom egyébként általában mérsékelt maradt és az árak, a múlt héthez viszonyítva, néhány fillérel olcsóbbak. Budapesti paritásra prompt árúért 4.50, januára 4.51 $\frac{1}{2}$ -4.55 koronáig fizettek. Kőbányán némileg jobb érdeklődés mellett 4.75 koronáig volt elérhető.

Ipar- és kereskedelem.

Az **Osztrák-magyar bank** budapesti igazgatósága ma tartott ülésében a magyar bankintézetek váltó- bírálatát kinevezte, illetőleg újból meghívta ezen tiszt- ségre. Ez alkalommal a budapesti főintézet részére

váltóbírálatok ismét meghívták: **Adler Lajos, Császár Jenő, Csepreghy János, Goldberger Berthold és Luczen- bucher Pál.** Új váltóbírálatok kinevezettek: **Breitner L. Zsigmond, Bujanovics Sándor, Forster Géza, Förster Aurél, Mauthner Mihály, Taly István és Waldhauser Adolt.**

A **Királysórfőző-részvénytársaság** ma délelőtt 9 órakor tartotta évi közgyűlést **Székely Ferenc** elnöke- lete alatt. A közgyűlésnek iótárgya a társaság fel- oszlatásának elhatározása volt. Az igazgatóság jelen- tését elkeseredett kitérőekkel szakította félbe a jól szervezett, de aránylag csekélyebb ellenzék. A jelen- tés felolvasása után dr. **Török Sándor** éles szavakkal támadta meg az igazgatóság eljárását. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és a mérleg feletti tárgyalás közben még dr. **Stadler Jakab, dr. Bajor, Rubin, dr. Singer és Csuka** részvényesek szólaltak fel, mindannyian az igazgatóságot támadva. Majd szavazásra került a sor, s a társaság vezető- férfiai részvényeik túnyomó nagy számánál fogva, leszavazták a kisebbséget. A társaság felosztásá- nak kérdését tárgyalva, elsőnek ismét dr. **Török Sándor** ügyvéd szólalt fel s az igazgatóság indítvá- nyával szemben azt az indítványt terjesztette elő, hogy a közgyűlés határozza el a csődöt, ne pedig a felosztást mert csakis a *csődeljárás* s az ezután kö- vetkező *büntető eljárás* lesz képes a részvényeseket meggyőzni arról, hogy az igazgatóság kötelességsze- rűleg járt el. Dr. **Stadler Jakab** a felszámolás mellett szólalt fel. Az ellenzék erre zajos lármában tört ki s a csőd kimondásának elhatározását követelte, de a közgyűlés többsége az igazgatóság összes ja- vaslatait nagy többséggel elfogadta, a felmentvényt megadta és elhatározta a felszámolást. A felszámoló- bizottságba beválasztottak: **Székely Ferenc, dr. Lőw Tivadar, Fuk G.ula, Kunz Ferenc, Weisz Károly, dr. Wagner Jenő és Polakovits Zsigmond.** A királysórfőző épületei és gépberezendése ennek folytán az újonnan alapított **Kőbányai Malatagyár Részvénytársaság** birtó- kába fognak átmenni, de csak a söröző üzletének teljes lebonyolítása után, mely még körülbelül egy évet fog igénybe venni.

Kamarai gyűlés. A **marosvásárhelyi** kereskedelmi és iparkamara 19-ikén tartotta meg ez évben utolsó teljes ülését **Tauszik B. Hugó** elnöke alatt. Az elnök bejelent, hogy a kereskedelmi miniszter a székely ipari viszonyok javítása céljából már a jövő 1901. évi költségvetésben biztosította a négy székely vármegye területére kiterjedő hatáskörrel külön iparfelügyelő kinevezését s hajlandó a cs. kir. megyei ügyeg és köipar javára a közeli Székelyudvarhelyen székely utjak ki- kérését támogatni s indokolt esetekben a kiképzet- tek műhely-berezendését megkönnyíteni. A gyűlés helyeslőleg vette tudomásul a kispárnak a közszállítá- sokban való nagyobb aránv részletetéséről szóló miniszteri leiratot, hogy szövetkezés útján erősíteni kell a magyar kispárosok szállító képességét, mint a köz- szállítási arany emelkedésének egyedül biztos alapját. Bejelentette a titkár, hogy a székelyöldi ipar egyes- tesse céljából a kerületben folytatott tárgyalások már befejezték és az erről szóló munkálat már annyira elkészült, hogy közelebből feltehető lesz a ke- reskedelmi kormányhoz. Egy Székely-kereszturon jel- álltandó köztisztviselő ar érdekében Udvarhely megye és Székelykeresztúr közönségével folytatott tárgyalások annyi eredményre vezettek, hogy Székelykeresztúr község ingyen telket, ingyen fuvart, a megyei ipar- telestő bizottság pedig államségélyt és ingyen kötő- gépek kieszaközlését ajánlotta föl, ha a vállalkozó a megfelelő tőkéről gondoskodik. A kereskedelmi és iparosztály a kamara székelyben létesítendő egy munkaközvetítő-intézet felállítását javasolja. Az ügyet behatóbb tanulmányozás és alapos előkészítés céljából egy bizottsághoz tette át az ülést.

A **gazdasági munkaspénztár** igazgatósága gróf **Kegelevich Gábor** elnökele alatt tegnap tartotta első ülését, amelyen az igazgatóságnak vidéki tagjai is csaknem kivétel nélkül megjelentek. Az igazgatóság ez első ülésében az igazgatási kötelességirányzat megállapítása s a kezelés részleteinek megbeszélése után a központi tisztviselő kinevezése ügyében hatá- rozott. Az ülést után az igazgatóság testületileg tisz- telgett **Darányi Ignác** földmivélsügyi miniszternél, biztosítván őt arról, hogy az igazgatóság minden tagja a legmelegebb jóakarattal fogja feladatait teljesíteni. A földmivélsügyi miniszter kifejtette, hogy teljes meg- nyugással adta át a humánus intézményt az új igaz- gatók kezébe s reméli, hogy az igazgatók áradozását siker fogja koronázni.

Uj megállóhely. **Hegedűs Sándor** kereskedelem- ügyi miniszter elrendelte, hogy a m. kir. államvas- utak igazgatósága a budapesti és tergomai vasut mentén levő **Klotild-telep** mellett feltételes megállóhelyet lé- tesítsen. A megállóhelyet amelyen az összes személy- vonatok feltétlenül megállhatnak, **Klotild-villatelep** nével jelölik meg és díjszabási szempontból a pilli- cesabai állomással egyesítik egy a szomszédos, mint a távolsági forgalomban.

Fizetési kötelességek. A **bécsi Creditoren-Verein** a következő fizetési kötelességeket jelenti: **Laflaur Mihály** kereskedő **Nagy-Komlós, Voglleitner József** és **Johanna St.-Aegid, Stürzenhofer Karolina** Wessely, **Strel** és **Jagodic Nassenfusz, Klein N. Krapina, Plech József** Unter-Wisternitz.

Szezárnak. A kontingens nyersszesz ára **Buda- pesten** 42.- korona pénzben 42.50 korona áruban. **Bécs- ben** a nyersszesz ára 41.20 korona pénzben illetve 41.60 korona áruban.

Budapesti sertés-konsumvásár. A terencvárosi petróleum-rakodónál lévő székely-lvárosi sertés-kon- sumvásár aranyezése 1900 évi december 22. Készlet 700 darab. Erkezett 590 darab Összesen 1290 darab. E. adatot 856 darab. Maradt 690 darab. Napi árak: 120-180 ki ogramm sulyban 7-80 koronáig, 220-280 kilogramm sulyban 80-86 koronáig, 320-380 kigr. sulyban 88-90 k.-ig. Öreg nenéz páronként 400-500 kilós 2-2-88 koronáig, Malac 50-100 kgrig 76-80 korona. A vásár hangulata lanyha volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, december 22.

Az ünnepekre való tekintettel a malmok tartóz- kodó álláspontot foglaltak és e lanyha irányzat mel- lett csak néhány ezer métermazsa buza került forga- lombba, árvátözsás nélkül. Egyéb gabonaművekben nem volt forgalom.

Eladott:

Buza, Tiszavidéki: 100 mm 78 k. 7 k. 65 l. 100 mm 78 k. 7 k. 52 $\frac{1}{2}$ l. 200 mm 78 k. 7 k. 50 l., 100 mm 75 k. 7 k. 65 l., 200 mm 78 k. 7 k. 60 l., 200 mm 78 k. 7 k. 55 l., 100 mm 77 k. 7 k. 50 l.

Pestvidéki 100 mm 77 k. 7 k. 50 l., 200 mm 77 k. 7 k. 45 l., 100 mm 77 k. 7 k. 40 l., 200 mm 77 k. 7 k. 49 l., 100 mm 77 k. 7 k. 25 l., 100 mm 76 k. 7 k. 25 l.

Bácskai: 100 mm 74 k. 7 k. 19 f.

Erdélyi: 100 mm 78 k. 7 k. 50 f., 100 mm 77 k. 7 k. 47 $\frac{1}{2}$ f.

Bihari: 100 mm 79 k. 7 k. 55 f., 100 mm 77 k. 7 k. 27 $\frac{1}{2}$ f.

Mind három hónapra.

Rozs: 200 mm 7 k. - l., 200 mm 7 k. - f.

Készpénzhezlet mellett.

A részára hivatalos egyezése a budapesti áru- és értéktözsde s-akásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

B u z a	Kilós	kilogramm ára		Kilós	Erdőgramm ára		
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig	
Tiszavidéki	0	75	7.15	7.25	74	7.53	7.70
"	"	76	7.25	7.40	75	7.60	7.75
"	"	77	7.40	7.50	76	7.75	7.90
"	"	78	7.45	7.55	77	7.80	7.95
Fehérmegyei	0	76	7.35	7.45	75	7.55	7.65
"	"	77	7.45	7.55	76	7.65	7.75
"	"	78	7.50	7.60	77	7.70	7.80
"	"	79	7.55	7.65	78	7.75	7.85
Pestvidéki	0	77	7.45	7.55	76	7.65	7.75
"	"	78	7.55	7.65	77	7.75	7.85
"	"	79	7.60	7.70	78	7.80	7.90
"	"	80	7.65	7.75	79	7.85	7.95
Bánági	0	78	7.50	7.60	77	7.70	7.80
"	"	79	7.55	7.65	78	7.75	7.85
"	"	80	7.60	7.70	79	7.80	7.90
Bácska	0	79	7.65	7.75	78	7.85	7.95
"	"	80	7.70	7.80	79	7.90	8.00
"	"	81	7.75	7.85	80	7.95	8.05
"	"	82	7.80	7.90	81	8.00	8.10

Egyéb gabonaművek	Kilós	kilogramm ára		
		K.-tól	K.-ig	
Rozs	uj esőeredő	70-72	0.86	7.-
"	műsoreredő	70-72	0.85	6.85
Árpa	takarmány	60-62	5.70	6.9
"	égetni való	62-64	5.45	6.70
"	sörözőre való	64-66	5.20	6.40
Zab	bánági	38-41	5.45	5.70
Tengeri	mánemű	40-42	4.50	4.7
Repece	káposzta	40-42	4.50	4.7
Koles	bánági	40-42	4.65	4.85

A **határközlület** folyamán a következő kötések

Bu a	áprilisra	7.46-7.45-7.46-7.47-7.48
Buza	októberre	7.62-7.63-6.61-7.62
Rozs	áprilisra	7.23-7.22
Zab	áprilisra	5.67-5.68-5.66-5.68
Tengeri	ma usra	4.87-4.88

Déli egy orakor a következő záróárakat állapi- tották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza	áprilisra	7.49	pénz	7.56	áru
Rozs	áprilisra	7.24	"	7.25	"
Zab	áprilisra	5.70	"	5.71	"
Tengeri	ma usra	4.89	"	4.90	"
Repece	augusztusra	4.90	"	4.91	"

Délután tel 5 órakor zárul:

Bu a	áprilisra	7.49	7.50
Buza	1901. októberre	7.69	7.70
Rozs	áprilisra	7.24	7.25
Zab	1901. áprilisra	5.69	5.70
Tengeri	ma usra	4.90	4.91
Repece	augusztusra	4.90	4.91

A budapesti értéktözsde.

Az előtözsde gyenge érdeklődés mellett, a tar- tózkodás tüneteit mutatván fel, nyílt meg. A vezető értékek keveset változtak. A zárlat igen csendes volt.

A helyi piac tel esen pihent.

A déli tőzsde eleinte tartózkodó, végül kissé javult volt.

A helyi értékek egy árnyalattal alacsonyabbak. Szilárdaság csakis a járadékpiacra volt észlelhető. Magyar koronajáradék tizedekkel emelkedett s igen szilárdan zárult.

A va utipiac változatlan.

Az előtözsde nyugodt.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény —, Osztrák

hitelrészvény 671.50—672.75. Osztrák-Magyar Államvasut 668.—668.50. Rimamurányi vasút 485.75—486.—korona.

A déli tőzsde csendes. Jegyzések: Magyar hitelrészvény 671.55—671.50. Osztrák hitelrészvény 671.25—672.25. Osztrák-magyar államvasuti részvény 667.50—668.—. Koronajáradék 92.55—92.75 Rimamurányi vasút 486.—486.75. Közúti vasut 588.—590.—korona.

Forgalomba került: Koronajáradék 92.55—92.95 Kereskedelmi bank 2555.—2567.—. Pannónia biztosító 1100.—1150.—. Concordia malom 120.—130.—. Polgári szerződés 150.—160.—. Városi villamos vasut 292.50—293.50 korona.

Utódossza. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 652.75. Magyar hitelrészvény 678.—. Leszámitoló bank részvény 422.50. Rimamurányi vasút részvény 488.50. Osztrák-Magyar államvasut 668.50. Közúti vasut részvény 589.50. Villamos vasut részvény 294.—korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerü nanguliatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ártolyományokat állapította meg:

Jegyzések: Heremac: lucerna magyar 43.—48.—korona, vörös aprószemű 53.—55.—korona, vörös érdályi —.—korona, vörös bángási —.—korona, középszemű 60.—63.—korona, nagy szemű 65.—68.—korona. Dismószir: budapesti 57.—57.50 korona, vidéki —.—korona. Táblaszalonna: légszarított vidéki —.—korona, városi 4.—4. darabos 42.—43.—korona, 3 darabos 46.—47.—korona, füstölt —.—korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.—15.50 korona 120 darabos —.—korona, 100 darabos 16.—16.50 korona, 85 darabos 17.—17.50 korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.—14.50 korona, 100 darabos 15.—15.50 korona 85 darabos 16.—16.50 korona. Szilvazs: szilvavónai 18.25—18.60 korona, szerbiai 16.25—16.50 korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde szilárd az irányzat, kedvezőbb külföldi jelentésekre. Prolongáció változatlan 5% mellett folyt, bankoknál 5/4—5/8 és kulisszban 1/2% mellett.

Déli tőzsde javult Berlinre. Zárlat nagyon szilárd Londonra emelkedett, Berlini diszkontó 4/8%.

Bécs, december 22. (Magyar értékek zárlata.) 4 2/10-os aranyjádék 119.50. Ísraeli és szegedi kölcsön sorsjegye 139.—. Magyar vasuti részvény 99.60. Magyar keleti vasuti állami kötvény 17.10. Magyar eszámitoló- és penzváltóbank 423.—. Rimamurányi vasút részvény 484.50. Magyar koronajádék 92.65. 4 1/10-os Magyar földteremt. kötvény 91.40. Magyar hitelbank részvény 675.—. Magyar nyeregményi kölcsön sorsjegye 166.—. Kassa-oderbergi vasut részvény 352.—. Magyar kereskedelmi bank —.—. Magyar cukoripar 1900.

Bécs, december 22. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/10-os papírjádék 98.55. 4 1/10-os osztr. aranyjádék 117.55. 1860-ik sorsjegye 135.50. Osztrák hitelsorsjegye 396.—. Angol-osztrák bank 270.50. Bécsi bankjegyesület 460.—. Osztrák-magyar bank 1891. Déli vasut 112.—. Dunajószájos részvény 747.—. Dohányrészvény 294.—. Császári és királyi arany 11.39. Német bankváltók 117.65. 4 2/10-os ezüst jádék 98.35. Osztrák koronajádék 92.80. 1864-ik sorsjegye 199.—. Osztrák hiteltőzsdei részvény 672.75. Unionbank 446.—. Osztrák Länderbank 408.—. Osztrák-magyar államvasut 668.75. Elbavólyi vasut 469.—. Alpesi bányarészvény 438.50. 20 frank, arany 19.13. Londoni váltó 240.20. Bécsi Íranyváltó B. 239.—. Bécsi Íranyváltó A. 245.—. Liptó köcs —.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, december 22. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 673.—. Magyar hitelrészvény 678.—. Angol-Osztrák bank 271.—. Bécsi bankjegyesület 465.50. Union bank 457.—. Länderbank 408.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 668.50. Lombard 112.—. Elbavólyi vasut 470.—. Északnyugati vasut részvény 460.—. Dohányrészvény 294.50. Rimamurányi vasut 486.—. Alpesi bányarészvény 438.—. Májusi jádék 98.55. Magyar koronajádék 92.82. Török sorsjegyek 106.—. Német birodalmi márká 117.72. Napoleon d'or 19.13.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 22. (Tőzsdei tudósítás.) A tőzsde ma nagybörzset az ultimo-kötelezettségek rendezésével volt elfoglalva. Egyebéint a forgalom nagyon csendes volt. Bányarészek eleinte gyöngébbek voltak, de a második tőzsdéfordulatban fűződések következtében javultak. Vasutak közül amerikai eleinte grengök voltak, de azután szintén javultak. Prinz Heinrich vasut emelkedő, ellenben svájci dortmund-gronau hanyatló. Jádékek közül kínai értékek Londonra szilárdak maradtak. Magánleszámitási kamatláb 4 1/8% ültimó-péncz 6%.

Berlin, december 22. (Zárlat.) 4 2/10-os papírjádék 98.30. 4 1/10-os osztrák aranyjádék 99.75. Elbavólyi vasut —.—. Magyar koronajádék 93.30. Osztrák-magyar államvasut 143.10. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 24.85. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.30. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 176.40. Általános villamosági Edison 194.50. Gelsenkirchen 183.40. Laura-kohó

201.—. 4 2/10-os ezüstjádék 98.10. 4 1/10-os magyar aranyjádék 98.30. Osztrák hitelrészvény 211.10. Déli vasut 26.10. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.30. 4 1/10-os új orosz kölcsön —.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz jádék 95.10. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 149.80. Harpeni 172.—. Az irányzat szilárd.

Berlin, december 22. (A Budapesti Napló tudósítójának zárlata.) Esz jórtaom 4 1/10-os magyar aranyjádék 98.30. Magyar koronajádék 93.30. Osztrák hitelrészvény 211.25. Osztrák-magyar államvasut —.—. Déli vasut 26.10. Északnyugati vasut —.—. Elbavólyi vasut —.—. Orosz bankjegye készpénz 210.30. Buschtienhradi —.—. Orosz bankjegye —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Hamburg, december 22. (Zárlat.) 4 2/10-os ezüstjádék 98.10. 1860. sorsjegye 135.50. Déli vasut 26.25. 4 1/10-os osztrák aranyjádék 98.10. Osztrák hitelrészvény 211.37. Osztrák-magyar államvasut 142.75. Olasz jádék 94.90. 4 1/10-os Magyar aranyjádék 97.75. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, december 22. (Zárlat.) 4 2/10-os papírjádék 98.50. 4 1/10-os osztrák aranyjádék 100.20. Magyar koronajádék 93.20. Osztrák-magyar bank 121.60. Déli vasut 26.10. Elbavólyi vasut —.—. Londoni váltóár 203.97. Bécsi bankjegyesület 115.80. Villamos részvény 128.—. 3 1/2-os magyar aranykölcsön —.—. 4 2/10-os ezüstjádék 98.20. 4 1/10-os magyar aranyjádék 98.50. Osztrák hitelrészvény 211.10. Osztrák-magyar államvasut 143.30. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 848.00. Párisi váltóár 813.33. Uno bank —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Az irányzat csendes.

Frankfurt, december 22. (A Budapesti Napló tudósítójának zárlata.) Artoiyamok januárra. Esz jórtaom Osztrák hitelrészvény 211.25. Osztrák-magyar államvasut 143.50. Déli vasut 26.25. Osztrák aranyjádék 171.90. Olasz jádék —.—. Laura-kohó 205.50. Harpeni 170.90. Discontó —.—. Alpesi —.—. Bécsi bankjegyesület —.—. Bányarészek csendes.

Páris, december 22. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut —.—. 4 1/10-os osztrák aranyjádék 100.—. Osztrák Länderbank —.—. 3 1/2-os francia jádék 101.32. Ottomanbank 540.—. 3 1/2-os francia jádék 102.90. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4 1/10-os magyar aranyjádék 100.80. Párisi bankrészvény 1067. Olasz jádék 95.65. Francia törleszt. jádék —.—. Osztrák földterületi részvény —.—. Török dohányrészvény 377.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 22. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (paronkint 400 kilogramm feletti súlyban) —.—. filéreg. Oreg közép (paronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) —.—. filéreg. Fialat nehéz (paronkint 320 kilogramm feletti súlyban) 96—97.—. filéreg. Fialat közép (paronkint 261—320 kilogramm terjedő súlyban) 95—99.—. filéreg. Fialat könnyű (paronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 84—95.—. filéreg. II. Magyar szedett: Nehéz (paronkint 280 kilogramm feletti súlyban) —.—. filéreg. Közép (paronkint 240—280 kilogramm súlyban) —.—. filéreg. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) —.—. filéreg. III. Romániai: Nehéz (paronkint 320 kilogramm feletti súlyban) —.—. filéreg. Közép (paronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) —.—. filéreg. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) —.—. filéreg. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) —.—. filéreg. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) —.—. filéreg. V. Szerbiai: Nehéz (paronkint 260 kilogramm feletti súlyban) 90—92.—. filéreg. Közép (paronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 86—88.—. filéreg. Könnyű (paronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 82—84. filéreg.

Sertéslétszám a 1900. december 21. napján volt készlet 36.051 darab — 1900. december 21. napján lefajtatott 433 darab. 1900. december 21. napján elszállított 609 darab. 1900. december 22. napjára maradt készletben 35.875 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— December 22. —

Kinevezések. A közös legfőbb számvevőszék Tartóli Béla és Braun Antal számtanácsosi segédetek, ezen számszéknei számtanácsosokká; a pénzügyminiszter az országos fölmérésnél Kostiala Imre, Arcafalvi József, Bánk Gyula és Novacsek Tamás kataszteri mérnököket kataszteri főmérnökökké a IX. ifj. Molnár József, Mitrovic György, Balás Béla és Schmidt Ötmar kataszteri mérnököket kataszteri mérnökökké a X. Weisz Simon, Semőner Emil, Zakula Miklós és Schrutek József felmérési növendéket kataszteri mérnököskékké a XI. fizetési osztály 3. fokozatába való sorolással; Koncz Károly, Mrzlják Károly, Obenan József, Anderlon Ferenc és Lupkovics Endre díjnyeltek ideiglenes minőségű fölmérési növendékké, dr. Nagy Béla pénzügyi fogalmazó gyakorlatokat a zombori m. kir. pénzügyigazgatóság pénzügyi fogalmazója ideiglenes minőségben; a nagy-kállói kir. adóhivatalhoz Szlovenszky Lipót adóhivatali gyakorlatok adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben; a jászberényi királyi adóhivatalhoz Tarnai Ignác tanácsosi lakost adóhivatali tiszté ideiglenes minőségben; dr. Gedulyi Árpád zólyom-lipcsi községi orvost a zólyom-brezói m. kir. vasgyárhivatal alá tartozó kis-garamai vasgyárhoz m. kir. vasgyári orvosá; Hoszter Ede zólyom-brezói ideiglenes m. kir. vasgyári gyakorlatok végleges m. kir. vasgyári tisztjé; Szabó Sándor nagy-károlyi takarékpénztári segédnökövel ideiglenes minőségű segédnyilás m. kir. pénzügyi számvégzőknek a tordai m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszékhez; a vallás-és közoktatásügyi miniszter dr. Waldapfel Janos budapesti középiskolai tanárképző intézeti gyaorló fogalmazóját helyettes tanárt ugyanezen tanintézethez, a VIII-ik fizetési osztály 2-dik fokozatába való sorolás mellett, végleges tanárá; Szechenyi Sándor oklevelet tanítót a temes-moravici állami elemi népiskolához rendes tanítavó, dr. Edvi Ilés Zoltánné született Heuberger Elvira, Friedrich Anna és Gróf Julia újpesti állami elemi iskolai helyettes tanítókat ugyanezen állami elemi népiskolához rendes tanítókké, a szegedi kir. itéletőltábla elnöke Veress Béla kir. pénzügyi fogalmazó gyakorlatok tordai lakost a vezetése alatt álló kir. itéletőltábla kerületébe díjas joggyakorokká, a győri kir. itéletőltábla elnöke

Fritse József veszméri kir. törvényszéki díjtalan joggyakorokot a győri kir. itéletőltábla kerületébe ideiglenes minőségben díjas joggyakorokká, a veszméri m. kir. pénzügyigazgatóság Krizsán David kisegítő szolgálat a pénzügyigazgatósághoz hivatalozóvá nevezte ki, a vallás-és közoktatásügyi miniszter Vadkerti Mária kis-garami állami övönöt a vörösvári állami övödőhöz helyezte át, Auerbach Lipót szegediz állami 16-gimnáziumi rendes tanári rendes tanári minőségében végleges megerősítette.

Anyagügyi kinevezések. A belügyminiszter Zala vármegyéhez a V. Hegykőrűti kerületbe Marlonossy Imre helyettesített körjegyzőt anyakönyvvézetébe, a lecsentetomaji kerületbe Papp Aladár jegyzőt irnokot, a bánok-szék-györgyibe Bóna Jenő segédjegyzőt, a kotoriba Trávník Károly jegyzősegédet, a dráva-vármegyében pedig Frasz Tamás jegyzői irnokot anyakönyvvézető-helyetteseké nevezte ki és Papp Aladár kivételével valamennyi a házassági anyakönyvvézetésével és a várnassági-tőzsdei való közreműködésével is megbizta.

Ügyvédi kamarák. Az eriesi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. Dobay Zsigmond ügyvéd, Eperjes és dr. Glücksmann József ügyvéd késmárki székhelyű a kamara ügyvéd-negyedébe felvette. A szombathelyi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Benko Károly kiscelli ügyvéd, ki az ügyvédség gyakorlatát felfüggesztette, a felfüggesztés okának megszűnése következtében az ügyvédség gyakorlatába visszahelyeztetett.

Felügyelők. A szegedi kir. itéletőltábla iradottisít állásra két hét alatt; — deési törvényszékmi román nyelvű tolmácsi állásra 1901. január 20-ig; — a segesvári kir. pénzügyigazgatóság kerületében levő kóhalmi adóhivatalnál adóhivatali állásra 15 nap alatt; — a debreceni kir. pénzügyigazgatóságnál gyakorlati állásra két hét alatt; — felső-viskói kir. adóhivatalnál adóhivatali állásra 2 hét alatt; — az oroshazi községi állásra három hét alatt; — a sziget-kamarai sósálójú hivatalnál mászatisít állásra 4 hét alatt; — a kolozsvári kir. adóhivatalnál adóhivatali állásra 14 nap alatt; — a török-kiszai járásbírósnál aljegyzői állásra 2 hét alatt.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállitók B. dapest, VIII., K. repes-ut 36) Z. ngara-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-kort sarok-Zeneopolat. Megjelent! MAGYAR-TILINKO-ISKOLA, melynek segítségével a tilinkó tökéletességgel és álsópon meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszerűsmdn 65 legzezob magyar s más kedvelt darab. Ár: 1 rrt 50 kr.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. Központ: VI., Andrassy-ut. 5. Magyar kir. szab. osztály-sorsjegyek felárulási helye: IV., Koronaherceg-ut H. Kézi zörgyűzetek: IV., Károly-kört 18.; IV., Koronaherceg- és Zslárus-utca sarkán; VII., Király-utca 57.; VIII., József-kört 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiképzési Egylet Budapestem, VI. ker., Teréz-kört 40—42. szám. Alapítótól 1863. évben. Kifizetett részvénytőkék 1892. december hó 31-ig 1,600,000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiképzésére biztosításokra 300 frttől 10 000 frt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, december 22.

A depresszió centruma Skandinávia és Oroszország északi széleit szállta meg, s utja közben tovább súlyosította a légnomást délfele. Az idő e helyzethez képest Európa északi felében viharos, változókéony és csapadékos, déli felében jobbra bar, ködös, nyirkos volt. A hőmérséklet viszonylagos eloszlása csak annyiban változott, hogy a fagy kisebb területekre szorított. Nálunk az idő boros, ködös, nyirkos; a köd többnyire mint gyenge ónos eső csapódik le. A hőmérséklet a fagypontr körül ingadozik. Kiképzés: Ködös és eső jelentékenyül és elvérté csapadékos idő várható jelentékeny hóváltozás nélkül.

Vizárlás.

Table with columns for Dec. 21. and Dec. 22. showing various market rates and prices for different goods and currencies.

Báti-selyem-ruha 6 frt 30 krtól Henneberg G., selyem-Zürichben. Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik. Cs. és kir. udvari szállító.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1900. december hó 23-án.

A walkür.

A „Nebelung gyűrűje” elmű zenedráma-trilógia első része, 3 felvonásban. Zenéjét és szövegét írta Wagner Rikárd. Fordította Csiky Gergely.

Személyek:

Siegmund	Broullé	Holnagie	Györgyné
Hunding	Szendrófi	Gerhilde	F. Pevny
Wotan	Ney D.	Ortlinde	M. Rottler
Sieglinde	Vasquezné	Waltraute	Szilágyiné
Brünhilde	Diósné H. B.	Schwertleite	Bartolucci
Fricka	Samsey M.	Siegrune	Kánn M.

Kezdeté 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. december hó 23-án.

Délután 2 1/2 órakor, mérsékelt helyárakkal.

Ahol unatkoznak.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta Pailleron. Ford. Huszár.

Személyek:

Bellac tanár	Császár	Tábornok	Szigeti
Céran Roger	Mihályfi	Révillén	Préle
Raymond	Dózsa	Cérané	Halvey
Toulonier	Hetényi	Raymondné	Molnár R.
Saint Beault	Egressy	Susanne	Ligeti J.

Este:

Troilus és Kresszida.

Színmű 5 felvonásban. Írta Shakespeare. Fordította: Fabián István. Színpé alakmáza: Beütty László.

Személyek:

Piramus	Szigeti	Menelaus	Gabányi
Hector	Császár	Heléna	Hegyesi
Troilus	Beregi	Achilles	Szacsavay
Páris	Herváh	Ajax	Hetényi
Cassandra	Fai Sz.	Ulysses	Iványi
Andromache	Hettyey	Diomedes	Mihályfi
Aeneas	Gyenes	Patroklus	Pálffy
Calhas	Egressy	Thersites	Vizvári
Kresszida	Márkus	Alexander	Neddy B.
Pandarus	Ujházi	Troilus	Paulay
Agamemnon	Berezsné		

Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. december hó 23-án.

Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal.

Angot asszony lánya.

Vig opera 3 felvonásban. Szövegét írta Clairville. Szíradin és Köning. Fordította Vezéri Odón. Zenéjét szerzője Charles Lecocq.

Személyek:

Angot Clairette	Szover	Cadot	Funosi
Laugo	Dóry	Butoux	Erdős
Pomponnet	Giróth	Vilmos	Serlai
Ango Pitou	Páláthy	Louchard	Mátray
Larvaudière	Boross	Huszártiszt	Odty
Trenitz	Kardos	Amaranthé	Láng

Este:

Jane Pierny párisi operett-társulatának vendégjátéka.

La femme à Papa.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetőek Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedésiben Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon.)

Karácsonyszórakozás, délután 2 1/2 órakor a Vigadó nagyteremben, a VII. ker. népkoncertja javára „Concert populaire”

Reidmann Hilgerman Bendiner

Csövek 6, 4 és 2 kor. Rendező: Mery Bóla zeneműkereskedése Andrássy-ut 12. Teléfon.

Calderoni és Társa Budapest.

Látszerraktár: Váci-utca 1.

Mű- és tánszerraktár: Kishid-utca 8. szám.

Mint karácsonyi s ajándékokat ajánlunk:

szórakozó-jegyeket, országszerte honon üreg- vagy valdó jegyjegyekkel. Színházi és hetes labori látszóveket a legjobb minőségben és felszereltségekben. Legújabb Zeiss-féle távszövegűket. Amerikai és hígnagy-legendálműveket. — Akbár, szöveg, tavas és fűrés hémerek. — Gyöngyöket. Nagyító üvegeket. Rajzszövegűket. Teleszkópokat stb. Továbbá Varazslapokat, honon képeket fr. 8, 5, 7, 50 stb. Fűtőhé gőzrepműveket, Villangok. — Fűtőhéket különböző nagyságban. Fényképezési készülékeket, melyekkel bárki minőn előszereték nélkül a legjobb képeket készíthet.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLIES CAPRICH.

Na:

„Erblich belastet.”

Előzőleg:

Üsd vissza!

és

10.000 Gulden Mitgift.

Cigányzene a pompásan berendezett télikertben.

Tisztelettel értesitem a t. c. közönséget, hogy főközvetemet

Erssébet-kört 26. ss. alá

helyeztem át, hol ugy könyvekből, mint hangjegyekből jól felszerelt raktárral rendelkezem.

Nádor Kálmán könyv- és zeneműkereskedő.

Hörcher Márton * * * *

Pilzeni söresarnokában,

Üllői-ut 30. sz.

mindig friss pilzeni sör (az első pilzeni részvény szerződés), kobányai sörök, kitűnő borok, izletes ételek, jutányos áron, a legpompásabb kiszolgálás mellett kaphatók.

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember!!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acéllírótol és tollszár gyáranak kitűnő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmúlhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 554 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Mit vegyünk karácsonyra?

Központi főraktárunknak

karácsonyi kiállítására

felhívjuk a t. közönség figyelmét. A szántalán szebbnél-szebb zenéző dísz tárgyak körül a helyszere miatt csak a következőket említjük föl, u. m.:

nők számára:

Zenélő varrőszet, plüss-dobozban 6 frt 50 kr., 8, 10, 12 és 16 frt árban és följebb. Hononierek zenélő 8, 10, 12, 14 frttól följebb, továbbá zenélő ékszerláto 6, — 10, — 12, — 14, — 16, — forint és följebb.

Zenélő albumok:

gyönyörű kivitelben 7, — 8, —, 10, — 12, — 14, — 16, —, 18 frt és följebb.

A fűtő ábrázolt és nickelből készült karácsonyfa-állvány ünepegyes zenekísérettel együtt, utemben forgatja a karácsonyfát és a szent ünnepe fényét nagyban emeli. Ara kivitel szerint 21, 25, 28, 32, 40 frt.

Ariston, Phönix, Manopan, Ariosa, Intona, Sonora stb. családi hangszerek a legújagyanú árakon kaphatók.

Legújabb!

énekkel, beszél és zenél.

15, 25, 35, 45, 100 és 150 frt. Hengerek frt 1 50 és 2.—

Hengerek áral: sima (üres) minőség szerint 50 kr. és 1 frt, feivett ” 1 50 és 2 frt.

Sternberg Armin és Testvére

cs. és kir. udvari hangszergyára BUDAPEST.

Központi főraktár: VII., Kerepesi-ut 36. Zongoratermek: Kossuth Lajos-utca 22. (Károlyi-kört sarkán.) Zenepalota.

Képes árjegyzék: a) harmonikáról, b) mechanikai zenélőművekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint húgódűk, fuvókák, cimbalomok, étorák, harmoniumok, zongorák stb.-ről ingyen és bérmentve küldjük. Árjegyzékünkönél kérjük megnevezni, hogy mifele hangszerről kívánatuk az árjegyzék.

BUTOR

jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre.

Nathán Ignác

kártyitós- és asztalos-butor egyedül főraktára VII. ker.

Erzsébet-kört 23.

Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve

ÉNZT

SÚRSJEGYEKRE ERTEKPAPIROKRA

(visszatérhető tetszőleges szerinti kisebb részletekben is) bármily összegűt 4 honalon ad

Kövary Armin bank- és váltó-üzlet

száma: 10. Kereskedési 9. Geof. Úr-utca-palota.

A főhadnagyból lett cigányprimás-

nak ajánlotta LENGYEL MISKA népszerű népdalköltő legújabb, gyönyörű dalait. A fűtő címűleg ZÖLDI MÁRKUSÁK kiadásban sikertől fényképpel, ára 1 ft 2 kr.

Ezen összeg-ellenében bérmentesen küldöm.

Nádor Kálmán könyv- és zeneműkereskedő Budapest.

VII. ker., Erzsébet-kört 28. sz.

Valódi régi herendi porcellánból, mely 1839—1896. évig készült,

Karácsonyi eladást rendezek.

FISCHER EMIL, cs. és kir. udvari szállító, Budapest, Bécsi-utca 3.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A párisi világkiállításon a grand-prix-vel kitüntetve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál

Ajánlják: Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál, gyengeségben stb. kitűnő sikerrel használhatók.

Arak vidékre kobányai vasut állomásra szállítva 1 láda 30 nagy palack — 17 K. 50 f. 1, 30 kis palack — 13 K.

a fogyasztási adót is beleértve.

A láda és üres palackok 4 hónapon belül bérmentesen visszaadásuk 5 korona visszaszolgáltatják.

Budapesten kapható minden fűszer- és csmegekereskedésben és poharanként a „Quisiana Automata Buffet”-ben is.

Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládánként 1 koronával olcsóbb.

Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig állanak MEGRENDELÉSI HELY: Királysörfőző Budapest-Köbánya

Ruha karácsonyra!

Fiuöltöny, gyermeköltöny 3 frttól, férfiöltöny, férfi télikabát 10 frttól, városi bunda, utazó bunda 30 frttól kezdve.

Deutsch Mór és fia Ruhatelepe: Angol divat, Károly körút 16. Központi városház, kaszárnya 6. és 7.

Vidéki megrendelések utánvétel nélkül eszközöltetnek.

Zseborák

5 évi jótállás mellett részletfizetésre kaphatók

Polgár Kálmán óras- és ékszer-üzletében Budapest, Erzsébet-kört 29. sz.

Vidékre árjegyzék bérmentve.

Diszes ingorák. Divatos ékszer.

VASBUTOROK | DIVATARUK | ÜVEGÁRUK | GYERMEK-RUHÁK | FA-BUTOROK | KALAPOK - UTAZÓ-CIKKEK | CIPŐK | EZÜST-EKSZEREK

PÁRISI NAGY ÁRUHAZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-út 38.

A NAGY karácsonyi vásárt

JÁTÉKÁRUK.

MEGNYITOTTA.

JÁTÉKÁRUK.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK

a közkedvelt egy és két koronás áruosztályáról és az összes árucikkeiről ingyen és bérmentve.

FEGYVEREK | JATEK-ÁRUK | INGA-ÓRAK | DISZMŰ-ÁRUK | ZSEB-ÓRAK | CHINA-EZÜST | ESERNYŐK | SZÖVETEK | KOSÁR-ÁRUK

Magas és alacsony
Tafelkiszolgálás
Szőnyeg- és
berendezés-
szaktudás

Porcellán-áruk | Fűző-lampák
Tűző-és
Kéző-és
Kéző-és
Kéző-és

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvos
mű és közérzés

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50. sz.
Ajánlja dusan felszo-
rolt raktárát saját gyár-
mányu orvos- sebész
és betegápolási tár-
gyakban.

Saját tisztemény, m. k.
szabadszolg. Polgár-főle
sérvkötő,

haszkötő, gőrcsér elleni
gumiharisnya, arthropo-
diái készületek, műkök és
szokk stb.

Változó francia kiltöl-
gességek F. Bergmann
fő párisi gyárától.
Bérléses képes árjeg-
yzék ingyen és bérmentve

Legszebb és legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok

üveg, porcellán, majolika, terracotta fayence-disz-
mű, valamint használati cikkek, bambus tea asztalok és
butorok a legujabb és legdiszesebb kivitelben kaphatók:

Pruzsinszky testvérek

üveg-, keramiai mintaraktárak és nagykereskedésükben
Budapest, V., Katona József-utca 6. szám,
a Vigszínház közelében, saját házban.

KI AKAR = egyéves önkéntes = LENNI?

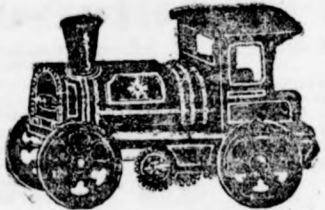
Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem vé-
geztek, előkészütségtükre és foglalkozásukra való
tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkén-
tési jogot. Aki már sor alatt állott, elkészt. Szüle-
lési év közléndő.
Prospektus ingyen és bérmentve kild
LICHTBLAU ALBERT
a katonai előkészítő tanf. igazgatója Debreczenben.
Tanbizottság: eddei DRAUGENTZ JÁNOS m. kir. hon-
védezeres ny. és MAYER ADOLF cs. és kir. őrnagy
ny. Felügyelő: a nm. vallás- és közokt. ügyi m. kir.
minisztérium megbízásából atank. kir. főigazgató.

A jog, törvény és igazság fénykorában

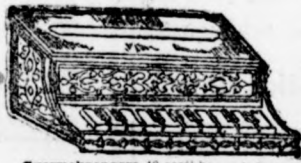
is tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget, hogy bevásárlásainál üzlettem felkeresni méltóztassék, mert elvem még mindig jó minőségű
áru jutányos árért kiszolgálni.

Francia baba mozgasszó testrés-
szel, selyemhajjal és mosható finom
arccal darabja
81 ctm. 42 ctm. 60 ctm. 72 ctm.
50 kr. 1 ft. 2.50 ft. 3.95 ft.

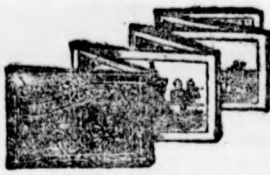
Felhasználható vasut, mely magától szelid, erős
pléből, festve, darabja 1 korona.

Gyermekzongora 10 acélhanggal, igen
célmos kivitelben, darabja 1 korona.

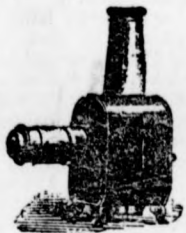
Sörös-kocsi hordókkal 50 kr., hozzávaló 2
erős 10 köröken és szerszámokra szintén 50 kr.

Elszakíthatlan képeskönyv igen jó
veretekkel 50 kr.

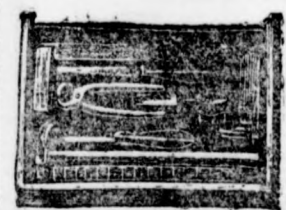
Csont domino teljes játék
1 ft.

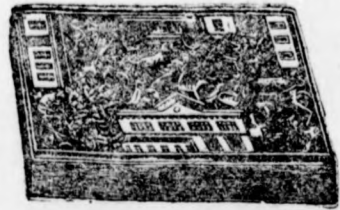
Laterna magka, kődfátol-
képek, 6 különféle képpel, az
egész 1 ft.

Teljes könyvberendezés fából
vagy erős cinkből, mely nem ártalmas,
az egész dobozzal 1 korona.

Szerszám gyermekeknek dobozban
50 kr.

Házi vagy vadállatok házával együtt
dobozban 50 kr.

Ugró és ugató kutya drbja 50 kr.

Látképes levelezőlapok album
200 képpel 1 ft.

Sakkjáték, teljes készlet 1 ft, nagyobb 1 ft 75 kr. Gyermek-sparherd, szép, nagy, erős kék edénynyel együtt csak 50 kr.

FELDMANN ANTAL versenybazára BUDAPEST VII., Kerepesi-ut 50.

Oszt. cs. és m. kir. udvari csokoládé gyárak KÖLN és POZSONY.

Stollwerck-féle

csokoládé elismert legjobb minőségű. és Mindenütt kapható. sasjegyű-kakao

Karácsonyi kiállítás KERTÉSZ JENŐ áruházában

Alapítva 1880.

Budapest, Kerepesi-ut 8. és Múzeum-körút 19.

Alapítva 1880.

Ezer és ezer meglepő újdonságokat tartalmaz, amelyek mind itt fel nem sorolhatók, a kényelem szempontjából a cég azt a közkedvelt rendszert folytatja, hogy a szabott árak minden darabon feltűnően láthatók.

Babák a legkisebbtől a legnagyobbig, csakis elsőrendű minőségben

FRANCIA

alvó szemmel, hosszú, félsültes hajjal
ctm. 26 28 30 32 34 36 38 42
frt. 1.50 1.75 2.00 2.25 2.50 2.75 3.00
ctm. 46 50 54 58 64 68 72 82
frt. 4 5 6 7 8 9 12 14

FRANCIA

Rembrandt, gondórhajó
ctm. 28 32 36 38 42 46 50
frt. 3.50 4.00 4.50 5.00 5.50 6.00 6.50
ctm. 54 58 64 68 72 82
frt. 8.00 8.50 9.00 9.50 10.00 10.50 11.00

Árú babák 50 kr. alvó szemmel 10 szálakkal drágábbak.

Képes levelező albumok

dusapadag választékban
sz. 1 2 3 4
frt. 50 1.00 1.50 2.00
díszesebb 2.50, 3. 4, 5 frt.

Fénykép albumok

(nagy forma) plüsch vagy bőr 2., 2.50, 3., díszesebbek 3.50, 4., 5., zsevelés 8-12 frt.

Émlék-könyvek

plüschből
50, 1.00, 1.50, díszesebbek 2, 3 és 4 frt.

Varró kaszettek

berendezve, finom plüschből 1.50, 2, 3, 4, 8, 10 frt, bőrből 1.50, 2, 3, 4, 5.

Imakönyvek, fehér, szép fedél

1.50 és 2 frt.

Félt kaszettek (4 fésvél)

1 frt, kefével 2., díszesebb 3, 4, 5, 10 frt.

Olajos tollkészek

tekóban, tekónoból 1.50, 1.80 és 2., gyöngyháznyelű 2, 2.50 és 3 frt.

Szírvár tárcák

legr. bőrből, 1.50, 2., 2.50, 3., 4., 5. - frt-ig, kizárólag alatta arcképpel 2, 3, 4, 5 frt, ezüst monogrammal 1 forinttal drágább. Koronával 2 frt.

Cigaret, dohány tárcák

legr. bőrből 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5 ezüstmonogrammal 1.50, koronával 2 frt drágább. Pénztárca-uk anyanyelű ár.

Dohányzó asztalok

finom fából 3, 4, 5 frt, díszes majolika lapon 6, 7, 8 frt nickel alluvionon 10 frt.

Szírvár készlet

féméből 2.50 és 3.50 díszesebb 4, 5, 6.

Korona tárcák

egy darab bőrből 50, 75, 1., 1.50, és 2 frt. Keskeny női alak 1, 1.50 és 2 forint.

Pró-asztal dísz órák

bronz, 6-10 frt 6.50, 8 és 10 frt

Plüsch tálcák

angyalával 1.50. Fém-koraszé szentelt víziszűrő, 22 cm. nagy selyem plüschsel díszítve 2 frt.

Chinai ezüst Áruk

100 dbi 100-állással, Csokortartók 2.50, 3, 4 frt, süteménytartók 2.50, 3, 4 és 5 frt, Gyömböztálak 3, 4, 5 frt, Évszámok tuncata: kék 15 frt, vörös 12 frt, kék 13 frt, kék-kék 17.50. Ugyancsak Berdoffi alpacából tele árban. Tea (samovir) fémű nick féműből 10, 12, 15 frt.

Szállítható izzó-harisnyák

(Aner hálók nem szabaddalmi kihágás.) Azonnal használatok a minden egőre alkalmazhatók.

25 darab 8 forint
50 " 11
100 " 20

berminte hához szállítva, jók állás mellett, utánvétel.

Gilbstrumpf-Fabrik "Brillant" Berlin, Linkstrasse 27 g. Képes Állásokról bérmentve, ingyen.

Meghívó.

Az Egyesült takaré- és hitelszövetkezet 1901. január hó 6-án délután 3 órakor a fővárosi szegénygyermekkert-egylet épületében, Budapesten, VII., Akáca-utca 32. sz., I. em. 8. ajtó tartja

I-ső rendes közgyűlését,

melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
2. A zárszámadások előterjesztése és a mérleg megállapítása.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és határozat a felmentvény megadására iránt.
4. 5 felügyelő-bizottsági tag, 2 felügyelő-bizottsági póttag, 5 választmányi tag és 1 igazgatósági tag megválasztása.
5. Az alapszabályok 44. §-nak módosítása.
6. A tagok részéről netán teendő indítványok.

Jegyzet: A tagági igazolványok, melyek a közgyűlésen való részvételhez és a szavazati jog gyakorlásához okvetlen szükségesek, a betéti könyv felmutatása ellenében 1901. január hó 4-ig bezárólag a hivatalos órák alatt adatként ki a szövetkezeti helyiségben. A mérleg az intézet helyiségében a tagok rendelkezésére áll.

VAGYON Mérleg-számla 1900. december hó 1-én. TETTER

	kor.	fill.	kor.	fill.		kor.	fill.
41. Készpénzkészlet			2047	99	1. Heti befizetések	34126	—
13. Kötelezvények			56250	—	12. Visszszámítolási hitel	15800	—
3. Lettár	1951	88	1756	70	20. Letételek	7850	—
leírás 100/o	195	18			20. Óvadékok	2400	—
36. Szervezkedés	1131	34	1018	21	16. Tartalékalap	412	—
leírás 100/o	113	13			8. Átmeneti tételek:		
38. Nyomatványok	374	80			Előre fizetett kamatok	552	19
leírás 100/o	37	48	337	32	Nyereség-egyenleg	1131	43
21. Adósk							
Átmeneti tételek:							
Előre fizetett visszlaz. kamat	301	40					
házbér	130	—	431	40			
			62071	62			
							62071 62

Papp Jenő s. k., pénztáros. Budapest, 1900. december hó 1-én. Gonda Lipót s. k., főkönyvelő.

IGAZGATÓSÁG: Fischer M. Ignác s. k., elnök. Hersch Samu s. k., alelnök. Vécsey Kálmán s. k., vezérigazgató. Mayer M. József s. k., igazgató.

Jelen zármérleg és üzleteredmény-számlát megvizsgáltuk s annak minden egyes tételét a fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Klein Mór s. k., felügyelő biz. elnök. Rigóczy Zsigmond s. k., felügyelő b. tag. Dobó Ede s. k., felügyelő b. tag.

VESZTESÉG Veszteség- és nyereség-számla 1900. december hó 1-én. NYERESÉG

	kor.	fill.	kor.	fill.		kor.	fill.
25. Üzleti költségek			494	—	15. Beirátás és egyéb díjak	2160	05
28. Tiszti és szolgai fizetések			2563	80	8. Kölcsön-kamatok	2576	48
37. Házbér			975	—	9. Kezelési díjak	1413	90
29. Jutalék			22	—	17. Késedelmi bírságok	478	10
33. Visszszámítolási kamatok			793	—			
40. Letét-kamatok			303	51			
100/o leírás a lettárból	195	18					
100/o " szervezkedésből	113	13					
100/o " nyomatványból	37	48	345	79			
Nyereség-egyenleg			1131	43			
			6628	53			66.8 53

Papp Jenő s. k., pénztáros. Budapest, 1900. december hó 1-én. Gonda Lipót s. k., főkönyvelő.

IGAZGATÓSÁG: Fischer M. Ignác s. k., elnök. Hersch Samu s. k., alelnök. Vécsey Kálmán s. k., vezérigazgató. Mayer M. József s. k., igazgató.

Jelen veszteség- és nyereség-számlát megvizsgáltuk s annak minden egyes tételét a fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG: Klein Mór s. k., felügy. biz. elnök. Rigóczy Zsigmond s. k., felügy. b. tag. Dobó Ede s. k., felügyelő b. tag.

Gyengeségi állapotok,

(Impotentia) ellen pártatlan sikerű gyógyhatásait folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

hydro-elektrotherapiai rendelő-intézetét

Budapest, VI., Terézkörút 44. I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Redelés délelőtt 8—1-ig, d. u. 2—8-ig.

Népszámlálási biztos

urak figyelmébe!!!

Az 1900. évi népszámlálás szabályszerű keresztülviteléhez szükséges utmutató gyantán megjelent

A „Közigazgatási Könyvtár” 1900. évi X. száma:

Az 1900. évi népszámlálási törvény

1899. XLIII. törvény-czikk végrehajtása.

Írta: Dr. VIZAKNAI ANTAL

A számláló-lapok kitöltésére, az adatok gyűjtésére, felülvizsgálására és kiadására vonatkozó összes szabályok gyakorlati beosztatására, az összes hivatalos nyomtatványok és használati, példakulak kitöltési utmutatóival, a 14-éves, nagyterjedelmű, nélkülözhetetlen könyv ára 1 kor. 20 fillér. — Megrendelhető a „KÖZIGAZGATÁSI KÖNYVTÁR” kiadóhivatalánál Országos Központi Községi Nyomda r.-t. Budapest, Váci-körút 61. szám — és minden könyvkereskedésben.

SPECIALISTA

SERVÍKORBEN

Keleti J. orthopédiai műtértece ajánlja minden esetben szenvedőnek a legjobb és modern szerkesztésű 1900. évi és 4. k. sz. szabaddalmi fordítottok, melyek a scott-Hollis-nál Hestling rendezése szerint Műlábak- és kezek, háskók, göröcs-harisnyák stb.

Illusztrált árjegyzékeket utoktatás mellett ingyen küld szent:

KELETI J.

orvos-sebész: mű- és kötszergyára (alapított 1878.)

BUDAPEST, IV., Koronahereg-utca 17. b.

Gyár: Központi városház.

KÉRTEK A CIMRE JÓL ÜGYELNI.

RIES és BERKOVITS

gépgyára, oxygen és szén-sav eladás Budapest, Kerépesi-ut 66.

Különlegesség: Oxygen- és szén-sav eladás berendezése, szabadalmazott szifonfejek és palackok, valamint sórayongógépek gyártása.

Ujdonságok!

Ujdonságok!

Cs. és kir. szabadalm. **fedeles szifonkupak.**

„POSEIDON“ törv. védjegy. OXIGÉNVIZ-GÉP.

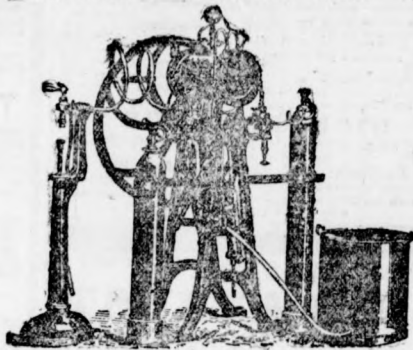
Cs. és kir. szab. **„Non plus Ultra“** gazeuse palack.

„Oroszlán“ szifonfej törv. védve.

Ábra 58.

Oxygenvizgyári berendezések. Oxygenszifon palackok.

Ábra 60.

Ábra 61.

Ábra 59.

Oxygenvizgyári berendezések. Oxygenszifon palackok.

Figyelmeztetés!

A különböző államokban szabadalmazott fedeles 58. sz. ábra szerinti szifonfej a találmányok terén legújabb és legelőszertbb és a higienikus igényeknek legmegfelelőbb. Ezen fej szorosan záró fedéllel van ellátva, midáltal piszok és por behatolása a szifonba teljesen meggátoltatik és a szifonkupak használatánál tudvalevőleg előforduló visszaéléseknek teljesen eleje vétetik.

Fent „Poseidon“ törv. védjeggyel ellátott oxygenviz-gép (ábra 60.), mely savanyu (életnyes) víz szódá- és ásványvíz gyártására egyaránt alkalmas, a legújabb műszaki tapasztalatok alapján van konstruálva. E készülék szivattyúval, 2 beömléssel és 2 szabályozó szeleppel van ellátva, továbbá egy különösen célszerű láoekerekű keverőkészülékkel, úgy, hogy nem csak egyhuzamban lehet dolgozni vele, hanem a legminimálisabb anyagfogyasztás mellett a legjobb és legerősebb oxygen, illetve szoda, vagy ásványvizet szolgáltatja.

A szabadalmazott „Non plus Ultra“ gazeuse-palack (Ábra 61.) azon rög érzett óhajnak felel meg, hogy a gazeuseívveg kicserélhető golyóval legyen ellátva. A palack alján alkalmazott csavar ugyanis egy kulcs segítségével kinyitottik és az így szabadá lett nyílás lehetővé teszi a hibás üveggyöngyök eltávolítását és annak helyettesítést más tetszés szerinti anyagból készült golyóval. Ily módon a „Non plus Ultra“ gazeuse üveg az e téren előállított gyártmányok között teljes joggal a legtekintélyesebbnek tekinthető.

Fenti törv. védet „Oroszlán“ szifonkupak (ábra 59.) különösen tetszetős formája, valamint szilárd és szolid szerkezete és rendkívüli tartóssága által tűnik ki. A fej, illetve a kifolyó cső fényesen csiszolt, minek folytán az más gyártmányokkal ellentétben, megóvatik a por és piszoklerakodástól, azonkívül meg van az az előnye, hogy a visszaéléseket használatnál kizárja.

Óvakodjunk utánzások ellen!

HAZAI IPARTERMELŐK ISMERTETŐJE.

Ruházati ipar.

Legjobb egyenruhák, legszebb díszöltönyök, legelőszertbb liberárok, valódi olasz vivósorozók, Tiller Mór és Társa cs. és kir. udvari szállítóknál Budapest, IV., Váci-utca 35. szám.

Szombathelyi magyar pamutipar, Doctor Hermann S. Szombathely. Gyárt nyers, fehérített és színes pamutrukat.

Első magyar pamut-tesztörés balata hajtoszj-gyár, Levy James, Pozsony. Elsőrendű szín-borszjak, pamut- és kenderelüszj-szjak.

Gyapjuszövő szövétkezet, Nagyúsznád. Legjobb halinaszövő, láb-pokróc, lábezonyeg és katonatarakó gyártása. Megrendelések a nagyúsznádi gyapjuszövő-szövetkezet árúlistáinakhoz, Temesvártól intézendők.

Wolfner Gyula és társa gyapjuzsövő Ujpesten.

Gép ipar.

Röck Istvan Budapest, IX., Soroksári-utca 24 és Kelenföld. Gőzgépek, gőzkazánok, szivattyúk, hűtők, jéggépek, vízmű-, gőzmalmai, gőztelők, olajgyári- és borászati berendezések.

Beschoner A. M. és fia, m. kir. udvari műemberek, Budapest, VII. külső váci ut 119. Erőművek, díszítőművek és szoboröntvények.

Sangerhausen gépgyár magyarországi gyártótelepe. Budapest, Külső Váci-ut 1443. Gyárt az összes mezőgazdasági ipa rok számára szükséges gépeket, főleg cukorgyári és szőszgyári berendezésekhez.

Horogc testvérek rész-árgyáriai Pécs.

Uj! Uj! Uj!

„PLUTO“

Horogc-féle szabadalmazott árnyékszékberendezés. Előnyei: 1. Nélkülözi a vizet és mégis tisztá. 2. Nem fagyhat be. 3. Nem tömöríthetik be. 4. A pöccgödör vízzel való megtelése ki van zárva. 5. A falak nem szenvednek a víz által. 6. Lavítás évekig nem fordul elő. 7. Teljesen zár, azért használatnál légbuzam nincsen. 8. Teljesen búmentes (szagelzáró). 9. Könnyen szállítható. 10. Díszes, szép kiállítású s olcsó. Ezen szerkezet minden más használatban levő árnyékszékénél is könnyen alkalmazható és elköltözésnél szintén eltávolítható.

Kühno E. mezőgazdasági gépgyára Mosonban. Főraktár: Budapesten VI., Váci-körút 57/a. „Hungaria-Drill“ és mindenemű gazdasági gépek.

Ganz és társa vasöntő és gépgyár részvénytársaság Budapest, ajánlat: Gépeket készven vagy éretek fejtesére; keresztészeket és korekeket; kőregöntési hengereket és golyós zúzómalomokat; Hengerszekeket és egész malomberendezéseket; Gépeket papir, farost-és cellulose gyártására; Turbinákat; Gázmotorokat; Criciótis kapcsolókat és dynamo méreteket.

Varrógépek, Kerékpárok. Az első magyar varrógép és kerékpárászágnál, Budapest, X., Tiszivölgytelep.

Seltenhofer Frigyes fia, Sopron. Harangok, vas harangállványok, tűzoltó felszerelések, kutak, szivattyúk.

Kirmann Ferenó kém-öntőde és ércáru gyár. Budapest, VII. Csányi-u. 3.

Miklóssy-féle acélműgyár Pélsüz. Gyárt mezőgazdasági, bányászati és vasuti szerzőmókat. Árjegyzék kéréndő.

Faipar.

Az Apatini kosárfonók szövetekeze, mint az „Országos központi hitel-szövetkezet“ tagja, készít mindenemű kosárrat és butordarabot, mint egy-és kétféldű női kar-kosarakat, placi-kosarakat, kézi-böröndkéket, virágkosarakat, virágasztalokat, munka-kosarakat munka-álványokat és készít a legújamosabb hívelben; továbbá kerékeket, filéket, zsölyöket, padokat, asztalokat és egész szobaherendezéseket bambusz-; gyermek-, bú- és bába-kocokkat, papir-kosarakat és utazóböröndöket. Nagy választék. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Építő ipar.

Benczur testvérek cementgyára, Mogyoróskán (Zemplénmogyó) készíti portland- és román cementet kitűnő minőségben.

Neuschloss Károly és fia Budapest, VI. Andrássy-ut 13. (Gőzfűtőtelepei: Budapest, Szepes-Remete, Geréblye, Bodoka, Gyala, Topletta. Puh-és kemény-fából fűrészelt anyagok.

Neuschloss Ödön és Marcel. Parkétygyár, ácsüzlet és építési vállalat, Budapest, felső-rakpart 10. Állandó nagy készlet mindenemű egyszerű és díszes parkétyból és pulna-fapadlatokból.

Papír ipar.

Spiégel Vilmos és társa papírgyára, Kis-Szeben. Készít minden minőségű légenszáritott és merített csomagoló papírt, szines- és egyoldalt simított papírt és papiriemezt.

Kanitz C. és fia Budapest, V., Vadász-utca 28. Üzleti könyvek, másoló-könyvek, rajtműbók és iskola-füzetek.

Első magyar acélirtóli, tollszár- és indigo másolóipar. Gyárt. Schuler József, Budapest. Gyártótelep és iroda VI., Dálnok-u. 26. sz. Gyárt vegyi osztályban: Fényérzékeny negatív és pozitív másolóipar és vízszint. Szabadalmazott indigó és színes másolóipar. Rajzmásolóipar és olajlapokat. Fénymásolókat „gonna“ eszközökkel: egy 1 kor. 30 fill., pozitív 1 kor. 70 fill.

Kunossy Vilmos és fia Budapest, VI., Teréz-körút 38. Hangjegyzőszó intézet. zenemű-, könyv-és kőnyomda, ellenőrzési és menedzseri, váms-és helypénz bárcák tömeges gyártása.

Retüöntőde.

Első magyar retüöntőde részvénytársaság Budapest, Dessewffy-utca 32. sz. Folyton dúz raktárt tart magyar, német, horvát, szerb, román, oszti és bolgár ékeztett könyvek, kizáróan. Közvetek, kizáróan, különféle ékeztimények és egyéb nyomdai felszerelvényekben. Rézlián-gyártás. Mochanikai műhely. Galvanoplasztika. Tümentőde. Olomzár. Telefon 23-70

Hangszer ipar.

Thék Endre egyedüli magyar zongoragyáros. Budapest, Üllői-ut 66. hol nagy választék áll a t. közönség részére, különböző bel- és külföldi famemekből, német, francia és angol gépezettel a a legmesszebbemű jóállás mellett. Raktárak vidéken is.

Műszerek.

Polgár Sándor, m. kir. szab. nyert orvosi mű-és készterméskész. Budapest, VII. Erzsébet-körút 50. sz. jutányosan beszerzehtetik „hazai“ saját gyártmányú ortopediai-készülékek, műláb, műkéz stb. betegápoláshoz szükséges eszközök és tárgyak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Testgyenyészeti műintézet Tam- és Jörög-é. Hessian-rendszerű műmezők, műkezek-műlábak stb. haskötők elhízás és vándorvess ellen, gőres-harisanák, keresztég mellett készítmények KELETI J. orvosi-és kézi-műszerek gyárában, Budapest, IV., Koronaheroz-utca 17. Állandó nagy raktár irrigátorokban és vidéken. Képes árjegyzék ingyen.

Agg és üvegipar.

Első magyar chamotte és agyárgyár, Deutchel Bertalan, Lesonc. Tűzálló nyers agyag, kvarz és homok; égetett tűzálló, kvarz-, chamotte-és dynasteglek; alagsóvek.

Lócherer Márton, Élesd (Eiharm). Tűzálló (chamotte) téglá, díszítőteglák piros és fehér, alagsóvek, gyári kemény téglák, trancia hornyolt tölcsércsöp, kitűnő méz.

Róth Miksa üvegfestő-szeti műterem, Budapest, VIII., Kender-utca 24.

Bányászat és kohászat.

Magyar általános kőszénbánya részvénytársulat, Budapest, V., Erzsébet-ter 19. Bányák: Futnok, Sajó-Szent-Péter, Tata.

Salgótarjani kőszénbánya részvénytársaság Budapest, V., Erzsébet-ter 16.

Vegyészeti ipar.

Werthelmer és Frankl Budapest „Excelsior“ párkölt kavé és figókváé. Gyár: VII., Csengery-utca 13/b. Főraktár: V., Nagy-kiróna-u. 11.

A Müller testvérek-féle hazai gyártmányú író-és másoló-tinták, tusok, vegytinta, pecsétviasz, méz-áldat stb. a legjobbak. Kaphatók minden papír- és írószerkezkedésben.

Legjobb minőségű svéd-fajta gyújtó az Emke-gyújtó, minden részében magyar gyártmány.

Temesvári gyújtógyár Részvénytársulat. Magyar gyártmányú tengerenül termékek, kárpaszpart terméskész pálmák, sircosozatok pálmásgökből összeállítva, parafa és nyírfa-fregből stb. különlegességek gyártása. Fodor József. Szabadka.

Élelmi szerek.

Little I. cs. és kir. utvári szállító pezsgőgyártótelepe, Pécs.

Kőbánya polgári sör-főzde részvénytársaság vendéglője Budapest, Kőbánya. Városi iroda: VIII., Népszínház-utca 22. sz.

Welsz Mór és Társa l. gyári cognac és likörgyár, törköly és pálinka-főzde Gyula (Békes megye). Mindennemű gyümölcsből párolt szeszcs italk, cognac, szilvium, likörök és umok.

Bőr ipar.

Wolfner Gyula és társa bőrgyára Budapest Gyár: Ujpest. Iroda: VII., Károly-körút 3. Ló-, juh-, gőpszaj és kispabőr, talp-, blaubőr, naptó-, varró-és kötőszjak, hadfelszerelési cikkek.

Butor ipar.

Thék Endre műbutor-asztalos Budapest, VIII., Üllői-ut 66. Saját és idegen rajzok alapján bármily ízlésnek megfelelően készít a világ bármely faneméből butorokat a legmesszebbemű jótállás mellett.

Tornatermek teljes berendezést és felszerelést vidékre is, elvtálat a legelőnyösebben Seifer Antal ipartelepe Budapest IV., Károly-utca 1, boltszám 12. (Központi városas épület) Árjegyzék kívánatra ingyen.

Hirschler-féle szek-gyár Budapest, VIII., Bercs-utca 135. Telefon 53-12. Nagy raktár és választék minden fajta ebédőszékben a leggysebbestől a legfinomabb kivitelig, egész bórthuzattal, bórbeléssel, valamint n. díszlész. Legjobb hivitel. Kizárólag saját gyártmány.

PALAIS ROYAL

Orlay Sándor perzsa csász., spanyol kir. udv. szállító
Budapest, Koronaherceg-utca 8. sz.

Gyémánt-utánzatok
párisi legyezők, bórdíszműaruk,
chinai ezüstárak
gyári áron.

MAGYAR FÉM- és LÁMPAÁRU-GYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST-KÖBÁNYA.
Villamos és légszeszeslámpák.
Petroleum-lámpák
minden célra.

Fém- és díszmű-tárgyak.
Valódi királyolaj
biztonsági petroleum.
Raktárak Budapesten:
II. Fazekas-tér 3-4.
V. Gizella-tér 1. szám.
VI. Teréz-körtút és Király-utca sarkán.
VIII. Üllői-ut 12. szám, a Kálvin-tér sarkán.
X. Jászberényi-ut.
Pozsony: Lőrincskapu-utca.
Kolozsvár: Wesselényi-utca 20.
Debrecen: Simonffy-utca 1.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATTI GERŐ Ferenc előkészítő-iskolája az egyéves önkéntességi képesítő vizsgára.
Iroda: Budapest, VI., Nagy János-utca 3. sz.
Ezen iskola előkészíti ifjakat, kik tanulmányaikat bármily körülmény miatt abbahagyták, kiváló gimnáziumi tanárok közreműködésével az önkéntességi vizsgára. Az új kurzus január 2-án kezdődik és 6 óra terjed. — Prospektus ingyen és bérmentve.
Beiratás naponként délután 4-7 óra között.

Megérkeztek Serényi
órás- és ékszer-üzletébe
VII., Erzébet-körtút 28. sz. I. em.
A LEGJOBB és LEGKEDVELTÉBB
— Telefon. — **KARÁCSONYI ES ÚJÉVI AJÁNDÉKOK** — Telefon. —

Arany órák	Ezüst órák
Arany láncok	Arany gyűrűk
Divatos ékszer	Arany karperecek
Diszes inga órák	Brillians melltűk
Brillians függők	Chinai készülő árak
Arany-ezüstdísz tárgyak	Arany készülő gombok
Elegáns dohányszelencék	Arany-ezüst botok
Börtárcák ezüstverettel	Pontos ébresztő órák

Hiteles egységnek részletfizetésre is.
Fióküzletek: II., Fő-ut 21. sz. és X., Jászberényi-ut 5. sz.
Olcso árak! — 5 évi jótállás!
Vidékre képes árjegyzék ingyen.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb PAPLAN PAPLAN PAPLAN

1 összehajtható vaságy 3 db	1 acél sodrony ágybetét	frt	1 acél sodrony ágybetét	frt
1 kivethető matraca — 10,—	1 tengerifü matraca — 5,—		1 ártúrú — 12,—	
1 rouge paplan — 1,80	1 lószőr — 12,—		1 ablak köper függöny — 3,—	
1 prima — 2,80	1 tunis — 1,50		1 gyapju — 4,50	
1 cachmir paplan — 3,40	1 ágylámpa — 1,50		2 ágylámpa — 5,50	
1 satin — 3,80	1 gyapju — 12,—		1 nagy szobaszőnyeg — 2,50	
1 atlasz cachmir — 4,80	1 ágylámpa I. — 0,85		1 ágylámpa II. — 1,50	
1 selyem atlasz paplan — 8,50	1 tápsztár ágylámpa — 1,50		1 mir. jó futószőnyeg — 4,—	
1 fodros selyem atl. papl. 13,50	1 mir. jó futószőnyeg — 4,—		1 mintás — 7,—	
1 jó vázson paplan lepő 2,—				
1 ágylámpa — 1,20				
1 lanell ágylámpa pókrő 2,50				
1 gyapju — 5,50				
1 jó lópkőre — 1,00				
1 téli pókrő — 4,50				
1 szép fali szőnyeg — 7,50				

GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasdator elb. nagy rakás.
Budapest, VII., Erzébet-körtút 20.
Árjegyzékét kérésre ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem lettek árak kicsorítottak, vagy a pénz visszatart.

Nekülönbözhet minden háztartás, szálló, vendéglő és kávéház számára.

KHINAEZÜST.

6 db évokanal	frt 4.50	12 db évokanal	frt 8.00
6 db evovilla	4.50	12 db evovilla	8.00
6 db asztali kés	4.50	12 db asztali kés	8.00
6 db kávékanál	2.50	12 db kávékanál	5.00
1 db tejszűrő	2.75	1 db tejszűrő	2.75
1 db tejmerő	2,—	1 db tejmerő	2,—

kezeséggel valódi évokanal fehér marad, tömör ezüstszéssel ezzel a védjeggyel.
I egész készlet vételénél selyem kazetta ingyen.
Utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett.
Nem tetszés esetén kötelezem magam, hogy a vételért azonnal készpénzben visszafizetem.

SPUTZ ARMIN, BÉCS, IX/1., Rossauerlande 15.
Képes árjegyzék 10 kr. bélyeggyel beküldése ellenében bérmentve. — Küldök 1 kávékanalat minőségintámnál 50 kr. bélyeggyel beküldése ellenében bérmentve.

LIEBE sagra-da-bora
kittűn, könnyű székéleést előidéző emésztőszer. — Biztos, kellemes hatás!
Anaemin
főtülmulhatatlan vérszegénységben és sárgaságban szenvedő személyeknek.
Vasfelvételnél emelkedő étvágy!
J. Paul Liebe Tetschen a/E.

A nekünk bemutatott számtalan megbízható, hiteltelen közönséget folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmeglehetőbben ajánlható.
Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-utca 24. az Opera mellett.
TITKOS BETEGSÉGEKET
hugycsöfolyásokat és sebeket, az énfertőzöttes utóbajait, az elgyengült férfereket, magömléseket, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél a felfolyást, barmenyire látket is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magatlanság egyik főokozója és borbetegségeket gyógyít új gyógyszerrel, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal
orvos, sebész, szemész- és szülészet-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos.
RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolhatik és gyógyszeréről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerző: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEKEMZÉRI UTÓVÉTO** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a neml betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvétellel.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A neml elcsébredése. — III. Az infertilitás és az éjjeli magömlés. — IV. Hugycsöfolyás (trigon) és hugycsöfolyás. — V. A bujakór (epiphilia). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfereket. — VIII. Női magatlanság. — IX. Az ivarszervek megbetegedéseinek főnyelvényje a prostitúció.

IFJUSÁGI IRATOK

Magyarországi Szent Erzsébet Elete. Irta László Gyula. Kötve 2 kor. 40 f.

A SZENTFÖLDÖN. Irta Erődi Béla. Diszkötésben ... 5 kor. 60 f.

A FÁRADÓ ORSZÁGABAN. Irta Erődi Béla. 65 képpel és Egyiptom térképével. Diszkötésben ... 5 kor. 60 f.

UTAZÁSOM SZICILIA ÉS MÁLTA SZIGETÉN. Irta Erődi Béla. 50 képpel és térképpel. Diszk. ... 5 kor. 60 f.

DON QUIJOTE DE LA MANCHA. Cervantes után átdolgozta Radó Antal. Doré rajzaival. Diszk. ... 5 kor. 60 f.

ELBESZÉLÉSEK a görög világból. Az ifjúság számára Charlotte M. Yonge után Hamfelné-Pulcsky Polixena. Képpel, kötve ... 3 kor. 20 f.

ELBESZÉLÉSEK a római világból. Az ifjúság számára Charlotte M. Yonge után Hamfelné-Pulcsky Polixena. Képpel, kötve ... 4 kor. 30 f.

MAGYAR NÉPMONDÁK. Az ifjúság számára feldolgozta Radó Vilmos. Elbner Lajos képeivel. Vaszonkot. 5 kor. 60 f.

TÖRTÉNELMI ELETRAJZOK az ifjúság számára. Irta Vaszary Kolos. Vaszary János képeivel. Vaszonkot. 5 kor. 60 f.

EZEREK ÉJSZAKA REGÉI. A magyar ifjúság számára átdolgozta Radó Antal. Kötve ... 6 kor. — f.

UGYANAZ. Nagy alakú diszkádás finom kiv. szines melléklettel 9 kor. — f.

KOLUMBUS KRISTÓF. Amerika felfedezés. Irta Dr. Brózik Károly. Kötve ... 4 kor. 80 f.

UTAZÁS A TERMÉSZETBEN. Irta dr. Plata Bonifác. Kötve ... 4 kor. — f.

A MUNKÁ ORÓME ÉS DICSSÉGE. Mantegazza után írta Kerényi Elek. Vaszonkotésben ... 4 kor. 80 f.

PARANESIS. Irta Kölcsey Ferenc. Diszkötésben ... 2 kor. — f.

RAJZOK MÁTYÁS KIRÁLY KORÁBÓL. Irta Csáky Dezső. Kötve — kor. 80 f.

A FEKETE KIRÁLY. Történelmi elbeszélés. Irta Földes Géza. Tűl Odón rajzokkal. Kötve ... 4 kor. — f.

PORBÓL LETTINK. Elbeszélés. Irta Földes Géza. Kötve ... 2 kor. — f.

EZER ÉV. Képek a magyar nemzet történetéből. Irta Dr. Baróti Lajos. Kötve 3 kor. — f.

SZÍV. A gyermekek szám. Irta Edmondo de Amicis. Olaszból fordította Radó Antal. Vaszonkotésben. 5 kor. 60 f.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI OLVASMÁNYOK az ifjúság számára.

I. SOROZAT. Szerkesztette Hankó Vilmos és Saterényi Hugó. Számos szöveggéppel. Vaszonkotésben 4 kor. 80 f.

II. SOROZAT. Szerkeszté Saterényi Hugó, 75 szöveggéppel. Vaszonkot. 4 kor. 40 f.

IFJUSÁGI OLVASMÁNYOK a természet köréből. (A természettudományi olvasmányok III-ik sorozata.) Szerkeszté Saterényi Hugó. 90 szöveggéppel. Vaszonkotésben ... 3 kor. 60 f.

PAPP JÁNOS KÉPES TERMÉSZETRAJZA. Állat-, növény- és ásványország. Az ifjúságnak és a nagy közönségnek. 17 szines lappal és számos a szöveg közé gyomatot ábrával. Vaszonkotésben ... 7 kor. 20 f.

RAJZOK A TERMÉSZET KÖRÉBŐL. Irta Pallagi Gyula. Kötve 2 kor. — f.

UJABB NEMZETI DALKÖNYVECSKE. Szerkeszté Radó Antal. 2 kor. 40 f.

HOMEROS ODYSSEIAJA. Fordította Kempf József. Számos képpel. Diszkötésben ... 5 kor. — f.

A TROJAI HÁBORÚ. Irta Kempf József. Képpel, kötve ... 2 kor. — f.

DIÁKFIGURÁK. Irta Gazi Mózes. Képpel, kötve ... 2 kor. — f.

ODYSSEUS KALANDJAI. Az ifjúság számára. Ismeret Kempf József. Vaszonkotésben ... 2 kor. — f.

A

BUDAPESTI NAPLÓ

ingyen biztosítja előfizetőit

BALESET ELLEN.

Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 kor. erejéig,
rokkantság esetén 2000 korona erejéig.

A biztosítás egész költségét a Budapesti Napló kiadóhivatala fedezi.

Mindenki annyi időre van biztosítva, amennyi időre előfizet.

A biztosítást a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi vezérkép. VI., Kemnitzer-u. 10. végzi.

☛ Minden előfizető, régi és új egyaránt ☚

jogérvényes biztosítási kötvényt kap.

A BUDAPESTI NAPLÓ ELŐFIZETŐI

karácsonyi ajándékkul gazdag tartalmu

DISZES NAPTÁRT

kapnak.

Előfizetés: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyed-
évre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 korona 40 fillér (1 frt 20 kr.)

A „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatala

József-körút 18.